

De weg welke de HEERE gehouden heeft met

DS. DANIEL MEIJER

Leraar bij de Oud-Gereformeerde Gemeente

te Ouderkerk aan den Amstel

en

4 door hem uitgegeven preken

Door hemzelf beschreven

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2001

Aan mijn geachte Broeders en Zusters in den Heere Jezus Christus, de kleinen en de groten en in het bijzonder aan hen die onder de zegen Gods, -door de Evangeliedienst, door Jezus Christus aan mij opgedragen,- het beginsel des geestelijken levens ontvangen hebben, of waar het als van onder het stof is opgewekt, waardoor hun kennis opgehelderd of vermenigvuldigd is.

Genade, Vrede en Barmhartigheid worde u vermenigvuldigd van Hem, Die was en Die is en Die zijn zal.

*Aan ulieden, dierbare panden uit het eeuwig welbehagen,
wordt dit kleine boekje opgedragen,
behelzende de weg, welke de Heere met mij gehouden heeft.*

Daniël Meijer werd op 12 april 1851 geboren te Nieuwer-Amstel, waar zijn vader, Jacob Meijer, als arbeider werkzaam was in het veenbedrijf. Zijn moeder, Dirkje de Jonge Koelman, overleed toen hij pas zeven jaar was.

In zijn jeugd leefde Meijer zorgeloos godsdienstig; hij meende bekeerd te zijn en hij las de oude schrijvers. Ook in zijn militaire diensttijd bij de veldartillerie in Den Haag (1872) werd hij voor uitwendige zonden bewaard; wel maakte hij enkele uitreidingen mee. Daarna kreeg hij steeds beter gewaardeerd werk in de veenderij: het maken, varen en verhandelen van turf.

Hij trouwde op 17 februari 1877 met de op 14 november 1848 te Spaarndam geboren Dina Verham, vestigde zich in de gemeente Ouder-Amstel, en was in alles voorspoedig.

Na zijn bekering beloofde God hem: "Ik zal u een visser der mensen maken." Sedert 1883 kwamen Meijer en enkele vrienden te Ouderkerk aan den Amstel bijeen in een gezelschap, dat omstreeks 1890, toen Meijer als oefenaar ging preken, werd omgezet in een Vrije Oud Gereformeerde Gemeente. Meijer bedankte als lid van de Nederlandse Hervormde Kerk en werd 'Oud-Gereformeerd'. Als Evangelie-Dienaar preekte hij daarna, evenals Jac. van Leeuwen met wie hij bevriend was, ook wel buiten zijn woonplaats in vrije samenkomsten. Als vaste voorganger was hij verbonden aan de (Vrije Oud) Gereformeerde Gemeente te Ouderkerk aan den Amstel en aan haar afdeling te Alkmaar. Ook preekte en catechiseerde hij enige tijd in de Gereformeerde Gemeente onder het Kruis te Westzaan, echter zonder consent, omdat hij zich niet aan een onderzoek op de meerdere vergadering wilde onderwerpen.

Omstreeks 1903 werd Meijer bevestigd als predikant door ds. P. M. van Loon, predikant van een vrije gemeente te Leiden.

Op 3 augustus 1910 overleed ds. Meijer op 59-jarige leeftijd. Na zijn overlijden kwamen enkele gezinnen nog enige tijd samen in leesdiensten; een enkele maal preekte ds. L. Boone voor hen. In 1914 ging de gemeente teniet. Enkele overgeblevenen namen in 1923 het initiatief tot de instituering van een Christelijke Gereformeerde Gemeente te Ouderkerk aan den Amstel, die tot stand kwam onder leiding van ds. W. Hendriksen en ds. J. Jongeleen.

Van de hand van ds. Meijer zijn nog enkele preken nagelaten, alsmede een bekeringsgeschiedenis. In zijn prediking legde Meijer sterk de nadruk op de rechtvaardigmaking. Ook zijn volgelingen stonden daar erg op. Een bijzondere zielsvriendin was Grietje de Vries, de schrijfster van een *"Eenvoudig verhaal over haar bekering."*

Geschriften:

?? *De weg welke de Heere gehouden heeft met ds. Daniël Meijer in leven leraar bij de Gereformeerde Gemeente te Ouderkerk a/d Amstel*, Rijssen 1927.

?? *Het beste huwelijk*, naar Psalm 45:11, Kampen z. j.

?? *De fontein des levens*, naar Psalm 36:10, Kampen z. j.

?? *De gevangenen in vrijheid*, naar Zach. 9:11, Kampen z. j.

?? *Liefde en recht*, naar Luc. 22:44a, Kampen z.j. (1901).

?? *Leerredenen* over Openb. 22:17a en Jes. 9:5, z. p., z. j. (*Niet in deze bundel aanwezig*)

Overgenomen uit: Biografisch Woordenboek van de Kleine Kerkgeschiedenis, door o.a. A. Ros

Voorwoord

Op verzoek van de uitgever, schrijf ik hier een woord vooraf in dit boekje, hetwelk op verzoek van enige zijner vrienden in het licht wordt gegeven, hetwelk u bekend zal maken met de weg, welke de Heere gehouden heeft, met de nu zalige Ds. D. Meijer Jcbz. in leven Leraar bij de Oud-Gereformeerde Gemeente te Ouderkerk a/d Amstel.

Velen zullen het met genoegen lezen, anderen zullen het achteloos terzijde leggen, maar zij, die ooit iets hebben leren kennen van die liefde die dat Hoge Goddelijke Wezen heeft betoond aan een gevallen mensdom, door hen weder op te richten uit die jammerstaat waarin zij van nature lagen, door het schenken van Zijn enige geliefde Zoon, welke Zichzelf gegeven heeft tot een rantsoen voor Zijn kerk, waardoor de Vader zo volmaakt is bevredigd, zodat Hij geen zonde ziet in Zijn Jacob en geen overtreding in Zijn Israël, en zonder krenking van een Zijner deugden, weer met zondaars in gemeenschap kan komen, en zondaars weer tot Hem mogen naderen, en zich vermaken in Zijn gunst en liefde, die zullen bemerken, dat ook hun weg hierin is getekend. Mag de toeleiding enigszins verschillen (want de wegen van Gods kinderen zijn vaak onderscheiden) op een punt moeten zij toch overeenkomen. Zij moeten allen hun eigen leven verliezen, en Christus moet hun enige grond van zaligheid worden. Hij, en Hij alleen moet hen voeren tot het hart des Vaders en Zijn zoete gemeenschap, waar zij nooit meer uit kunnen vallen, want Christus is Borg voor haar geworden, en Hij zal over Zijn volk waken, onder Zijn hoede alleen zijn zij veilig.

En mocht dit soms gelezen worden door hun die hem in zijn leven gekend hebben, en die hem ook gekend hebben in zijn gebreken, dat zij dan daarover niet vallen ten verderve, want hij was ook een mens van gelijke beweging als wij, en ook zelfs de heiligste mensen hadden hun gebreken, maar zij zijn afgewassen, zij zijn gereinigd door het bloed des Lams, en daarom mogen zij zich eeuwig vermaken voor de troon Gods en Hem dienen dag en nacht in Zijn Tempel, en die op de troon zit zal hen overschaduwten.

En mocht het gelezen worden door onbekeerden. Och, dat zij jaloers mochten worden op het geluk van Gods gunstgenoten, hun geschonken door hun getrouwe Weldoener en dat hun tot bekering mocht leiden.

En door zoekende zielen, dat zij er moed uit mochten scheppen tot hun behoudenis.

En door bevestigde Christenen, dat zij God mogen verheerlijken voor Zijn rijke en vrije Genade die Hij komt te betonen aan diep gevallen Adamskinderen is mijn wens en bede.

J. M.

In het jaar onzes Heeren Anno 1851 op de 12e van de grasmaand, werd ik ter wereld gebracht naar Gods eeuwige raad, naar dewelke Hij alle dingen werkt Jes. 46:10.

Uit geringe ouders geboren waarvan wij onze moeder, nog, zeer jong zijnde, verloren door de dood. Ik nog zeer jong zijnde, zover mijn geheugen dienst doet, een kind ongeveer van 6 of 7 jaren, gevoelde bij tijden zulk een zoete en aangename gewaarwordingen, van zoete en onuitsprekelijke liefde tot het beminnelijke Opperwezen, dat bij mijn opwassen steeds sterker werd, doch daar ik God niet kende en van het voorrecht verstoken was, van 's Heeren volk te kennen, was het wonderlijk doch zoet, en hoewel de Auteur van dat alles mij onbekend was, strekte mijn ziel zich in tedere liefde tot Hem uit. Ik bad als een kind, ik zong en ik was verblijd; dan schreide ik door gevoelige indrukken en zo ging mijn prille jeugd voorbij, onder de indrukken van het bovenmaanse en het onsterfelijke.

Dit ging zo voort tot ik ongeveer 14 of 15 jaar geworden was. Alle bovengenoemde gewaarwordingen en bidden en zingen werden minder, de vreze des doods vermeerderde; dit was een vreselijke zaak voor mij te sterven en dan in een doodkist in de aarde gezet te worden, tot voedsel voor 't gewormte, en dan een onbekende eeuwigheid aan te doen, was mij zo verschrikkelijk Job 17: 13-16. Niettegenstaande deze krachtige indrukken, had het jeugdige leven, de gevoelige en aangename gewaarwordingen zulk een grond gelegd in mijn ziel, dat ik verborgen dacht, - ofschoon ik God niet kende door ontdekking of openbaring, - dat God mij liefhad.

Ik dacht, waar komt mij dit alles vandaan, ik was jong en had geen ontwikkelde kennis. Liefde daalde in mijn ziel, vrolijkheid en blijdschap vervulde mijn hart en dit kwam alles van zelf, zonder ik er aan dacht, dit was mij alles wonderlijk, zelfs deze overdenkingen waren mij zoet Ps. 104: 34. Doch alles mengde zich door vreze en hoop, droefheid en blijdschap. Onder de jongelingen was ik uitschot, was steeds alleen, van mijne zijde gevoelde ik afsluiting.

Waar de wereld zich ook in mijn hart kwam te ontdekken. Ik wilde toch ook wel eens vermaak hebben, doch dit ging niet, het was altijd vergezeld met kwellingen en vreze en het past mij dan ook niet, daar ik toch van mij zelf dacht, dat God mij liefhad, en ik een levend mens was. Dit was bij tijden zelfs zo sterk, dat ik dacht, als God zich aan mij openbaarde, zou ik het wel zien, dat ik een bekeerde jongen was. Doch ik was blind en kon niet zien, doch ik kon onder dit alles het goede geloven van mij zelf. De Heere was voortdurend goed in mijn ziel en een goed God veroordeelt en verdoemt niet.

Ik groeide en bloeide op mijn oude stam, ik werd wat in mijn eigen schatting, mijn lust was God te dienen, had begeerte naar kennis, kocht oude schrijvers, las en herlas dezelve, verkreeg een grondige kennis in de *Gereformeerde Dogmatiek* en een welgeoefend gevoel tussen leven en dood, praten en werkelijkheid, huichelarij en oprechtheid, en wist beter te bespreken hoe het niet als hoe het wel was, en was niet zo gemakkelijk te overreden; en vele moesten hun zeil strijken, en dit alles deed mij wassen in mij zelf, doch in de grond van mijn ziel was vreze voor God, dood en eeuwigheid.

Ik bereikte de leeftijd van 19 jaren, moest loten voor 's lands dienst, en trok een te laag nummer, zodat ik dienst moest nemen, werd ingedeeld bij de veldartillerie als stukrijder te 's Gravenhage, 1872. Hier kwam ik in de plaats van goddeloosheid, ook

mijn hart strekte zich onder hare Godsdienst uit naar de zonden, zonden mijner 6 natuur, doch God heeft mij voor wezenlijke dingen bewaard. Doch het geestelijke mijner ziel lag die tijd diep weggezonden; meer een veroordelend leven over de halfheid van mijn hart, zodat vrees voor God, dood en eeuwigheid de hinderpalen waren, dat ik niet mede weggevoerd werd in de vreselijkste zonden. Toen ik 's morgens de dienst verliet en naar het station wandelde om per trein weder naar mijn ouderlijk huis te gaan, gevoelde ik iets van Gods gunst en goedheid, dat Zijn goedheid mij bewaard en bij het leven behouden had.

Tweemaal ben ik ontkomen aan een wisse dood; eens toen ik als kanonnier dienst moest doen bij de vesting artillerie en op post moest tussen Scheveningen en Katwijk aan het strand om de gang der projectielen waar te nemen. Het eerste schot, hetwelk gelost werd, een kogel van 80 pond, was niet juist gericht en de kogel, toen hij tot onze plaats kwam was 36 Meter buiten de vuurlijn gelopen, juist ter plaatse waar wij stonden. Officieren en manschappen braakten uit met vloeken op de verschrikkelijkste wijze, hier niet te noemen. Ik, door angst gedreven liep de zee in, met het: "O God!" "O God!" spaar mij, ik ben onbekeerd. 3 à 4 meter van ons doet het monster zijn eerste aanslag; bliksemsnel vliegt hij over onze hoofden, en het enigste wat wij er van kregen was zand in ogen, neus en oren. O! mijn hart barstte van Gods goedheid jegens mij, dat ik in tranen uitbarstte, onder die baldadige mensen.

De tweede maal, dat ik met verlof ging naar mijn ouders. Ik ging per Rijnspoor over Gouda en was onge oefend met reizen. Ik stond bij het open portierraam uit te kijken, ik ging weder op mijn plaats zitten en daar gaat het portier van zelf open. Wat ik gevoelde is mij onmogelijk om te kunnen mededelen, zodat ik tweemaal uit zichtbare gevaren verlost ben, de onzichtbare zijn God bekend.

Wedergekeerd zijnde tot mijn ouders huis kreeg ik een andere betrekking in de veenderij, maken en varen van turf. Het leven werd mij gewichtiger, behoefte naar waarheid en naar God sterker, ook de kracht mijner verdorven natuur openbaarde zich diep, en dacht daarbij, och, dit is de oude natuur, de oude mens; die last zou ik moeten dragen tot aan mijn dood, doch als ik behouden werd was dit zo slim niet en kwam er dan toch een einde aan. Ik had God mede in de natuur, ik werd van werkman baas. Ik kreeg een flinke betrekking, waarin ik veel geld verdiende, werd van velen geëerd, omdat ik in betrekking was bij een hooggeplaatst persoon, de Burgemeester van een plaats.

En ik had, toen ik deze betrekking gekregen had, een meisje gezocht en gehuwd, dit ging alles voorspoedig. Ik was Christen, doch ongerust en bevreesd, werkte de overreding tegen, welke mij verborgen vreselijke dingen aankondigde, doch ik had naar mijn blinde mening, te veel gevoeld en ervaren, dat ik aan verloren gaan niet dacht. In de natuur klom ik op tot een burgerman, zodat ik in natuur en in genade voor een groot man gehouden werd.

Onder dit alles knaagde een worm, die mij bitter was, ik moest sterven, doch ik gevoelde, dat ik wel leven kon, maar niet sterven. O, met zware onweders wist ik mij niet te verbergen, dan was mijn ziel gewoonlijk gesloten. Was het overgegaan, dan verbrak mijn harte, dat God mij gespaard had, met de diepe verzuchting, dat God mij toch mocht bekeren, zo ging ik daarheen rokende aan mijn eigen garen en wandelende als een Farizeeër ofschoon ik dien toen nog niet kende.

Ik had intussen als huwelijksvrucht een zoon verkregen, welke de lust van mijn 7
ogen, en de schat van mijn hart was, welke mij op zesjarigen leeftijd op een vreselijke
wijze ontnomen

werd. Het was op een Maandag, de 23 Juni 1883, dat ik naar Amsterdam ging om
zaken te doen, 's morgens om half tien; kwam half drie weer thuis, vergezeld van een
buurman, wiens dochter ons tegemoet kwam, toen ik dat meisje zag, viel zulk een
ontzaglijke benauwdheid op mijn hart, dat ik in de benauwdheid uitbarstte: "Buurman
het is bij mij te huis niet goed mijn kind is dood." Hij antwoordde: "Och kom, dat zal
zo erg niet zijn." Intussen was zijn dochter gekomen en riep hem afzonderlijk, mijn
hart brandde om te weten hoe het was, hij zweeg eerst doch ik drong hem en zei: "Och
zeg het maar, het is toch niet anders." En het hoge woord kwam er uit: "Het is zo."

O, vrienden hoe ik gesteld was, kan ik niet verklaren. Daar lag mijn lieve jongen, het
doodsgewaad aan, hij was nog warm, half tien 's morgens gaf ik hem een kus, goed
gezond en om drie uur omhelsde en kustte ik zijn lijkje. "O, mijn ingewand, mijn
ingewand." Hij had met een jongetje gespeeld, welke spelendeweg hem een steentje in
de keel wierp, waardoor mijn lieve jongen stikte en alzo een smartelijke dood stierf.
Hierop barstte mijn vijandschap los tegen een Soeverein Opperwezen op een
verschrikkelijke wijze. God was onrechtvaardig en geleek naar een tiran. O, vreselijke
dingen, te ijselijk om hier neer te schrijven, doch de Almachtige legde zoveel beslag
op mij, dat alles binnen bleef en ik mijn gezegende Schepper niet vloekte.

En God gaf mij een jaar later een ander zaad. De vijandschap zakte, doch werd niet
weggenomen.

Ik had in die tijd een vriend gekregen, die ik oprecht lief had, aan wie ik mijn ganse
hart verklaarde, met wie ik van 't jaar 1881 tot op heden 1909 verkeerde heb, waar ik
geregeld Zondags preek ging lezen, voorging in gebed en eindigde met dankzegging,
waarover de Heere kennelijk Zijn goedkeuring gaf en wij veel mochten genieten, en
waarover ik zeer verheugd was, dat ik toch wat doen mocht, moest ik dan verloren, dan
ging ik toch liever zo verloren dan in de wereld te leven en met de wereld om te
komen. De behoefte naar God, en het gevoel aan gemis werd doorgaans sterker en ik
werd levendig overtuigd, dat ik bekeerd en met God verzoend worden moest. O, de
diepe trek en behoefte, tot dat hoog heerlijk Wezen, was soms onuitsprekelijk.

Och, wat werd ik trapsgewijze ongelukkig, aan de ene zijde trek naar God, aan de
andere zijde de kracht der verdorvenheid mijner rampzalige natuur. O, wat worstelperk
werd dit in mijn ziel. Mijn godsdienst werd huichelarij, het gebed een spotten met de
Allerhoogste, een gebed zonder hart, hetwelk vervuld was met de snoodste gruwelen.
Ik werkte om zalig te worden, ik vreesde voor verloren te gaan, doch mijn hart
kondigde mij de vreselijkste dingen aan, doch onder alle deze arbeid, bleef ik van
achteren op het genotene vastzitten. Het scheen mij toe, dat het onrechtvaardig was, als
ik verloren ging, een mens, die zoveel Gods goedheid had genoten. O, wat benauwd
leven, en als ik niet veranderde, wat bange toekomst.

Dit liep zo lang en de drang en lust naar de zonden werd zo krachtig, en de lust om
dezelve te bedrijven was zo zoet, dat ik dezelve niet weerstaan kon. Ik nam en ik at, en
maakte mij zelf diep ongelukkig, zodat ik hemel en zaligheid verbeurd had, zulk een
mens als ik was, die in het leven zoveel van Gods goedheid genoten had, met zoveel
kennis als de Heere mij geschonken had en zovele openbare gebeden en tranen tot God
als ik geschreid had, en dan zulke dingen te doen,... was wel eens dat Gods toorn op
mij rustte. Doch dit alles bedreef ik onder de grootste smarten, schreien, schreeuwen
en bidden tot God, o, ik was een slaaf geworden van mijn rampzalige lusten. Ach, als
ik dacht aan mijn vorige dagen, de dagen mijner jeugd, ik overdacht de dagen van

ouds. Ps. 77:6. Toen mijn hope op God en zaligheid mij vergezelde, nu geen licht, 8
maar zwarte duisternis.

Men heeft mij wel eens gezegd, dat alles behoeft niet bij de bekering van hetgeen ik bovenvermelde. Maar dit alles is de wijsheid van de mens, ik weet de gangen Gods niet. God is mij daarvoor te hoog; terecht zegt Jer. 10: 23: *"Ik weet, o Heere, dat bij de mens zijn weg niet is, het is niet bij de man, die wandelt, dat hij zijn gang richt."* Veel ware hiervoor aan te voeren, doch heb er geen lust toe.

Onder dit alles werd ik rampzalig ongelukkig. Ik besloot aan mijn vriend te zeggen, dat ik Zondags niet meer kwam om preek te lezen, te bidden en te zingen, dat voorrecht was ik niet meer waard, telkens verzondigde ik het. O, ik was bang voor God, om zo als een huichelaar gestraft te worden met een eeuwige verdoemenis, het streed ook tegen mijn karakter, daar ik een afkeer had van huichelarij. En dit was zo verwonderlijk, brak de Zondag aan, dan verbrak God de drang der verdorvenheden, dan ontwaarde ik soms zoveel over een ellendige; en ging toch met preeklezen enz. door en soms met veel vrucht, dat mijn hart zo verbroken was, in het diepe gevoel van mijn ongeluk, dat er soms een flauwe hoop herrees. Als het dan gebeurde, dat ik iets ontdekte van het vrije welbehagen, dat goed doen ons niet hielp, en zou God niet hinderen wegens zijn onbegrensde deugden, o dan barstte mijn ziel als in stukken. O, dat diepe gevoel van dat zoete lieve en heerlijke Wezen, och, als Hij mij maar hebben wilde, o, ik geloofde, dat Hij almachtig was; maar die deugden moest Hij ook aan mij verheerlijken, anders was mijn toekomst zeker verschrikkelijk. Onder dit alles zat mijn ziel vast op het achtersten en leefde verborgen op mijn eigen gerechtigheid.

Eens op een avond, dat ik mijn vriend ging bezoeken, ontstak mijn vijandschap tegen God. Ik riep onbeschaamd God voor de rechtbank van mijn consciëntie waarom Hij de wereld had geschapen om mij zo ongelukkig te maken? Waarom had God mij ouders gegeven, heupen die mij gegenereerd en een moeder, die mij in de moeder ontvangen had en borsten om mij te zogen, ik vervloekte de dag van mijn geboorte, waarin men zei: *"Een knechtje is ontvangen."* O, ontzaggelijke wrevel tegen het gezegend Opperwezen.

Dicht bij de woning zijnde, komt met kracht in mijn ziel, *"uit 's mensen hart komen voort, boze bedenkingen"* enz., vijandschap tegen God en de ontzaglijke kracht der verdorvenheid onder het gevoel van Gods toorn over zulk een rebel tegen een reine Godheid; en onder dit alles, bleef ik nog achteruit zien, en worstelde maar tegen God in, om niet verloren te gaan. De benauwdheid en vreze was hooggaande. O, dat ik mens was, mens voor de eeuwigheid, mij zelf van het leven te beroven, vreesde ik. O, dan was ik onmiddellijk in de eeuwigheid. Ik durfde niet in de donker langs een waterkant, een ongeziene hand mocht mij er in stoten; als ik 's avonds naar mijn leger ging, kon ik niet slapen. O, ik mocht eens niet meer wakker worden. Was er donder aan de lucht, de eerste bliksemstraal zou mij treffen. O, een God wiens toorn ik op mij gevoelde, o, vreselijk leven, een leven voor helbewoners, de hel op aarde; o, alles zou mij doden. Ik sliep gewapend in huis, om mij voor inbrekers en moordenaars te wapenen.

Ik ging op een morgen naar een gedeelte mijner veenderij, twee uren van mijn woonplaats, om daar de zaken op te nemen. Ik ging naar een vriendin, daarin ontdekte God zich aan mij en toonde mij, dat ik in die toestand geboren was, vervreemd van God en mijn leven lang daarbij had gezondigd. Daar ontviel mij al de grond van achteren, al het zoete gevoel, dat ik genoten had; mijn verwachting werd weggevaagd. Ik zag mij onbekeerd voor God. O, vreselijke toestand. Het ging gepaard met enige

ontsluiting en mijn benauwde ziel greep de Almachtige aan, in de hevigste 9 angsten; ik scheen geen week meer te leven, de noodkreten gingen uit mijn ziel. 'O, God bekeer mij; ach, verlos mij; o, U bent de Almachtige; U kan het toch nog doen.'

Hier had mij God geheel omgekeerd, in plaats van achteruit te zien, waar ik de dood zag, kreeg ik met God te doen, nu moest ik bekeerd worden, mijn kentekens van een levend mens te zijn, waren weggewist, zwarte en vreselijke kenmerken vertoonden zich, en mijn hart, dat verborgen en vol was van de grootste gruwelen.

Het gebeurde mij eens dat ik met twee heren uit rijden moest om een zaak op te nemen in een open rijtuig, daar zat ik als zondeslaaf geboeid, het was schoon weer, doch de zon aan de hemel veroordeelde mij, wij reden voorbij een boerenplaats waarop de poort stond: "Niets te wonderlijk." O, wat mijn benauwde ziel en geprangd hart daar van God gevoelde, dat Hij een wonderdoende God was. O, mijn ziel verbrak. Het moest met mij op een wonder aan, anders zou er van mij niets terecht komen.

Door de gewichtvolle verandering was ik onder de Wet gekomen, veroordelende mij niet alleen wegens mijn bedreven kwaad, maar wekte tevens de gruwelen in mijn hart op, toonde mij mijn onmacht om immer of ooit van onder die heerschappij verlost te worden. Ik, van mijn zijde vermenigvuldigde mijn gebed om toch niet verloren te gaan, maar wat hielp mij dit? Mijn gebed en al mijn arbeid veroordeelde mij en werd alles zonde. Ik zelf deugde niet, een kwade boom kan geen goede vrucht voortbrengen, en het rampzalig gevoel, dat God de zondaars niet hoort; o, vreselijk, o, ellendige toestand.

Het gebeurde mij eens, dat ik bij mijn vriend vandaan ging naar huis, dat ik niet ver van hem af was, en ik viel van benauwdheid neer aan de kant van een weg, ik lag te rollen van benauwdheid tot stikkens toe, afgesloten. Gods ongenoegen over mij vervulde mijn ziel. Ik ging eindelijk zo goed en zo kwaad ik kon mijn weg vervolgen en kwam dicht bij mijn woning. Ik moest voorbij een stuk weiland daar koeien lagen met een welgevulde buik snuivend en kreunend van dankbaarheid aan hun Schepper. O, wat ik gevoelde, een ontzaglijke eeuwigheid ontdekte zich aan mij, een vertoornde Godheid in mij. O, wat zag ik mij rampzalig ongelukkig, ik snood en ellendig schepsel, steeds met mijn Schepper in oorlog; verdoemenis was voor mij rechtvaardig, ach, was ik maar als een van die beesten, dan was er voor mij ook geen eeuwigheid, maar helaas, ik was voor een eeuwigheid geschapen. O, eeuwigheid!

Ik kwam in mijn woning (mijn vrouw was uit logeren) geheel alleen; o, wat was ik benauwd. Ik lag even in mijn woning op mijn leger, daar hoor ik de klok slaan half twaalf, en o het verrassende, dat ik nog in de tijd was, wat ik gevoelde kan ik niet beschrijven. Het ging met een straal van hoop gepaard; het kon dan tóch, hoe ellendig het ook met mij gesteld was; ik was er nog en God was toch de Almachtige en ik mocht in slaap vallen en was 's morgens een weinig verkwikt en gevoelde als in de verte dat God goed was. Doch dit alles was als een vroeg opkomende dauw, die ras heengaat en mijn ziel werd niet verlost maar zakte dieper en dieper in mijn grondeloze ellende en ach, het bleek wel, dat God mij nooit zou bekeren. Menigwerf ontdekte God iets van Zijn macht en goedheid, maar Hij verheerlijkte die deugden niet in mijn ziel en ik gevoelde dat, als het Wezen die deugden zou behouden, al ging ik voor eeuwig verloren. God is goed, al liggen er duizenden in de hel.

Eens gebeurde het met mij dat ik op een avond van mijn werk kwam, ik voer in een schuitje en het was of God achter in mijn schuitje zat. Mijn hart brandde van liefde tot dat heerlijke Wezen, ik barstte in mijn eenzaamheid uit en zei: "Och, lief Wezen bekeer mij toch, U hebt Uzelf zo menigmaal laten gevoelen en ik blijf toch steeds

ongelukkig. Ja dit maakte mij nog ongelukkiger, doch al voel ik dit nimmermeer, 10 bekeer mij toch; mijn dagen gaan henen en ras zal ik niet meer zijn."

Nog eens gebeurde het, terwijl ik van een verkoping kwam, waar ik als een vreemdeling tussen de vele mensen liep, en ik was voor hun ook een onbekende, dat ik weer naar huis en op weg zijnde, er onmiddellijk een liefdepil van de hemel daalde, zo ik er nimmer een gevoeld had. Het was of hij naast mij neerviel, ik was een ogenblik verplet en verbaasd. Maar zou God mij liefhebben, zulk een snood zondaar en ellendig rebel, och neen, wat zou ik mij verbeelden, goede kenmerken bezat ik niet meer, neen, wat ik gevoeld had, was voor Gods volk, dat was een liefde waarmede God Zijn volk beminde, en daar stond ik buiten. O, alles sloot mij buiten, het vertroostende in 's Heeren woord was voor Zijn volk en 't oordeel over de goddelozen was mijn deel; als een scherp wapen in de hand van de Rechter van hemel en aarde dreigde het mij te vermorzelen.

Tussen al deze en vele niet te beschrijven ellende, had ik betrekking en behoefte tot de Heere Jezus gekregen, aangename indrukken, plechtige gewaarwordingen, doch Hij was voor mij verborgen, en zo ver van mij af, als het Oosten van het Westen. Ik liep eens in Amsterdam te klagen en te schreien en er kwam met kracht in mijn hart Luk. 24:47: *"En in Zijn naam gepredikt worden, bekering en vergeving der zonden onder alle volken, beginnende van Jeruzalem."* O, wat hoop voor mijn verlegen ziel ik op dat ogenblik verkreeg, van Jeruzalem af, daar woonden Godsverachters, moordenaars van Zijn lieve Zoon, o, die nog geroepen tot een eeuwige Zaligheid; bij die ellendigen behoorde ik. O, dan kon het toch voor mij ook. Maar ziet ook dat was van voorbijgaande aard, want ik overtrof hen nog in hun boosheid. Zij hadden in onwetendheid gedaan, maar ik arme, had alles met wetenschap gedaan, tegen licht en beter weten, wat zou er toch van mij worden.

Op een andere keer, dat ik mij liep te beklagen vanwege mijn zonden en ellende, gevoelde ik zoveel van de Heere Jezus met deze woorden uit Jes. 53:5 het eerste gedeelte: *"Maar Hij is om onze overtredingen verwond."* Zijn liefde gevoelde ik, maar Zijn persoon was verborgen. O, ik haastte mij Hem te leren kennen. Dit alles ging snel voorbij, sneller dan een sneltrein. Toen dit gepasseerd was, werd het nog donkerder in mijn ziel. Ach! deze Jezus zou ik wel nooit krijgen. Hij was gekomen en kwam nog om Zijn volk zalig te maken, maar daar was ik buiten; een hart gekant om onder God te buigen en lust naar de ongerechtigheid.

Omtrent deze tijd gebeurde het mij, dat ik weder van mijn arbeid uit de veenderij kwam varen, met een geprangd gemoed onder zonden en schuld, en daar ik van aard gaarne viste, had ik een vistuigje achter mijn bootje hangen en er viel met kracht in mijn hart: "Ik zal u een visser der mensen maken." Maar dit ging als in het voorbijgaan, ofschoon niet zonder gevoel, doch hieraan had ik de minste behoefte, het hoofddoel van alles was, om met God verzoend en vergeving mijner zonden deelachtig te worden. Doch zo ging ik voort onder benauwdheid en verschrikkingen totdat het op een punt liep.

Op de 27 Januari 1888 was het oordeel Gods ontzaglijk. De balken van mijn kamer, waar ik zat, getuigden van Gods heilig ongenoegen tegen mij. O, ik was een veroordeelde misdadiger. Het werd avond, ik ging naar mijn legerstede, en juist ben ik er op of Gods geduchte deugden, Zijn Rechtvaardigheid en Heiligheid openbaarde zich in mijn rampzalige ziel. O, vrienden, het was of ik open barsten zou. O, daar zag ik mij

liggen onder zonden, vloek en toorn, van de buik en baarmoeder af en werd 11 verloren zondaar onder die verheven deugden van de Almachtige.

Nooit was ik tot dit laagste punt gekomen, een zondaar voor God, vastzittende aan mijn gerechtigheid, welke voor een heilig God zijn als een wegwerpelijk kleet. Toen ik Zijn deugden ontdekte was dit zo verschrikkelijk, dat, had Zijn Majesteit zich niet dadelijk terug getrokken, ik had zeker verteerd onder de gloed Zijner heiligheid. Krachtig vielen deze woorden in mijn hart Ex. 20: 19: "En dat God tot ons niet spreke, opdat wij niet sterven, maar dat Mozes tot ons spreke." De diepe behoefte welke ik gevoelde, dit was een behoefte vloeiende uit de bange noodzakelijkheid. Er was een grote verandering gekomen, ik was zondaar voor God geworden en dit gaf vlakke tegenover Hem die mij veroordeelde, er scheen een groot pak van mijn ziel gevallen en gevoelde iets van Gods goedheid en enige ruimte buiten mij, doch dit alles was geheimzinnig verborgen. Intussen was het laat geworden, omstreeks 11 uur en daar ik schier in geen 14 nachten geslapen had wegens de angst der ziel, viel ik terstond in slaap en sliep tot 2 uur 's morgens, lekker en zacht en werd verfrist wakker. Terwijl ik mijn ogen ontsloot en opende o, wat was het wonderlijk om mij heen, Jehova was in mijn bedstede, een zacht en vriendelijk licht omscheen mij, ik gevoelde in de dadelijkheid, dat er iets met mij stond te gebeuren, verlangend en reikhalzend strekte mijn arme ziel zich uit naar verlossing en vergeving mijner zonden. Ik stond op van mijn leger, maakte de koffie klaar.

Memorandum.

In het najaar van 1887 had ik de tekst gehad: *"Ik zal u een visser der mensen maken."* 27-28 januari 1888 de Weg der verlossing geopenbaard in de morgenstond 4 uur en, dat de Zaligmaker, onze dierbare Heere Jezus Zich openbaarde. Vanaf dit tijdstip volgde de ontdekking van mijn gescheiden staat, gescheiden van de Zalige God en van Christus. Trapsgewijze ontdekking van Gods eisende gerechtigheid, de noodzakelijkheid van Christus als Borg zich aan mij onttrekkend en verschrikkelijke benauwdheid om God te ontmoeten.

Donderdag 2 Augustus 's nachts of 's morgens dat Gods Heiligheid zich openbaarde op een ontzaglijke wijze waardoor ik schier tot wanhoop verviel, hoewel ik hemelijk grond had op de openbaring door Christus geschied.

28 Januari en de daarop volgende lieflijke vriendelijke openbaring, dewelke zo krachtig waren, dat mijn ziel daarop hoopte en dit duurde tot Vrijdag 3 Augustus 's avonds omstreeks 7 uur, dat ik alle werkzaamheden van mijn zijde, bidden en de hoop waarop ik leunde verloor en toen ging ik een bange toekomst tegemoet. Een bange nacht volgde en de dag daarop verzwaarde mijn lot, door het bidden en vragen om een zegen voor het eten, waarop onmiddellijk volgde in mijn ziel, dat ik vervloekt was en dat van mijn geboorte af. Daar liep ik als een vervloekt mens, die slechts wachtte op het beslissend ogenblik, dat de rampzaligheid zich ontsloot om mij in zijn kaken te verzwelgen. O eeuwigheid! O eeuwigheid! Voor een rampzalig gevallen mens. Nochtans altijd nog werkzaamheden hebbende tot God om genade.

Dit duurde tot Zaterdagavond 4 Augustus 10 uur, dat ik totaal afgetobd en uitgewerkt mij bereide voor mijn ontzaglijke toekomst, er kon niet een zucht meer om behoudenis uit, en ik ging sterven, niet anders denkende als dat ik twee doden, naar lichaam en naar ziel, tegelijk zou sterven. O, bange nacht! O, vreselijk ogenblik, hetwelk ik verwachtte en terwijl ik een ogenblik wachtte dat God zou verschijnen en mij met een klopp zou wegstoten, zie daar op datzelfde ogenblik verschijnt God in Zijn deugden, hetwelk zoveel licht medebracht en zulk een alles overklimmende Majesteit en glans. De ontmoeting hiervan in mijn ziel kan ik onmogelijk mededelen; het gericht

gevoelde ik; kennis dat Hij mijn Schepper was; dat Hij dat lieve Wezen was, 12 hetwelk in mijn prille jeugd begeerd had te kennen, waar mijn ziel als ik nog kind was, naar verlangde. Toen bracht Jehovah mij naar 't Paradijs en plaatste mij onder de boom waar ik mij zelf de appel geplukt had met mijn hand en met mijn mond gegeten en mijzelf onder Gods toorn en vloek gestort had. O, dat aanbiddelijke Wezen, vraagde mij af, of 't niet recht was dat Hij mij van voor Zijn aangezicht verwierp; waarop ik verwaardigd werd, dat lieve Wezen, dat alles beminnelijke Wezen te omhelzen in Zijn deugden hetwelk zulk een hartelijke daad was en tevens ziende mijn onbetamelijke vijandschap op mijn afgelegde weg; toen was het nooit rechtvaardig geweest, dat ik verloren ging, maar o, nu was het betamelijk van Hem; Zijn rechtvaardigheid te verheerlijken.

Toen dit plaats vond zag ik een oneindig diepe afgrond geopend, huiveringwekkend zag ik in de afgrond en o, wat onuitsprekelijk smartgevoel, voor eeuwig God niet meer te zien, ach, ach, welk een ongelukkig lot; en het Goddelijk recht had zich maar te verheerlijken en ik plofte voor eeuwig in de duistere nacht en ogenblikkelijk snijdt Gods Heiligheid mij als een bliksem af en ik gevoelde dat mijn ziel zonk, ... maar o, eeuwige verwondering, o, gelukkig ogenblik, niet in die diepe afgrond, maar o, Jezus Christus, o dierbare, o, lieve Borg, o grondeloze liefde en Hij toonde Zijn gezag en recht op zulk een ontzaglijke wijze, o de ontzaglijkheid van Zijn persoon is onuitsprekelijk. Als rechthebbende sprak Hij: *"Vader Ik wil niet dat deze in het verderf nederdale, Ik heb de verzoening gevonden."* Hij zou mij van het verderf verlossen; ik gevoelde laat in diezelfde avond of nacht omstreeks half twaalf dat de Vader Christus beminde.

's Nachts naar bed gaande en een weinig rustend, daar mijn lichaam afgetobd en vermagerd was, zodat de beenderen, die anders niet gezien werden, zich vertoonden; des morgens ontwaakte ik in het gevoel, dat het bij mij niet goed was; wat er gebeurd was wist ik klaar, echter was ik benauwd, de ganse hel was losgebroken en wilde zijn prooi niet missen. Die dag n.l. Zondag openbaarde Christus mij veel geheimen; de plaats der rampzaligen met al zijn jammer waar ik zo benauwd was, dat ik als een worm over de grond kroop vanwege de ellendestaat, het gezelschap der duivelen, de toorn Gods, de stikdonkere duisternis, is onbeschrijfelijk. Mijn lieve Borg vraagde mij of dit geen grote nood en dood was en zei mij, dat ik dat eeuwig zou moeten dragen en of ik dat zou kunnen. Maar o, heb ik ooit liefde gevoeld tot Christus, dan was het daar, Hem vriendelijk vragende of Hij dit voor mij wilde doen. O, daar zag ik, dat die zoete Borg in de hel gedaald was om mij er uit te halen en liet mij zien en gevoelen wat Hij daar geleden had, zoveel als ik nietig mens daarvan kon dragen, echter zoveel, dat het natuurlijk leven bijna was verdwenen, o, de loslating van die duizenden boze geesten was allerontzettend.

Nadat de lieve Heere mij die vreselijke plaats getoond had, was het weder laat in de nacht omstreeks 1 uur, ik ging naar mijn leger, om na zulk een ontmoeting een weinig te mogen rusten, daar ik bijna niet lopen kon vanwege afgematheid naar lichaam en ziel. Ik werd geregeld bewaakt door een vriend en vriendin, dewelken ook naar rust verlangden, en zo ben ik wat ingeslapen totdat ik Maandagmorgen een weinig verkwikt zijnde ontwaakte, onbekwaam voor enige werkzaamheden. Ook die dag openbaarde de Heere veel, doch onvoldaan en benauwd in mijn ziel, niet wetende wat er nu eigenlijk aan scheelde.

Ik kreeg 's Maandagsavonds enige vrienden, die mij kwamen bezoeken, terwijl wij bij elkander zaten, bracht Christus mij tot God en o, vreselijk ogenblik, God openbaarde

Zijn gerechtigheid op zo een ontzettende wijze, dat ik achterover viel met de stoel 13 waar ik op zat en het overluid uitgilde. Ik dacht waarlijk dat dat Heilige Rechtvaardige Wezen mij verbrand zou hebben. Ik moest betalen wat ik schuldig was en had niets als schuld. Erf en dadelijke, en waarlijk de duivel en mijn consciëntie getuigden tegen mij. Op dat vreselijke ogenblik, o, mijn geliefden, kreeg ik mijn Borg in 't oog, Dewelke ik zag en mijn ogen deden Hem geweld aan en Hij trad voor mij tot de Rechtvaardige Rechter, niet als Borg van tussenspraak, zoals een weinig terug gemeld is, maar ik zag Hem voor mij tot God naderen en voldeed mijn schulden door Zijn dierbaar Hooggelooft Persoon en verteerde door Zijn gerechtigheid. Gods gerechtigheid zo schoon, dat er niet de minste eis overbleef. Toen dit plaats vond dacht ik waarlijk, dat ik bezwijken zou over zulke grote onuitsprekelijke goedheid. O, ik was stom en kon niets zeggen, ik kon niets zeggen, ik kon slechts mijn lippen bewegen. Ik lag zoals ik straks gemeld heb achterover en een mijner lieve vrienden bracht zijn oor over mijn bewegende lippen, waar mijn ziel zo verzwolgen was en met zalige eerbied en diep ontzag voor mijn grote, heerlijke en verrukkens machtige Verlosser boog mijn ziel en riep voor Hem uit: "Uw goedheid Heer' is hemelhoog." Dit laatste hemelhoog kon ik niet van eindigen en als ik geen lucht gekregen had, dan had ik zekerlijk bezwijken, wyl mijn lichaam het niet kon weerstaan en had zo bij mijn lieve Verlosser gebleven om nimmer van Hem te scheiden; maar de Heere gaf, dat ik weder adem kon halen en lucht kreeg en werd zo bovenmate vervuld met blijdschap, dat ik uit zulke grote nood en dood verlost was. De paradijszonden en degenen, die ik 38 jaren lang bedreven had, welke niet weinig waren, maar meer als het zand der zeeën, waren weggenomen en verteerd door Christus, zó schoon, dat er niets, het minste niet was overgebleven, de machtige n.l. de duivel was mij kwijt, voor eeuwig kwijt, de knecht was vrij van zijn heer, hij ging beschaamd, verlegen en zonder mij, met ledige handen weg. Mijn dierbare Borg waste mijn ziel in Zijn dierbaar bloed. O dat zoete, o, dat reinigende bloed van mijn dierbare Goël reinigde mij van de dode werken om de levendige God te dienen.

Ik was waarlijk uitzinnig, de hel voor eeuwig gesloten en de hemelpoort geopend. De engel met het vlamig lemme, n.l. Gods gerechtigheid, had mijn dierbare Borg weggenomen. O, die grote Held had Zijn zwaard aan de heup gegord en overwonnen, en er viel met kracht in mijn ziel Ps.68 (op rijm) deze woorden: "Hun blijdschap zal dan onbepaald enz." En dit onbepaald werd in mijn ziel vermenigvuldigd. Ik was schier verstandeloos, nochtans Gode verstandig. Ik klapte in de handen en stampte met de voeten van blijdschap. De buit van 't overwonnen land, was mij deelachtig geworden; de snoeren waren mij in lieflijke plaatsen gevallen, ja, een schone erfenis was mij geworden, en zo blijde, opgetogen in verwondering, dat dit mij te beurt gevallen was, kon ik maar niet vatten. Ik was gekomen uit het allerverste land.

Terwijl ik in blijdschap en verwondering mij zelf kwijt was, openbaarde zich aan mij de derde Persoon der Drie-eenheid, de dierbare Geest. Ik stond verbaasd en verwonderd. Ik zei met de discipelen: *"Ik wist niet, dat er een Geest was."* En die lieve Jehova sprak tot mij en zei, dat Hij het was, Die mijn Leidsman was geweest. 'Van 's moeders buik af ben Ik uw God.' Hij leidde mij langs de ganse weg, die achter mij lag; bracht mij in mijn prille jeugd in mijn ouderlijke woning, ja, in de hoek van een turfschuur, waar ik gebogen op de stukken turf, vraagde of de lieve Heere mij bekeren wilde. Ik gevoelde zulk een onuitsprekelijke liefde tot God en die kende ik toen niet, en bracht mij op mijn leger, waar ik als kind die Heere aanliep, ja, langs de wegen en paden, die ik ging, dat Hij het was, die mij op een keer zo deed schreien tot God, dat ik

overluid uitbarstte. Dit geschiedde op de Amsteldijk daar ik voor mijn Ouders een 14 boodschap moest doen in een herberg genaamd "*Het Kalfje*". Voorts dat Hij het was, die, toen ik opwaste en ouder werd en de wereld in mijn hart opkwam, dat Hij mij bewaard had en mij overtuigd van zonde, gerechtigheid en oordeel en mij tot Christus had gebracht, dat Hij mij ontdekt had aan mijn eigen gerechtigheid en mij schoon leeg had gemaakt, om veel te kunnen ontvangen, hetwelk met zulk een zoete liefde gepaard ging. O, de onuitsprekelijke Goedheid, dat Hij mij, niettegenstaande mijn vijandschap niet losgelaten had. Ik kon waarlijk Zijn Goedheid en Liefde jegens mij ellendig mens, niet begrijpen en barstte in een zee van liefdetranen uit.

De lieve Geest zich terugtrekkend van mij, kwam mijn dierbare Borg, zo heerlijk met zulk een zalige Majesteit en Heerlijkheid en nam mij op in Zijn zalige armen en ging met mij naar Zijn Vader en stelde mij voor en sprak: (o, zalige God, waartoe verwaardigt Gij mij arme zondaar) "*Vader, dit kind heb ik gekocht, gewassen en gereinigd (ik was schoon als Christus Zelf) ja, Vader, alzo is geweest het welbehagen voor U.*" O, zalige ontmoeting, mijn geliefden. En God de Vader en God de Zoon bogen met statelijke Majesteit, Gode betamelijk, voor elkander en die lieve Vader van mijn lieve Heere Jezus werd ook mijn Vader. Mijn lieve Borg gaf mij en mijn lieve Vader nam mij. O, mijn geliefden. Hier lag ik in 's Vaders armen en ik werd gekust en omhelsd door mijn lieve Vader.

O, eeuwige liefde des Vaders. Het was in de volste zin des woords waarachtig, wat Paulus zegt, dat ik door de Geest riep: "*Abba, lieve Vader.*" Ik was geheel verslonden in 's Vaders liefde en riep en kon niet ophouden met roepen: Abba, lieve Vader. De Vader onttrok zich van Zijn geliefd kind en de Heilige Geest openbaarde Zich aan mijn ziel en op de aanschouwing van dat heerlijke lieve Wezen boog mijn ziel met diep ontzag voor Zijn Majesteit. O, eeuwig wonder! Hij boog tot mijn ziel en verzegelde mijn kindschap. Toen gevoelde ik, dat de zaak volkomen was en de Heere deed mij gevoelen, dat het nu goed was. Ik kon leven en sterven, zoals het Zijn Majesteit behaagde.

Wat ik hier schreef geschiedde van Maandagavond omstreeks 6 uur tot ongeveer 2 uur 's nachts. Mijn lieve vrienden verlieten mij en ik ging naar bed, zoals ik nog nooit mijn ganse leven was gaan rusten. Een zoete nacht volgde. Toen ik des morgens ontwaakte, wist ik waarlijk niet of ik geslapen had. Ik was verkwikt. Mijn Zielsbruidegom was bij mij. Ik was, o, zo vrij tegen de Beminde mijner ziel, en mijn lieve Bruidegom ook tegen mij.

Ik zei: "*lieve Heere, ik weet niet of ik vannacht geslapen heb.*" En mijn lieve Bruidegom zei tot mij, dat Hij tussen mijne borsten vernacht had en ik gevoelde Zijn zoete waarde en zei: "*Ja, lieve, zoete Heere.*"

Ik kwam dan van mijn leger en stond voor hetzelfde mij te kleden, en mijn lieve Bruidegom is bij mij en valt zo zalig en zoet in mijn ziel: '*Geloofd zij God met diep ontzag*' enz. Dit was zo zalig en de heerlijkheid des hemels daalde in mijn ziel, dat ik bijna niet op mijn voeten kon staan. Te dier tijd verheugde zich Jezus in de Geest. Mijn Bruidegom vatte mij bij de hand en sprak tot mij: "Ik zal u mij ondertrouwen in gerechtigheid en gericht" enz. Letterlijk zei de lieve Heere tot mij: wij zullen in het huwelijk treden. En o, onuitsprekelijke lieve Bruidegom. O, daar heeft Hij mijn ziel geliefd, gekust en aan Zijn hart gedrukt Hoogl. 8: 5. Daar was het de tijd van liefhebben. Hoe ik gesteld was, laat zich niet op papier zetten. Ik lag verzonken in een grondeloze kolk van liefde. Christus Jezus werd mijn Man en ik Zijn echte vrouw. Het huwelijkscontract was getekend en Hij zou alles voor mij doen, gelijk een rechte man

betaamt. Hij zou mij bedienen van alles; ik behoefde niets te doen. Hij zou mij in 's Vaders gemeenschap houden, dat de Vader mij altoos beminde. Hij zou zorgdragen voor de reis en voor 't einde en mij haast bij Hem nemen in de eeuwige vreugde, hoewel ik toen in de eeuwige vreugde was. Het is hier ook: "Wat Ik nu doe weet gij niet, maar na deze zult gij het verstaan." Zo in de zalige gemeenschap te verkeren met zulk een Man en Zielevriend.

Hij bracht mij in de binnenkameren en openbaarde mij vele verborgenheden, die ik hier niet alle noemen zal, en ging met mij tot de Vader. O, Christus als de man, pronkt met Zijn wijf. Mijn ziel was zo heerlijk, zo schoon. Mijn Man had al Zijn schoonheid op mij gelegd en ik werd verwaardigd om in dit hoog heerlijk en aanbiddelijk gezelschap gelaten te worden. Mijn lieve Heere toonde mij mijn oorsprong en bracht mij in 't harte des Vaders. O, daar was ik uitverkoren in het eeuwige hart van Jehovah.

Mijn lieve Heere vraagde mij of ik nu mijn roeping en verkiezing vast kon maken. O, Hij wist, dat ik dat nooit had kunnen doen, en o, mijn geliefde, ik zei, ja, mijn lieve zoete Zielevriend.

Van daar ging Hij met mij in de Raad des Vredes en daar ging Hij met mij aan Zijn hand, die geheimkamer binnen en Hij nam plaats tussen de Heilige Vader en de Heilige Geest en plaatste mij tussen de eeuwige gezegende Drie-eenheid en o, mijn geliefden, daar zag en hoorde ik God de Vader, de Zoon en de H. Geest raad houden over de zaligheid van mijn ziel. Ik was midden in de liefde des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes. O, grondeloze zeeën der eeuwige liefdes en o, die liefdes waren één liefde. O, heilige plaats. Ik was waarlijk niet op aarde en mijn lieve hoog geloofde Man en Zielevriend ging van daar met mij en ontsloot een andere geheimkamer en bracht mij in de *eenheid* Gods en daar verloor ik ook mijn Verlosser en zonk in de Eenheid Gods weg, waar ik mijn ziel in de zee der Godheid verloor. Welbehagen! Welbehagen! Woorden ontbreken hier; maar onuitsprekelijk is het zich in de deugden Gods te verliezen.

Toen dit geschied was, openbaarde zich weer mijn dierbare Borg. Hij leidde mij in het wondervolle van Zijn bestaan, dat Hij het was, het eeuwig ongeschapen Woord; de Rede van Gods mond. Hij was het Woord Gods. O, ontzaglijke, vreselijke Majesteit. O, de ganse aarde beeft en trilt op het Woord van Gods mond. Mijn ziel was met een ontzaglijke vreze bevangen. O, dat ontzaglijke Wezen openbaarde mij diepe geheimen, dewelke ik niet zal melden. 2 Kor. 12:6.

Nochtans zal ik een weinig melden. O, Hij openbaarde mij Zijn onbepaalde macht en sprak (o, diepe buiging van zulk een heerlijk en Majestueus Persoon) ja met heilige eerbied en ontzag voor Zijn Majesteit, schrijf ik dit neer. Hij sprak en zei, dat door Hem de profeten gesproken hadden, Jesaja, en alle anderen, en toonde mij als het Hem behaagde, dat Hij dit ook door mij kon doen. Ik gevoelde zo de nietigheid van Jesaja, Daniël en van alle vlees, dat ik hun recht te beschouwen kreeg, als mensen van gelijke beweging als ik, dat ook hun grondslag was in het stof en zij ook als ik, de adem in hun neus droegen. Nochtans door Hem grotelijks beweldadigd, om onderwerpen te mogen zijn waardoor Hij zich verheerlijken wilde, opdat zij door Hem van Hem getuigen mochten, van Zijn genade en barmhartigheid, maar ook van Zijn toorn tegen Zijn vijanden.

Na deze ontzaglijke ontmoeting werd het omstreeks 3 uur namiddag, en die lieve Borg openbaarde zich weder aan mij. Dit ging ook met zoete liefde gepaard, en die Dierbare Borg openbaarde mij, dat ik Zijn knecht zou zijn. Hierop ging het mij als Mozes. Ik had veel in te brengen vanwege mijn onbekwaamheid. Ik mocht dit vrijelijk doen, ik

zei de waarheid. Maar mijn lieve Borg sprak tot mij, dat dit Hem niet in de weg 16 stond, hetwelk ik weinig te voren gezien had en de Heere zei tot mij: 'Ik zal u ogen geven om de mensen aan te durven zien.' Daar ik gezegd had, dat ik zo verlegen was voor een ganse vergadering op te treden. En de Heere beloofde mij een goede, heldere, verstaanbare stem en uitspraak te geven, opdat ik de hoorders niet 'barbaars' zou zijn. Want ik had ook gezegd, dat ik slecht en zwak van spraak was. En eindelijk beloofde de Heere zelfs mijn verstand te zijn, daar Hij de eeuwige Wijsheid Zelf was. Daar ik Hem had gezegd, dat ik niets geen verstand had en ik sprak in dit alles waarheid. Maar Hij zou voor dit alles Borg zijn, toonde mij mijn ambtsgewaad, trok het mij aan. En daar zat de nieuwe Dominee gekleed en wel bij zijn verstand; ik wist waarlijk niet hoe ik het had. De Heere zei mij, wat Hij nu deed, zou waarlijk gebeuren.

De avond brak aan, veel mensen, maar weinig hartevrienden kwamen mij bezoeken, alles was in rep en roer, de duivel stond op in woede om mij van de aarde uit te roeien. Wij waren dan samen vergaderd en mijn lieve Borg noodzaakte mij een gedeelte mijner ambtsbediening uit te oefenen hetwelk ik eerst weigerde uit vrees, nochtans de Heere Die sterk is in vermogen, Wien ik nietige worm niet kon weerstaan, overwon mij, vervulde mijn ziel en lichaam met Zichzelf, dat Hij Zelf door mij het ambt uitoefende.

Wat ik ondervond zal ik hier verzwijgen, wat deze middag en avond geschiedde, was profetie der toekomst.

(Vervolg manuscript niet bekend)

JEZUS MET DE DOORNENKROON.

*Ik ben schoon, doch men bemint Mij niet
Ik ben edel, doch men dient Mij niet
Ik ben rijk, doch men vreest Mij niet
Ik ben wijs, doch men vraagt Mij niet
Ik ben de weg, doch men bewandelt Mij niet
Ik ben de waarheid, doch men gelooft Mij niet
Ik ben 't leven, doch men begeert Mij niet
Ik ben barmhartig, doch men betrouwt Mij niet
Ik ben de Leidsman, doch men volgt Mij niet
O mens! gaat gij verloren, wijt 't Mij niet
Want Ik ben de oorzaak van uw verdoemenis niet.*

HET BESTE HUWELIJK

Preek over Psalm 45:11

Hoor, o dochter, en zie, en neig uw oor; en vergeet uw volk en uws Vaders huis!

Door ds. D. Meijer, Evangeliedienaar te Ouderkerk aan den Amstel

Voorzang: Psalm 144:2

Voorafspraak

Gen. 2:18b. *"Het is niet goed, dat de mens alleen zij."* "Hoe groot zijn Uw werken, o Heere! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt." Dat is de plechtige en eerbiedige hulde van de dichter in Psalm 104:24, als hij de heerlijkheid van de Schepper meldt in het voor hem geopende boek van de natuur, Gods wijsheid, macht en goedheid aanschouwt. Zodat hij dit heiligdom binnentreedt met: *"Loof de Heere, mijn ziel!"* En bij het verlaten, onder een gelovig gezicht en zalige verwachting dat alles wat dit heerlijke en grote werk ontsiert zal weggedaan worden en alles tot meer dan oorspronkelijke luister gebracht zal zijn, eindigt hij met een plechtig *"Hallelujah."*

Is Gods wijsheid verspreid over al Zijn werken, geen klein gedeelte openbaart zich hiervan in het scheppen van de mens. Had de Schepper van alle dingen planten- en dierenrijk door Zijn onbegrensde macht te voorschijn geroepen, en het "wees vruchtbaar" in hen gelegd, God schiep engelen en mensen, wezens begaafd met kennis en bewustzijn, opdat zij daardoor hun gezegende Schepper hun eerbiedige lof en plechtige hulde zouden brengen.

De mens is dat wonderlijk schepsel, stof en geest, als een wezen tussen engelen en 't dierenrijk, ten aanzien van zijn ziel vermaagschapt met de engelen, en ten aanzien van zijn lichaam met de stoffelijke dingen, en vatbaar voor de gelukzaligheid van beide, genietend door zijn *inwendige* vermogens de gelukzaligheid van de geesten, en smakend door zijn *uitwendige* de vergenoeging van de zichtbare wereld. Bestond het geluk, de vergenoeging en het vermaak in gemeenschap, zo ware het ondenkbaar, dat de mens, dat Adam alleen zijnde, geen levensgezellin bezittende, zijn aardse vreugde voltooid kon zijn. Trouwens het was een gedeelte van Gods beeld, *gemeenschap*. Of was er geen gemeenschap, liefdesoefeningen in het aanbiddelijk huisgezin van Jehovah, tussen de Vader, Zoon en Heilige Geest? En de mens, geschapen naar het beeld van God, zou ook overeenkomstig daaraan zijns gelijke aanschouwen, en gemeenschap oefenen. En zijn gezegende en liefderijke Schepper, zal ook deze leemte aanvullen, en het *wees vruchtbaar* ook over hen uitspreken. Dat het, *niet goed zijn dat de mens alleen zij*, ook andere redenen had, wie zal het betwijfelen? Namelijk,

A. Gods gezegend plan om een mensengeslacht voort te brengen.

B. Het vermenigvuldigen van beelddragers op deze aarde, enz.

Was het *alleen zijn*, voor Adam een onvolkomenheid? Hij had toch gemeenschap met zijn aanbiddelijke Schepper? De banden van vriendschap en liefde waren gelegd.

Maar, geliefden, wat is nu de gevallen mens? Hij is zijn beste Vriend, dat heerlijk 18 Wezen kwijt. Dit is waarlijk alleen zijn, als de vreselijke straf van zijn overtreding. O, dat wordt hij gewaar als hem de ogen ontsloten worden, zijn gescheiden staat ontdekt, een ontzaglijk gemis van alles wat goed en aangenaam, lieflijk en vermakelijk, verkwikkend en zielverzadigend is, en het tegenovergestelde zich openbaart, onvergenoeging en wrevel. Gen. 6:13b, "*Want de aarde is vervuld met wrevel.*" Het ongenoegen en het geduchte oordeel van een beledigde Majesteit, wordt in zijn consciëntie geopenbaard. Hij voelt zich onder de ontzaglijke indruk van buiten Gods gezegende gemeenschap gesloten, rondzwervende en dolende buiten Edens paradijs, uit hetwelk hij verbannen is door moedwillige ongehoorzaamheid; en nu als een ellendige balling rond te zwerven, zijn eigen beul in zich meedragende, onder de verschrikkelijke verwachting van een nog rampzaliger lot van een geduchte eeuwigheid, om dan te ontvangen de straf van zijn eigen trouweloosheid, gepleegd jegens zijn goedertieren en milde Weldoener.

Alleen zijn dan, een ellendige en desolate staat zijnde, zo behaagde het Hem wiens goedheid geen palen kent, een hechter en sterker band te leggen, welke onverbreekbaar zou zijn en de eeuwigheid verduren. Sommige Gereformeerde schrijvers zien in het schenken van Eva aan Adam, - of indien ge wilt, in het éérste huwelijk - een voorbeeldige handeling, namelijk het gezegend en onverbreekbaar huwelijk, tussen Gods gezegende Zoon als Bruidegom en rampzalige schepselen, die verlaten en *alleen zijn*, om die als Zijn bruid aan te nemen, en met hen in een onverbreekbare gemeenschap te treden.

Laat ons dan dit ongelijke paar beschouwen, in hun samenkomst, vereniging en gemeenschap. *De hemelse Bruidegom Zelf bedauwe ons met Zijn onmisbare Geest tot bekwaammaking!*

1ste tussenzang: Psalm 25:4.

Tekst: Psalm 45:11:

Hoor, o dochter, en zie, en neig uw oor; en vergeet uw volk en uws Vaders huis!

Onze psalm, geliefden, waaruit wij onze tekst kozen, is zoals uw gewijde aandacht bekend is, een lied der liefde, *bij gelegenheid* van het huwelijk van Salomo met Farao's dochter. Of, gelijk sommigen menen, *door* dit huwelijk. Dit is zeker, dat het oneindig ver overtreft alle aardse vorsten, alle aardse liefde, alle aardse heerlijkheid. Hoe is de heilige zanger vervuld met de Heilige Geest! Berst hij uit in lofuitingen van Hem, Die het voorwerp van zijn beschouwing is. Roemt hij de onovertroffen schoonheid van de hemelse Bruidegom, vervuld met genade en zegeningen. Ziet hij Hem waardig tot de strijd, roept Hem toe: *gord Uw zwaard aan de heup, o held!* Door de geest aangegord, moedigt hij de Koning aan en voerspelt Hem heil in Zijn krijgsondernemingen, stijgt al hoger en hoger, in zijn beschouwingen en betuigingen. Na dit alles wendt hij zich tot Zijn bruid.

Laat ons in de eerste plaats:

- I. *De bruid en haar uitnodiging* beschouwen.
- II. *Dan de plechtige ontmoeting;*
- III. *Om dan te eindigen met: een gezegende vereniging.*

Werpen wij eerst onze blik op *Christus' bruid*. Om dit met enige orde te verrichten, wenden we ons tot de Oorsprong van alle dingen. "*Want Die ons tot hiertoe bereidt is God,*" 2 Kor. 5:5a. Jehovah had naar Zijn onnaspeurlijke raadslagen een ganse wereld voortgebracht tot Zijn eigen heerlijkheid en glorie. De mens, geschapen naar Zijn beeld en gelijkenis verzondigde het, werd wegens zijn misdaden geworpen onder wrede en vreemde heerschappij, die van zonde, duivel en dood. Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, en Wiens macht geen grenzen kent, zal uit de bouwvallen van deze rampzalige verwoesting een tempel tot Zijn woning, en eeuwige heerlijkheid oprichten. God, Wie alle dingen van eeuwigheid bekend zijn, omdat Hij alle dingen werkt naar de raad van Zijn wil, verordineerde voor Zijn gezegende Zoon een bruid tot Zijn eeuwige vermaken, Spr. 8: 31. "*Spelende in de wereld Zijns aardrijks, en Mijn vermaken zijn met den mensenkinderen.*" Eeuwige liefde van de Vader was de onbegonnen oorzaak in God. Beweegredenen in de bruid waren er niet.

Laat ons dit overwegen. Zij had zich de gunst van God onwaardig en 's hemels gramschap waardig gemaakt. Redenen die doorgaans tot liefde bewegen zijn: ten eerste goedheid van personen of zaken. Ten tweede, een overeenkomst in geneigdheid heeft een sterk vermogen om liefde te wekken. Ten derde, de liefde is een onschuldige en krachtige bekoering, om liefde voort te brengen.

Maar geliefden, wat het eerste aangaat, zij was ten enenmale ontbloot van alle zedelijke goedheid, orde en schoonheid van haar ziel. Jammerlijk door de zonde verloren zijnde, heeft ze niets overgehouden, dan mismaaktheid en vuilheid.

Wat het tweede belangt, daar is een gezette tegenstrijdigheid in haar verdorven natuur, met de heilige natuur en wil van God, waarom zij niet alleen Zijn liefde onwaardig is, maar Zijn vreselijke gramschap en toorn verdiend heeft.

En eindelijk ten derde: niet de minste vonk van liefde tot God meer overgehouden, maar een vreselijke vijandschap die schier geen perken kent. Zodat Christus' bruid, met de ganse wereld onder zonde, vloek en toorn geworpen, hatelijk is in het reine oog van Hem, Die met geen zondaars kan verkeren. In zulk een vreselijke staat ingezonken, zó ontzettend, dat al wat schepsel heet, haar nimmer verlossen kan.

Geliefden, luistert slechts en wij zullen het u melden:

ten 1e. Vervreemd van God, door een geduchte scheiding.

Ten 2e. Onderworpen aan een ijsselijke dood.

Ten 3e. Een voor haar onbetaalbare schuld.

Ten 4e. Geheel onrein, zó dat geen oog medelijden kan oefenen.

Ten 5e. Onder de wrede heerschappij van de hel.

Zodat, geliefden, u merken kunt, dat de Bruidegom een geheel singuliere [bijzonder] moet zijn.

Ten 1e. Hij moet schatten bezitten om de hemelhoge schulden te voldoen.

Ten 2e. Hij moet het vermogen bezitten om haar schandelijke onreinheid weg te nemen.

Ten 3e. Hij moet macht hebben over de dood, en om kort te zijn,

Ten 4^e Hij moet een onbepaalde heerschappij bezitten over al haar vijanden. En neerbuigende, eeuwige liefde, deed Hem om harentwil komen, in een staat van ellende.

Wij gaan over tot haar uitnodiging.

De bruid dan in zulke vreselijke conditie verkerende, vraagt niet naar God, is geheel verenigd met de aardse familie. Uit de aarde aards, ziet ze niets anders als hetgeen

voor ogen is. Vermaakt zich in en met een ijdele wereld, in de uitstorting van de 20
overdadigheid, en ketent zich al vaster en vaster in de slaafse banden van de zonde.
Maar er is voor Christus' bruid een dag van het welbehagen, een dag van het rommelen
van Gods ingewanden. En hoe ook onder zonde en schulden, blindheid en verhardheid
neergeworpen, o vrienden, het gaat haar naar Hosea 11:8, "*Hoe zou Ik u overgeven, o
Efraim, u overleveren, o Israël! Hoe zou Ik u stellen als Adama, u stellen als Zeboim?
Mijn hart is in Mij omgekeerd, al Mijn berouw is tezamen ontstoken.*" God Zelf zendt
de Geest van Zijn Zoon, om Zijn bruid te halen uit het vergelegen land, gelijk de
aartsvader Abraham Eliëzer uitzond naar Mesopotámië, om voor zijn geliefde Izak een
vrouw uit zijn maagschap te nemen, Gen. 24. Zo, ja op veel verhevener wijs, zal die
dierbare Geest Christus' bruid opzoeken en weerhalen. Hij zal wat Hij gehoord heeft
tot haar spreken, naar Joh. 16:13. Het plechtig en onvergetelijk ogenblik van het
welbehagen zal aanbreken. Een zoete, allesdoordringende, een levenwekkende stem
wordt door haar vernomen. *Hoor, o dochter!* Het is als Ezech. 16:6: "*Als Ik nu bij u
voorbijging, zag Ik u, vertreden in uw bloed; en Ik zei tot u in uw bloed, leef! Ja Ik zei
tot u in uw bloed: leef!*" Zie hier het eerste aanzoek uit het paleis van de grote Koning.
De eerste liefdepijn, geschoten in het hart van Christus' beminde. Verbazend en
wonderlijk ogenblik! Gezegende en onverklaarbare gewaarwordingen. Liefde van God
uitgestort in haar ziel. Eeuwige liefde beschouwt haar als een dochter, als een telg van
de hemel, een vat van barmhartigheid.

Laat ons de Vriend van de Bruidegom, die gezegende Geest beluisteren, die haar
nodigt.

Ten 1^e onderwijst Hij haar in de eeuwige en bestendige dingen van God:
algenoegzaamheid, goedertierenheid, beminnelijkheid, met zulk een macht, dat zij
tevens proeft en smaakt, dat de Heere goed is. O, dierbare gewaarwording, o, zoete
uitgangen van de ziel! Tranen van de liefde op het altaar van de liefde geplengd naar
een volzalig Wezen. Het dierbaar geloof gewrocht door Hem, zo gelooft zij in de
eeuwig Levende, dat Hij alleen het hoogste en onvergankelijke Goed is. De hoop
ontspringt, om nog te eniger tijd deelgenoot hieraan te worden.

Ten 2^e onderwerpt Hij haar en leidt haar in het gemis van al die zalige weldaden en
schatten, en toont haar tevens de ledigheid in haarzelf, onderwijst haar, dat ze niet
bezit wat ze gevoelt, verstoken is van datgene wat ze dan ontdekt. O, pijnlijke
gewaarwording, o, onoverkomelijk verdriet: *God te missen*. O, toehoorders, wat diepe
pijnen hier gevoeld, wat innerlijk zielenleed en smart hier doorleefd worden, weten
alleen zij, die met zulk een hemels bezoek vereerd worden.

Ten 3^e onderwijst Hij haar het gevaarvolle van haar toestand: het is de mens gezet te
sterven, en het onzekere van de tijd, zij weet de dag van haar dood niet. O, ontzaglijke
gewaarwordingen. Plechtige en peilloze indrukken van de eeuwigheid drukken haar
neer. En daarom luidt het: "O dochter, hoor naar Mijn redenen, en zie, en neig uw oor,
en vergeet uw volk en uws vaders huis."

Ten 4^e onderwijst Hij haar omtrent haar innerlijke gehechtheid aan haar land en volk
waarin ze geboren is. Haar oude familie belegt raad, is in het eerste vriendelijk, belegt
raad om haar te behouden en om haar land niet te verlaten, waaronder de overste van
deze wereld zijn rol speelt. Aards genot wordt voorgespiegeld, wellusten van het vlees
voor de ogen geschilderd, rijkdommen van de wereld worden aangeboden,
vergankelijke eer en ambten worden voorgesteld. Zie daar het betoverend lokaas van
deze wereld, juist gepast, en overeenkomstig haar natuurlijke begeerten.

Ten 5^e. De Vriend van de Bruidegom onderwijst haar, dat de wereld voorbijgaat met
haar begeerlijkheden, kondigt haar eeuwige ondergang aan, en de ontzaglijke toekomst

van haar liefhebbers. Hij toont haar, dat het schijngenoet van de aarde van korte 21
duur is. Dat wellusten van het vlees de gramschap van de hemel doen ontwaken en de
rijkdommen van de wereld de ziel verstrikken, en in allerlei verzoeken voeren. En
dat een gezegende ontdekking van Gods goedheid en liefde meer waarde heeft, dan
duizend vergankelijke werelden.

Ten 6^e. Hij onderwijst haar in het onbetamelijke van haar hart, het boeleren, met
zoveel opgepronkte boelen, het hinken op twee gedachten, de deur openzetten voor de
snoodste rovers, ontrouw jegens haar gezegende Schepper, het van de weg afwijken,
ten tijde als God er haar opleidt, waarover zij 's hemels ongenoegen en wraak te vrezen
heeft.

Ten 7^e onderwijst Hij haar in haar verdorvenheid en vijandschap tegen God. Zij
ontvangt trapsgewijze kennis van haar ellenden. In het begin was het kwaad
buitenshuis, een goddeloze wereld, kwade burenen. Zij had een verbond gemaakt met
haar ogen, Job 31:1. Ze was lustig bezig zichzelf te besnijden. Een noestige bezigheid.
Ze had kennis gemaakt met Goddelijke goedheid, de opwelling van zondige lusten,
daarbij staat ze hulpeloos, ze is onmachtig deze uit te roeien; nee dit kan ze niet
helpen, dit is de oude natuur. Ook David had gekermd, Paulus had geklaagd, Jacobus
getuigt, *wij struikelen allen in velen*. Zo wil zij christen wezen, maar *groeïende op de
oude stam*. Maar, geliefden, bezag Goddelijke liefde haar als dochter, de gerechtigheid
van de hemel beschouwt haar als een schuldig zondares.

Laat ons ook dit gedeelte van het Goddelijk werk kort beschouwen. Trapsgewijze
overreding is de gezegende arbeid van de Geest.

Ten 1^e wordt ze overreed van de onbetamelijkheid van haar gehechtheid aan een
vergankelijke wereld, het schandelijke van haar gedrag, Christus' liefhebbers na te
lopen, met een hart vervuld met de ijdelheden van deze aarde. Onder een wuft, werelds
gewaad, van veren en pluimen en glinsterende metalen, een traan van liefde en
boetvaardigheid te storten, vliegt zelfverwijt en veroordeling naar binnen. En,
geliefden, u kunt er zeker van zijn, hoe dichter aan de grenzen van de wereld, des te
verder van levende behoefte aan God, en een brandend verlangen naar Sions heil.

Ten 2^e. Zij wordt overreed, dat dit haar eigenlijke aard en karakter is. Hierdoor ontstaat
twist met zichzelf, wrevel tegen alles en verklaart zij de oorlog tegen zichzelf, en alle
voorwerpen, die haar natuurlijk hart in vuur en vlam zetten. O, jammerlijk toneel van
ellenden, gedoemd tot de laagste staat van de vreselijkste slavernij. O, kon ze zichzelf
ontworstelen, kon ze dit te boven komen, maar helaas, het gaat haar tegen de spreuk
Luctor et emergo, ik worstel en ik overwin. Zij worstelt en bezwijkt.

Ten 3^e. Zij wordt overreed, dat zij zo ellendig en verkeerd uit de baarmoeder is
voortgekomen, reeds van het uur van haar ontvangenis aan, een bezoedelde
ellendeling. Hier ontdekt ze een afkeer van haar wording, innerlijk leed, dat de buik
haar gedragen, de borsten haar gezoogd, en de knieën haar getroeteld hebben, en
heimelijke beschuldiging welt op uit de onreine bron, vreselijke wensen ontsnappen
haar bange ziel. Waarom ben ik een mens geboren? Waarom was mijn lot niet onder
het redeloos gedierte? En vervloekt zijn dag en zijn Maker en vraagt en verwijt
heimelijk: *waarom hebt Gij mij also gemaakt?*

Ten 4^e. Hij overreedt haar, dat gerechtigheid haar prooi zal vinden, en wordt
veroordeeld, om wegens haar verschrikkelijke overtreding tegen alle geboden van
Gods heilige wet, eeuwig Gods wraak en gramschap te dragen. O, zij blikte in haar
treurig verleden, rampzalig heden en vreselijke toekomst, als zondaar geboren, als
overtreder geleefd en als een schuldige aan de eeuwige dood, welker verwachting is
een eeuwige ellende.

Ten 5^e. Zij wordt overreed van de betamelijkheid van de straf, vloeiende uit het 22 onkreukbare recht van God. En waar de bruid dit wilde ontworstelen, om zichzelf een gerechtigheid te verzamelen, valt zij in onmacht neer, onder het alles afsnijdend getuigenis, *uit de werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden*, Gal. 2:16. Ze komt tot de alles afdoende wetenschap, dat die uit de werken der wet zijn, onder de vloek zijn, Gal. 3: 10.

Ten 6^e. Onder deze ellenden en een eeuwige wanhoop aan zichzelf, en haar verrichtingen, buigt zij plechtig onder het gezicht van de onkreukbaarheid van Jehovah's recht, voor de onbezoedelde reinheid van haar gezegende Maker, erkent Jehovah's rechten en bekent haar ongelukkige staat en toestand, gans mismaaft, aan alles schuldig, bezoedeld en onrein. Reikhalzend naar verlossing, dorsten naar de wateren van het eeuwige leven. Verloren, verloren! is de taal van haar ellendige ziel.

Ten 7^e. Maar geliefden, er is een tijd van het welbehagen bij Jehovah. Had liefde eeuwige liefde, geopenbaard in haar. O, nu is het tijd van ontferming en goedertierenheid, van genade en barmhartigheden! Gods ingewanden zijn ontstoken en Jer. 31:20 wordt in Christus' verloofde verheerlijkt. O, vrienden wat hartverbrekende taal. Luister eens wat Jehovah spreekt: *"Is niet Efraim mij een dierbare zoon? Is hij mij niet een troetelkind? want sinds Ik tot hem gesproken heb, denk Ik nog ernstiglijk aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem, Ik zal mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de Heere."*

II.

Maar laat ons tot ons tweede deel overgaan. *Een plechtige ontmoeting.*

Het zij ons vergund, geliefden, een ogenblik de Bruidegom te beschouwen. Het is de Heere des hemels en der aarde, het heerlijk Voorwerp van de aanbedding van engelen en mensen, het heerlijk Vermaak van de hemelingen, de Hoop van stervende zondaren. Nog zijn we er niet, o, nee. Is Hij de Schepping van alle dingen, Hij is de Bruidegom, van Zijn verloofde bruid, diepgezonken zondaren, rampzalige ellendelingen, van ter dood veroordeelde doemelingen. De gezegende Gift, het dierbaar Geschenk van Zijn Vader, in een plechtige en heerlijke eeuwigheid, zal door geen zonden, duivel of dood verslonden worden. Is zij diepgezonken, *Hij* zal nog dieper dalen. Is zij ter dood veroordeeld, *Hij* zal de dood verslinden. Is zij rechtvaardig schuldig, *Hij* zal haar schuld delgen, dat niets haar meer beschuldigen kan. Is zij bezoedeld en onrein, met *Zijn* eigen bloed zal Hij haar wassen. O toehoorders, de zonde van de bruid, heeft Zijn tedere liefde niet geblust, nee, nee. Ingewanden van liefde zijn ontstoken tot haar. Haar ellenden en schulden, vervult Hem met geen afkeer, o, nee, dát juist zal het vuur van de liefde heftiger doen branden.

Laat ons Zijn gezegende gangen beschouwen. Een gezegende en heerlijke verschijning valt de ellendig geworden bruid ten deel. De Bruidegom verschijnt op het toneel van de ellende en ontdekt Zich aan haar.

Ten 1^e. *Als een geweldig Liefhebber*, in de majesteit van Zijn heerlijke bediening; medelijden, liefde en welbehagen stralen van Zijn gezegende wangen, en de vonken van reine hemelse liefde schieten uit Zijn ogen, terwijl Zijn heilig hart brandt van hemelvuur. De bruid staat verbaasd en verwonderd. Verrassend ogenblik. 't Is waar, zij had van Hem gehoord, zoals Job in een ander geval, *"Met het gehoor des oors heb ik van u gehoord, maar nu ziet U mijn oog"*, Job 42: 5. Ook was haar hart wel eens brandende naar Hem, Lukas 24. Maar ð helft is haar niet aangezegd. Liefde, eeuwige liefde tot een veroordeelde misdadiger. Een hemels bezoek aan een aardworm. Zaligheid aangekondigd aan een rampzalige. Verlossing wordt bekend gemaakt aan

een gebonden slaaf. Eeuwige vrijheid geopenbaard aan een ter dood gevangene. 23
En daarom ziet ze in Hem:

Ten 2e. *Een algehele gepastheid.* In Hem is een allesoverwinnende kracht, een onverwelkelijke schoonheid, ver boven de glans van de aardse en vergankelijke dingen, zó bekoorlijk en schoon, zó dierbaar en liefelijk, dat de bruid alles veracht om Hem en Zijn weldaden deelachtig te worden. En, geliefden, de uitgangen van de bruid tot, en het brandend verlangen om met Hem in een gezegende gemeenschap te komen, is zó sterk, dat ze met zeker dichter haar brandend hart ontboezemt:

*'k Begeer U, mijn Jezus, duizendmaal.
Dat Jezus in mijn ziel toch daal!
Wanneer zal ik in vreugd' mij baden,
Mij in Uw volheid heel verzaden?*

En . . . .

*Welgelukzalig vuur en brandt,
O hitte van mijn ingewand.
O, allerzoetste gloed te blussen,
Om Jezus te lieven en te kussen.*

Ten 3e. *Hij is gepast voor haar.* Bracht de wet haar tot wanhoop zonder vernedering, Hij brengt tot vernedering zonder wanhoop. Veroordeelde en vloekte de wet haar, Hij verklaagt haar niet, o nee, Hij betoont medelijden met haar schuldige ziel, giet vertroosting in haar hart. Altijd vriendelijk, altijd vol liefde. De stem van Mijn liefde, die klopte, was: doe Mij open, Mijn zuster, Mijn duive, Mijn volmaakte, want Mijn hoofd is vervuld met dauw, Mijn haarlokken met nachtdruppen.

Ten 4e. *Hij is alleszins gepast vanwege Zijn schatten.* Heeft de bruid een opeenstapeling van schuld aan de rechtbank van de hemel, waardoor ze onder 's hemels ongenoegen ligt en de wraak van Gods gerechtigheid wachtende is. Want haar zonden maken een scheiding tussen God en haar ziel. O, als zij aan God denkt, maakt ze jammerlijk misbaar. In Hem ziet ze de schat, waar de hemel een welgevallen in neemt, en een beledigde Godheid voldoening in vindt, door welks bezit haar een eeuwige verlossing ten deel valt.

Ten 5e. *Alleszins gepast is Hij voor haar wegens de reinigende kracht van Zijn dierbaar bloed.* Zij is toch onrein en mismakt, haar bovenste lip bewimpeld en het "onrein, onrein!" wordt door haar uitgeroepen. O, zij verbergt voor Hem niets. Nee, toehoorders, het is haar een ware verademing als ze haar hart eens uitstorten kan, en zij moet betuigen: *Dierbare Jezus, in U is liefde, in mij liefdeloosheid. In U is het leven, in mij de dood. In U is licht, in mij meer dan Egyptische duisternis. In U is reinheid, ik ben een bezoedelde ellendeling. Gij blijft Dezelfde, ik ben aan duizendvoudige veranderingen onderworpen. In U hemelse schatten, in mij een eeuwige schuld. U Heere ben ik een arme slaaf. O, zoete en beminnenswaardige Jezus, help, verlos mij! O, Gij zijt alleszins gepast voor mij. Een hartelijke Vriend van tollenaars en van zondaren.*

Ten 6e. *Hij is alleszins gepast voor haar.* Hij heeft alle macht in de hemel en op aarde. Zij ligt macht- en krachteloos ter neder, wachtende op de roering van het water, kan niet één schrede voorwaarts komen, ligt gebonden, aan ketenen vastgekluisd, welke alleen door de sleutel van de Goddelijke gerechtigheid kunnen geopend worden. O, Hij is gepast voor haar. Hij heeft de sleutelen van hel en dood. Doch genoeg. Alles wat aan Hem is, is gans begerlijk.

Is de Bruidegom alleszins gepast, Hij is ook onmisbaar en *noodzakelijk* voor haar. 24 Heeft de bruid zichzelf vrij- en moedwillig verkocht aan de zonde, zo is zij schuldig aan 's hemels rechten, onderworpen aan de ontzaglijke dood en rampzalige macht van de vorst der duisternis.

Ten 1e. Noodzakelijk is Hij voor haar, want de wet heeft haar verklaard zondaar te zijn en schuldig te staan aan Goddelijke gerechtigheid, heeft ze na lang worstelen en een bange arbeid het opgegeven om door de werken der wet gerechtvaardigd te worden. Is behoudenis aangekondigd, in en door een Ander, door de verschijning van Hem, Die het beminde Voorwerp van haar ziel en de Hoop van de zaligheid is. Rechtaardigheid eist voldoening voor haar geschonden deugden; de aankondiging hiervan en de ontdekking van Jehovah's toorn, maken haar ziel vervaard, de zetel van de gerechtigheid opgericht, kondigt haar een gewisse straf aan. De toenadering tot God ligt versperd meer dan ooit, waar bij komt de verberging van haar Zielevriend, omdat die gezegende Heere zowel de gangen van het gericht volgt als het grote gevaar van Zijn te verlossen bruid. O, Hij bemint hen beide. Hij wil en zal Zijn bruid uit eeuwig recht ontvangen. Sion zal door recht verlost worden. Haar gedachten vermenigvuldigen: wat zal haar lot en einde zijn? Zoveel gezien te hebben van die Schoonste van alle mensenkinderen, zoveel gevoeld van tedere liefde-ingewanden. In een maalstroom van verwarring zinkt ze weg. *O, Heere Jezus!* is haar bittere klacht, haar bang gekerm, *onferm U mijner! Wees Gij mijn Borg.*

Soms gebeurt het haar, dat zij Hem als door de traliën krijgt te aanschouwen, een enkele toelach van Zijn waardig aangezicht ontvangt, door een ras voorbijgaande straal de rijkdom van haar Beminde ontdekt. O, dit zet haar bange ziel in vuur en vlam. Hier doet liefde pijn. Lag het aan liefde, de vereniging zou spoedig volgen. Maar 's hemels rechten scheidt het paar. Voor liefde verloren gaan, ... wat vreselijke smarten! Ach, zij begrijpt haar gezegende Heere niet. Zal ze Zijn liefde wantrouwen? Maar hierover krimpen haar ingewanden ineen. Groter smart is ondenkbaar, dan liefde te wantrouwen aan de zijde van de beminde. Zodan, geliefden, Hij is noodzakelijk voor haar, om het geduchte en vreeswekkend recht tussen hen beiden te vereffenen.

Ten 2e. Hij is noodzakelijk voor haar, want zij is onderworpen aan de dood. Vreselijk *woord*, maar nog geduchter *zaak*. Dood! Gescheiden van God en het Goddelijke. Dood! Kracht berovende macht! Dit ontzaglijk monster openbaar zich zó meedogenloos in haar ziel, dat schier al haar krachten verdwenen zijn. Zij gevoeld zich gebonden met zulke vreselijke ketenen, dat alleen Hij, Die sterker is dan alle creaturen, deze verbrijzelen kan. O, bang gevoel! O, jammerlijke gewaarwording. En, geliefden, niet alleen geketend, maar in de ontzaglijke kerker van de dood gevangen. Zij krijgt te zien dat ze in deze nare kerker geboren is, zal ze hieruit verlost worden. O, dan moet haar Beminde komen in haar gevangenis en haar met Zich voeren, als Zijn overwonnen buit, Psalm 68: 19. Soms gebeurt het, dat Hij licht werpt in haar gevangenis, Zijn macht en gezag, leven en vrijheid openbaart. Ach, nam Hij haar dan mee uit dit rampzalig hol! Met stervende ogen staart ze Hem aan. Maar, nee, geliefden, de dood laat haar prooi niet glippen, ze heerst tot zolang ze tenietgedaan wordt.

Ach, arme bruid, wat is uw toestand vreselijk, uw verwachting geducht, verlaten te worden van Hem, op Wie uw hoop gevestigd is. Maar, het zal bevestigd worden. "*In een klein ogenblik heb Ik u verlaten; maar met grote ontferming zal Ik u vergaderen*", Jesaja 54:7, En Jesaja 57:16, "*Want Ik zal niet eeuwiglijk twisten en Ik zal niet geduriglijk verbolgen zijn, want de geest zou van voor Mijn aangezicht overstelpt worden en de zielen die Ik gemaakt heb.*"

Ten 3e. Hij is noodzakelijk voor haar, want ze is in zo'n kerker geworpen, 25 geketend met ketenen, welke geen geschapen kracht kan verbreken, onderworpen aan de macht van die wrede cipier, wiens rampzalig werk is de schuldigen te bewaren, opdat niemand ontsnapt aan zijn ijzeren vuist en helse tormenten. Haar gezegende en dierbare Bruidegom heeft gezag en macht over de dood. Ik heb de sleutels van hel en dood. O, hoe dieper onze bruid in die ellendestaat inblijkt, des te hoger stijgt Zijn waarde, des te noodzakelijker wordt haar Christus. Maar de voor haar onoplosbare vraag wordt dringender dan ooit. Hoe zal ze Hem ten eigendom worden? Hoe zal ze gevoerd worden in een vaste stad, in vriendschap komen met de erfgenamen van de hemel, deelgenoot aan de onverderfelijke erfenis, erfgenaam van Hem, Die alles bezit?

Haar Bruidegom verlaat haar meer en meer. Helaas heeft ze zich bedrogen? Voor liefde verloren gaan? O, vreselijke en smartvolle gewaarwording. Zij kermt van smart, 'mijn ingewand, mijn ingewand, ik heb barensweeën,' in het gezicht van en onder het gevoel van brandende liefde weg te zinken naar een grondeloze jammerkolk.

Ten 4^e. Noodzakelijk wordt Hij voor haar, want alle gronden worden haar ontnomen, alle werkzaamheden van haar zijde worden afgesneden. De zon gaat onder haar kinnen, alle licht op verlossing verkwijnt, alle hoop zinkt onder haar voeten. Hemels ongenoegen ontdekt zich in haar bange ziel. De grendelen van de eeuwigheid omvangen haar, alles is in beweging om haar te voeren in een eeuwige rampzaligheid. Hier zal bevestigd worden het apostolisch getuigenis, als een goddeloze gerechtvaardigd te worden.

Alles wordt weggevaagd, haar verwachting vergaat, haar hoop op verlossing uitgeblust. Omdat haar Beminde Zich verbergt achter de rechterstoel van de hemel. Maar, geliefden, er is een tijd van het welbehagen, ja, louter welbehagen. In deze geduchte en vreselijke staat wordt de bruid geroepen om voor God te verschijnen, een ontzaglijk en majestueus ogenblik breekt aan. God Zelf verschijnt in de heerlijkheid van Zijn deugden. Verwondering grijpt haar aan, dat zij God mag aanschouwen, zeker haar verwachting was vreselijk. Zou God met haar willen rechten, Jesaja 1:18. Zou onkreukbare gerechtigheid haar nog één ogenblik willen sparen, zou een onbevekt en rein Wezen haar in Zijn gezegende tegenwoordigheid gedogen? Dit alles gaat haar verwachting te boven.

Kom, geliefden, beschouwen wij de handelingen van Hem, Die te rein is om het kwade te kunnen aanschouwen.

1. Het eerste wat Jehovah haar toont, is Zijn heerlijke Majesteit, dat Hij is de gezegende Schepper van alle dingen, én dat Hij haar Formeerder is. O, plechtig gezicht! O, heerlijke gewaarwording! Verwondering grijpt haar aan, zuivere, innerlijke liefde ontspringt uit haar boezem tot zulk een gezegend Wezen. Zij beschouwt haar gezegende Majesteit als gans volmaakt.
2. Ten tweede, beschouwt ze Jehovah in Zijn onkreukbare gerechtigheid. Dat het Hem alleen toekomt wetten te geven aan het redelijk schepsel, hoe Hij gediend, geëerd en verheerlijkt wil worden, waarin Zijn heilige reine natuur Zich ontdekt.
3. Ten derde. Zij beschouwt Zijn rechterlijke gerechtigheid, waardoor Hij het goede beloont en het kwade straft en wreekt, Rom. 2:5.
4. Ten vierde. Gods straffende gerechtigheid, waardoor Hij noodzakelijk de zondaars straffen moet wegens overtreding van Zijn heilige wetten, en snode verbreking van Zijn aangeboden verbond. Is zij verschenen voor zulk een verheven Majesteit, God voert haar op de plaats waar haar gezegende Schepper, haar Formeerder is gezeten, toont haar de aan haar geschonken weldaden en het haar toevertrouwde pand, de

heerlijkheid haar geschonken, de goedheid aan haar bewezen. Hij toont haar 26 de gewichtvolle vrucht, waar Jehovah's Majesteit aan verbonden was. De verscheidenheid en overvloed van dat gezegend oord. Toont haar haar trouweloos gedrag om niettegenstaande de overvloed en het verbod, haar heerlijke Schepper te verachten, om door de hitte van één lust gedreven, aangedreven door schandelijke hoogmoed om gelijk te willen zijn met de Oneindige, haar eer en luister, haar heden en toekomst, schandelijk te verwerpen door het verbodene te stelen en de vrucht waar leven of dood aan verbonden was, te misbruiken. Staande in dit geduchte heiligdom, toont Jehovah haar Zijn wraakoefenende gerechtigheid, dat Hij genoodzaakt is haar te straffen; wegens Zijn verheven natuur de schuldige niet onschuldig houden kan; maar haar te straffen met eeuwige straffen, welker ontzettende inhoud is:

1. Het hoogste goed te derven, een Wezen te ontberen, Welks gunst te derven voor het redelijk schepsel de grootste rampstaat is.
2. Het verschrikkelijk ongenoegen van God te dragen in de openbaring van Zijn ondraagbare gramschap.
3. Tot vergroting van haar ellende deelgenoot aan een verworpen gezelschap, dat steeds bezig is haar gezegende Schepper te ontteren, op de schrikbarende wijze Hem te vervloeken over de heerlijkheid van Zijn deugden.
4. De onuitsprekelijkheid van haar straffen wordt vergroot door de akelige verblijfplaats, geen enkele straal licht wordt vernomen, een als 't ware onverdraaglijke zwaveldamp stijgt uit een eeuwige afgrond op.
5. De helse woede van een rampzalig vorst, welke haar voorheen verleidde, die gereed staat om haar eeuwige beul te zijn, om haar eigen consciëntie te gebruiken als het instrument om haar te pijnigen.
6. En tenslotte een eeuwigheid wordt aangekondigd, waarin geen verlichting denkbaar is. O, vreselijke toestand, verschrikkelijke zonden!

Maar, geliefden, laat ons haar einde beschouwen.

Ten 1e. Is zij verschenen voor het hoge oordeel van de hemel, op de eerste aanblik van haar geduchte Schepper verliest zij haar leven, hetwelk steeds hinderlijk was om voor Hem te buigen en Hem gerechtigheid toe te kennen.

Ten 2e. Zij wordt uitgenodigd, ja gedrongen en genoodzaakt, de plaats te bezien waar ze eertijds stond, de boom te beschouwen waar ze zich zo schandelijk en jammerlijk aan vergrepen heeft. Hier wordt waar, wat we straks melden, Jesaja 1:18 *"Komt dan en laat ons tezamen rechten."* O bruid, als u nu een man zijt, gordt dan uw lendenen en breng uw bewijsredenen bijeen.

Ten 3e. Heeft ze haar leven verloren, kan ze haar eigen schaduw niet meer zien. Plechtig ogenblik, gewichtvolle ontmoeting, geduchte verwachting, Job 33, *"Met het gehoor des oors heb ik van U gehoord, maar nu ziet U mijn oog, en daarom verfoei ik mij in stof en as."* Hier gaat het om God, en haar ziel is vervuld met heilige, met reine, met een alles overklimmende liefde tot haar heerlijke Schepper en geduchte Rechter. De voortreffelijkheid van Zijn majesteit, de hoogheid van Zijn deugden, de billijkheid van Zijn gerechtigheid, de zuivere onbevleete reinheid van Zijn heiligheid, de verhevenheid van Zijn edele natuur, welke haar noodzakelijk straffen moet. Dit alles wordt op deze plaats en in dit heerlijk licht waargenomen.

Zodat ze ten 4e, zichzelf schuldig ziet in de onbedrieglijke stralen van dat licht, 27 hetwelk haar op 't allerduidelijkst toont haar vrije- en moedwillige overtreding en haar schandelijke afval, het lage en snode van haar bedrijf: eeuwige gunst verkopen, voor één ellendige lust. Haar dierbare en gezegende Schepper te verachten, welke haar zo grotelijks verheven had, haar geschapen om eeuwig in Zijn vriendschap te mogen delen, haar geschapen om erfgenaam te zijn van de ganse wereld, haar geschapen om tot Zijn eer en heerlijkheid te zijn. O, ze ziet haar schandelijk bedrijf en het billijk ongenoegen van de hemel.

Daarom ten 5e, buigt haar ziel voor de gerechtigheid van Hem, die de ondankbare en schuldigen straffen moet en het onreine uit Zijn vlekkeloze tegenwoordigheid zal verdrijven. O, hoe ontzaglijk het ogenblik ook moge zijn. De afgrond beneden haar kookt en bruist. Het scherp gewette en glinsterende zwaard kondigt haar ontzaglijk lot aan. Zijn vlekkeloze reinheid moet haar wegwerpen, haar mond is gestopt, niet één uitvlucht wordt vernomen; de ganse wereld ligt verdoemelijk voor God. De hoge en majestueuze, de rechtvaardige en heilige God, heeft haar geheel overwonnen, Hij en Hij alleen heeft nu de hoogste waarde. *Daarom kust ze het scherp gewette zwaard.* Geen enkele kreet om genade wordt meer vernomen. O nee, zij staat aan Gods zijde. God is recht, zij schuldig. De Heere van hemel en aarde is vlekkeloos rein, zij is bezoedeld. Zij bekent haar wandaad, keurt de straf evenredig de misdaad. Erkent Goddelijke gerechtigheid voor gerechtigheid, dat het Zijn Majesteit betamelijk is, haar te verdoemen.

Ten 6e, heeft ze haar eigen vonnis geveld, door zichzelf schuldig, en God vrij te verklaren, het einde van alle dingen is voor haar aangebroken. Een enkele opmerking zij ons geoorloofd. *Hier is het Jehovah om te doen, opdat alles voor Hem zou buigen.* O, zalig die mens welke dit te beurt moge vallen aan deze zijde van de eeuwigheid. Zijn dierbare en heerlijke Schepper en Rechter, recht en gerechtigheid toe te kennen. Hier neemt de rampzalige twist tegen zijn Formeerder een einde. Het morrend ongenoegen tegen een rechtvaardig God, behoort hier tot de geschiedenis.

Doch laat ons voortgaan. Ze heeft God verheerlijkt, maar, geliefden, bekentenis van zonde neemt Goddelijke gerechtigheid niet weg. Billijking van de rechten van de hemel, voldoen Zijn Goddelijke natuur niet. O nee, een vreselijk ogenblik nadert, een geduchte handeling is aanstaande, de gerechtigheid van de hemel ontbrandt. Gods verbolgen toorn treedt te voorschijn. Zijn geduchte wraak, om de eer van de hemel heerlijk te wreken, valt op haar aan en . . . de schuldige wordt weggeworpen, de onreine uit Zijn verheven tegenwoordigheid uitgezet; en . . . daar zinkt ze naar een vreselijke rampstaat, naar een eeuwige nacht, haar rampzalig lot is beslist.

III.

Maar laat ons overgaan tot ons laatste gedeelte, *een gezegende vereniging van dit wonderlijk paar.*

Haar gezegende Heere had haar verlaten, Zich geheel verenigende met de rechten van de hemel, en Zich als achter deze verbergende; en heeft Hij Zelf alles gehoord uit de mond van de hemel en was Hij zowel als de bruid, verenigd met het geslagen vonnis. Want een Borg strijdt niet tegen de rechten van de hemel, een Borg welke beider belangen zal behartigen, wordt door Goddelijke rechtvaardigheid niet afgekeurd. O nee, geliefden, dit is het aanbiddelijk wonder, hetwelk door Gods wijsheid was uitgedacht in een heerlijke eeuwigheid en daarom is Zijn bruid veroordeeld tot de

eeuwige dood en waar ze zinkende is om haar plaats in te nemen. O, daar brandt 28
Zijn hart van liefde, liefde die sterker is dan de dood. Met meer dan de snelheid van de
bliksem, snelt Hij naar de grenzen van het verderf en ondervangt haar rampzalige ziel.
En een plechtige, een almachtige, een rechthebbende stem klinkt door tot de troon van
de hemel: *"Vader, Ik wil niet dat zij in het verderf nederdale, ook voor háár heb Ik
verzoening gevonden."* O, verrassend ogenblik! Hier had ze Hem niet verwacht,
afgesneden uit het land der levenden. Verrassend ogenblik, Hem te aanschouwen in dit
land zonder ordeningen, als er niemand was die haar kende, naar Ps. 143:5, *"Ik zag uit
ter rechterhand, en zie, zo was er niemand, die mij kende; er was geen ontvlieden voor
mij, niemand zorgde voor mijn ziel."* Hier aanschouwt zij de rechte waarde van haar
gezegende Heere. Een waardij zo verheven, zó evenredig aan de eisen van de hemel,
dat, geliefden, al had ze duizenden monden, ze zou weigeren deze te verklaren. Hij is
Borg geworden voor Zijn bruid en Hij staat tussen een rechtvaardig God en haar
schuldige ziel. En ofschoon gemeenschap door het gezegend huwelijk tot later order is,
een liefdekus zal Hij haar geven.

Zijn macht en recht zal Hij te rechtertijd vertonen. Gerechtigheid van de hemel eist
voldoening. Heiligheid gedooft geen onreine in haar gemeenschap, en waar het eerste
onvoldaan is en de onreinheid niet is afgewassen, houdt de wet haar eis, de dood haar
macht en de vorst van de duisternis zijn gezag. Maar Hij is een werkmeester, Wiens
werk volkomen is, en het goede werk aan haar begonnen zal Hij voltooiën. Hij, ja Hij
alleen, zal Zijn beminde verlossen en vrijmaken. Alles heeft ze tegen behalve Hem.
Gods gerechtigheid verklaart haar schuldig. Satan laat zijn overwonnene niet glippen.
De dood spert haar kaken, en haar eigen consciëntie klaagt haar aan, het ogenblik is
aangebroken.

De Rechter van hemel en aarde verschijnt op Zijn geduchte troon. Ze verschijnt voor
de rechterstoel van de hemel, alles wat tegen haar is, vergezelt haar.

- A. Gods rechtvaardigheid en heiligheid, hoe heerlijk en beminlijk, zij kan ze niet
verdragen. Wie zal of kan bij een verterend Vuur wonen, de glans van Zijn
ongeschapen reinheid verdragen? Wie zal bestaan, als Hij verschijnt! Zal zij
binnengelaten een plaats binnen de muren en een naam onder de zonen en dochter
ontvangen? Zo zal God Zelf voldoening ontvangen moeten, opdat gerechtigheid
voor haar eigen mond haar rechtvaardigt en haar de poort van het Paradijs ontsluit
en de deuren van het hemels huisgezin opent, opdat zij binnengelaten wordt.
- B. De wet van de hemel zelfs belet haar inkomst, tenzij haar eisen vervuld worden,
een gehoorzaamheid conform haar inhoud, in haar delen, trappen en duurzaamheid.
Een rantsoen waardig, een onkreukbare gerechtigheid, tot kwijting van de schuld,
aan de hemelse Rechter.
- C. Zal ze binnen gelaten worden en in de gunst van de hemel delen, zo zal ze van haar
onreinheid gewassen en haar vuile klederen haar uitgetogen moeten worden. Hier
staat zij dan schuldig als een overtreder. Haar eigen consciëntie verenigt zich met
Gods recht en wet. Beschuldigt, verklaagt haar. O, alles ontdekt zich, de boeken
worden geopend. Zonde bedreven in 't paradijs, onrein het levenslicht aanschouwd,
dadelijke zonde bedreven. En geliefden, zelfs de duivel schroomt zich niet om hier
te verschijnen, hij die haar zelf verleid heeft, verklaagt haar, verwijt haar al haar
wanbedrijven, alle beschuldigingen worden haar verweten, haar in 't aangezicht
geworpen en verklaart haar tot zijn wettig eigendom, om haar eeuwig te pijnigen,
en als de rampzalige vorst van de dood heeft haar poorten ontsloten om met haar in
te gaan in een eeuwige donkerheid om . . . , doch genoeg.

D. Heeft zij alles tegen; verrassend ogenblik: *haar Borg verschijnt. Hij, ja Hij zal 29 het geding beslissen.* Heeft zij alles tegen, o, Hij is voor haar. O, plechtig gezicht Hem te zien! Hem te zien in Zijn ontzaglijke heerlijkheid. Hem te zien, die Zelf het Rantsoen is, waar de Hemel genoeg in nemen zal. Hem te zien, Die de sleutels draagt om voor Zijn beminde het rampzalig hol van de duisternis te ontsluiten, Rom. 8. Hem te zien om Zijn beminde van de eeuwige dood te bevrijden. Ja, Hem te zien, die de draak eeuwig ongelijk zal aandoen, en hem eeuwig straffen wegens de lage verleiding waarmede hij Zijn bruid in zulk een rampstaat heeft gevoerd. O, geliefden, wie zal de blijdschap van de bruid schetsen. Haar hart is vervuld met hemelse liefde. Zij is zo zeker van de overwinning, dat ze Hem prijst en looft. De aandrift van haar ziel is zó geweldig tot Hem, zodat hier in haar bewaarheid wordt, wat de kerk zingt Ps. 34:

*"Zij liepen als een stroom Hem aan,
Hij liet hen nimmer schaamrood staan,
Maar wendde straks hun lot."*

Was Hij haar ten Borg geworden, hier treedt Hij tot de rechterstoel van de hemel, ter voldoening van de Goddelijke eisen. Het rantsoen dat Hij brengt is Hij Zelf. Ja geliefden, Hij geeft Zichzelf. O, zalig gewicht, o, heerlijke weldaad. God wordt door God overwonnen, God voldoet aan God, God verheerlijkt God in Zijn verheven gerechtigheden.

Ziedaar, het wraakzwaard van de hemel verdwenen, het recht om te verdoemen vernietigd, de stem van de wet ter veroordeling en vervloeking wordt niet meer vernomen. De oude slang is verlegen, beroerd teleurgesteld in zijn rampzalig hol verdwenen. En de deur van de dood en de verdoemenis voor eeuwig gesloten. O, gezegende weldaad. De Bruidegom Zelf heeft Zijn bruid vrijgemaakt, Joh. 8:36. Vol liefde en majesteit, wendt Hij Zijn dierbaar en volzalig aangezicht naar Zijn door de prijs van Zijn bloed gekochte bruid. En stromen van dierbaar bloed komen over haar ziel, wassen haar consciëntie zó schoon, dat er geen vlek overblijft. Hier roept ze uit: o, dierbaar bloed, o krachtig bloed, o reinigend bloed, o zoet bloed, o bloed van de liefde.

En, geliefden, *de Vriend van de Bruidegom* verschijnt ook op het toneel van de verlost. Immers Hij was uitgezonden, vanuit het hof van de hemel, om Zijn verloofde op te zoeken, te trekken, te bewerken, pasklaar te maken voor haar Geliefde. En ook Hij verheugde zich over de eeuwige verlossing van Zijn beminde. Die de bruid heeft, is de Bruidegom, maar de Vriend van de bruidegom, Die staat en Hem hoort verblijdt Zich met blijdschap om de stem van de Bruidegom. En Hij toont haar al Zijn lankmoedigheid haar bewezen. Zijn kracht in haar te bewaren, Zijn machtige werkingen, door haar te overreden, te ontkleden van haar gerechtigheden, om haar in haar naaktheid tot God te bengen, opdat ze Hem recht en gerechtigheid toe zou kennen, om in deze nood Christus gepast en noodzakelijk te doen zijn.

Innerlijke en zoete liefde bewijst Hij haar, en ze buigt zich plechtig voor Hem neer, in innerlijke vreugde en hemelse blijdschap. O, gezegende gemeenschap, met *die dierbare Geest!* Wat zoete dierbare, zalige vertroosting hier gesmaakt worden, is het voorrecht van hen die Hem leerden kennen in Zijn persoon en arbeid.

Maar laat ons tot de dierbare Bruidegom weder keren, geliefden. Heeft Hij zijn beminde vrijgekocht van de hel en het verderf, haar zonden en schulden weggenomen, Hij zal haar ook de voorrechten van de hemel schenken. Zijn gewichtvolle en verheven eisen zijn:

- a. De aanneming tot kind,
- b. Binnengelaten in de Goddelijke familie.
- c. Recht op alle goederen en weldaden van het huisgezin.
- d. Hij verschijnt met haar in het heerlijk gewaad van haar Bruidegom. O hemelse vreugde! Onverbreekbare liefde snoert hen samen. Hij treedt voor het aanschijn van Hem, Die hemel en aarde gemaakt heeft, voor het aanschijn van Hem, Die een plechtig verbond met de Bruidegom was aangegaan.
- e. Jehovah Zelf verschijnt in Zijn ongeschapen heerlijkheid en majesteit. Zijn gezegend aangezicht kondigt Zijn bevrediging aan. Met een hemelse glimlach lacht Hij het edele paar toe. De vrede wordt gekust door de mond van de hemelse gerechtigheid. Zijn eeuwig Vaderhart treedt tevoorschijn. O, plechtige ontmoeting! De Vader en de Zoon met Zijn bruid in Zijn tedere, zachte, zoete, vriendelijke en machtige armen, om voor haar het voorrecht te eisen om als eigen kind van de Vader aangenomen te worden. Het Goddelijk "ja" klinkt als door de hemelse gewelven. Hij geeft haar over, en daar gaat de edele telg en zinkt weg en verliest zich in de armen van de Vader, en zinkt zalig, ja vrienden, *zalig in het liefdehart van de Vader*. De bron van eeuwige liefde ontspringt, en zij berst uit, vervuld met hemelse liefde: *Abba, Vader, mijn Vader!* O, eeuwige liefde, tedere omhelzing, zalige verwisseling: van een slavernij in een eeuwige vrijheid, van kind des toorns, kind van de Allerhoogste.

Het kinderrecht werd haar geschonken; hemel en aarde staan verbaasd, er is vreugde onder de bewoners van de hemel. De zalige engelen vermelden Gods lof; het getuigenis van de Geest wordt vernomen, Rom. 8:16. En was zij van Godswege verzegeld *met*, hier wordt zij verzegeld *door* de Heilige Geest. De bruid heeft haar volk en haars vaders huis verlaten, is getreden in een ander geslacht, een hemelse familie, zij verkrijgt broers en zusters, Markus 10:30. Hemel en aarde is verenigd, zij verlustigt zich en de varren van haar lippen klimmen troonwaarts. "*Geloofd zij God, met diepst ontzag*", enz., en: "*Ik zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên.*"

Als vrucht van die Goddelijke voldoening, als bewijs van de liefde van de Vader, en hemelse goedkeuring *wordt de plechtige toestemming tot vereniging aangekondigd*. De Vader geeft Zijn Zoon ten huwelijk. Met hemelse blijdschap in ongeschapen reinheid treedt de Vorst tevoorschijn, ontvangt Zijn beminde uit de handen van de Vader met de tekenen en bewijzen van de Heilige Geest op haar reine ziel gestempeld, en wordt wat Hij was in een plechtige eeuwigheid, nl. *Bruidegom* en zij Zijn duurgekochte bruid, opdat in deze tijd van het welbehagen een onverbreekbare gemeenschap zou gesloten worden.

Dit was het grote werk van de Geest, zó Christus' bruid uit het verre land te halen en tot Hem te brengen. Blijdschap en vrolijkheid worden vernomen, eeuwige heerlijkheid en hemelse schoonheid worden aanschouwd en genoten. Wederzijdse lof- en dankbetuigingen worden vernomen.

Komt, geliefden, laat ons deze met heilige eerbied en hemelse reinheid beluisteren.

1. *De Bruidegom toont haar het onnavolgbare werk en de zware arbeid, de grote prijs die Hij voor haar opgebracht heeft.* Voert haar in de gewesten van de eeuwigheid, van de gelukzaligheden, die Hij bezat eer de wereld was. Zijn onbegonnen liefde tot haar, het innig vermaak dat Hij in haar oefende in de schoot van de Vader, eer zij er zelf iets van wist, Spreuk. 8: 30, 31 "*Toen was ik een voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijn vermakingen, te allen tijde voor Zijn*

aangezicht spelende; spelende in de wereld Zijns aardrijks, en Mijn 31 vermakingen zijn met de mensenkinderen." Toont haar Zijn neerbuigende liefde, toen ze zich het genot van de hemel onwaardig maakte, en verbannen werd uit de zalige tegenwoordigheid van God, onderworpen werd aan de rampzalige heerschappij van de zonde, van de dood en de vreselijke tiran van de hel tot haar beul verkregen had, om haar eeuwig te pijnigen. Dat Hij in haar plaats en in haar staat was ingetreden, toont haar Zijn ganse leven, de woestijn en de verzoeking, Gethsémané en Golgotha. Toont haar Zijn overwinning over al Zijn en haar vijanden. Toont de plechtige morgen van de opstanding, brengt haar op de Olijfberg, voert haar tot de plaats van de heerlijkheid. Toont haar daar Zijn majestueuze heerlijkheid, Zijn geduchte macht en het gebied van Zijn heerschappij. En dit alles tot Zijn heerlijkheid en eeuwige blijdschap van Zijn dierbare bruid. Al Zijn heerlijkheid deelt Hij haar mee, en ze wordt met Hem erfgenaam van de schatten van de hemel. En, die gezegende Heere getuigt van haar, naar Hooglied 4:7, "*Geheel zijt gij schoon, Mijn vriendin en er is geen gebrek aan u.*" En tenslotte, de Koning heeft lust in haar schoonheid.

2. Laat ons ten tweede, *de bruid beschouwen in haar hemelse blijdschap, en het prijzen van haar Bruidegom.* De gezegende bruid, het eeuwige voorwerp van Zijn liefde, ontdaan van haar schulden, gewassen in de bloedfontein van het geslachte Lam. In bruiloftstooi gehuld, opgetogen van verwondering, vervuld met hemelse blijdschap, vloeien stromen van levend water uit haar buik en ontlasten zich in Zijn gezegende tegenwoordigheid, naar Jesaja 61:10. "*Ik ben zeer vrolijk in den Heere, mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan; gelijk een Bruidegom Zich met priesterlijk sieraad versiert en als een bruid zich versiert met haar gereedschap.*" "Hij voert mij in het wijnhuis, de liefde is Zijn banier over mij." O, liefde in wellusten! Zij prijst Hem wegens Zijn ongeschapen schoonheid, en de heerlijkheid van Zijn mensheid, Hoogl. 5:10 "*Mijn liefste is blank en rood en draagt de banier boven tienduizend.*" De heilbegerige toehoorder (lezer) zie het vervolg van dit kapittel. De verhevenste taal ontboezemt ze, hemelse liefde openbaart ze tot Hem Die haar alles geworden is.
3. Geliefden, wij zouden er meer aan kunnen toevoegen, indien we niet te uitgebreid werden. Het eeuwig huwelijk gesloten zijnde, neemt Hij op Zich haar te verzorgen, haar te bewaren, haar te dienen, als Hij een weinig tijds van haar zal gaan, Joh. 16:20, 22. Om als tijd, plaats en omstandigheden het vereisten, Zijn drievoudige ambten in en voor haar te verheerlijken.
4. Maar eer deze heerlijke plaats verlaten, deze tijd van liefhebben afgebroken zal worden, wordt ze ingevoerd in Zijn binnenkamer. Hier toont Hij haar, haar eeuwige oorsprong. Ontdekt haar het hart van de Vader, waar eeuwige liefde jegens haar woonde. Een gezegende stem wordt vernomen. "*Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde.*" O, hier ontdekt ze wat Jehovah vrijwillig verkoos, haar in de tijd kwam te roepen tot Zijn eeuwige gemeenschap. Nu kan ze haar roeping en verkiezing vast maken, of liever, ze ziet dat ze vastgemaakt zijn. Heeft de Koning haar gebracht in Zijn binnenkamer, Hoogl. 1:4b, Hij ontdekt haar de oorsprong van haar heerlijkheid. Zij wordt binnengelaten in de geheimkamers van de eeuwigheid. Daar krijgt ze te aanschouwen het heerlijk gezelschap van de Goddelijke Personen, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, een ongeschapen en plechtige heerlijkheid,

onbegonnen liefde, onderlinge vrede zó zoet, zó verbazend, dat ze verbaasd en 32 met statige eerbied vervuld, zich verliest in deze grondeloze oceaan van de eeuwigheid. Hier mag zij beluisteren het eeuwig ontwerp van haar zaligheid, dat God het met God door God eens werd en overeenkwam om haar te verlossen. Dat het gehele huisgezin van de aanbiddelijke Godheid in arbeid zou gaan. Elk overeenkomstig haar heilige ordening en bediening. Het welbehagen van de Vader tot haar, om haar te lieven en liefde uit te storten in haar hart, naar Rom. 5:5. Gods gezegende Zoon om haar te verlossen, Borg te zijn als haar schulden zouden geëist worden. Schulden voldoen, onreinheden wegnemen, haar voeren tot de hoogste staat van glorie en heerlijkheid. De Heilige Geest om haar tot dit alles te bewerken. En, lievelingen van Jehovah, zó verheerlijkt Christus Zijn bruid, en zij ziet en ervaart, dat ze omstrengeld ligt in de onverbreekbare liefdebanden van de Drie-enige God.

5. Heeft haar gezegende Heere haar dit en zoveel meer getoond, *zo is dan het eeuwig huwelijk voltrokken*. En als een getrouwe Man zal Hij het huis verzorgen en na Zich verlustigd te hebben met haar tegenwoordigheid, kondigt Hij haar aan, dat dit alles en oneindig meer wat ze genoten, gezien en geproefd heeft, voor de eeuwigheid bewaard is, dat het ogenblik van een tijdelijke scheiding is aangebroken, en bij het plechtig afscheid, breidt Hij Zijn zegenende handen over haar uit en opent Zijn mond, en het "*Mijn vrede geef Ik u, en mijn vrede laat Ik u,*" wordt over haar uitgesproken. En met het "*zit stil mijn dochter*" verlaat Hij haar, om straks als haar dagen zullen vervuld zijn, haar eeuwig bij Hem te nemen. De bruid met alles verenigd, is opgelost in haar Zielevriend. Hij alleen weet wat 't beste en gelukkigst is voor haar in dit tranendal. Haar wil is in de Zijne overgegaan, Hij is haar Heere, daarom zal ze zich voor Hem buigen. Tot haar bemoediging, vertroosting en onderstand, zendt Hij *de Trooster* totdat ze in de gelukzalige woningen van de eeuwigheid wordt opgenomen.

2^e tussenzang: Psalm 45:5, 6

TOEPASSING

We hebben vernomen, geliefden, de grote weldaad en eeuwige zegeningen, welke de Drie-enige Verbondsgod Zijn gunstgenoten komt mede te delen, dat ze bevoorrecht worden, weer gemeenschap met Hem te oefenen. En hebben wij vernomen dat het niet goed en een vreselijk gevolg van de zonde is, dat de mens alleen zij, verlaten van God, het hoogste goed, het aangenaamste en heerlijkste wezen.

Zodat gij kon opmerken, dat er maar twee staten zijn, het rampzalig *alleen zijn* of gezegende en innige gemeenschap met de Bron van leven en zaligheid. Strafwaardig of onschuldig, bezoedeld of gereinigd in het bloed van het Lam. Deelgenoot aan een zalige eeuwigheid, of een rampzalige verwachting van de grootste ellenden. Mag ik iets van de verhandelde zaken u herinneren? Och of gij bij dit licht, onbekeerde zondaar, uw *alleen zijn* mocht ontdekken en door Gods Geest gaande gemaakt worden naar het eeuwig heil van Gods gunstgenoten.

Ten 1e. Dat volk waarover wij gehandeld hebben, heeft een hemels bezoek ontvangen, hemelse liefde uitgestort in het aarden vat. Plechtige ogenblikken doorleefd van Goddelijke ontferming. Arme mens, daar kent u niets van, u weet van niets anders dan alleen van uw zijde werkzaam te zijn naar God, uit een verbroken verbond, waarin de

werker en het werk onder Gods geduchte vloek liggen, en, blinde sterveling, toch 33
bouwt u uw hoop van zaligheid hierop, zie Rom. 9:16.

Ten 2e. Angst voor dood en een geduchte eeuwigheid, grijpen u aan als uw consciëntie sprekend u aankondigt een verschrikkelijke toekomst en vrees voor straf. Dat is het grondbeginsel waaruit u werkzaam bent, o, ellendige sterveling, wat bent u diep beklagenswaardig, ongelukkig! Waar dan nog bijkomt, zulk een schepsel moet godsdienst hebben, om zijn sprekende consciëntie tot zwijgen te brengen, en de sprankels van de hel, die uit zijn binnenste ontspringen uit te blussen. Dan wordt het geheel kerks, trekt het een formeel kleed van de kerk aan, en wordt in deze geesteloze eeuw aangezien, voor een bijzonder stipt, eerlijk christen en al zijn angsten en wroegingen worden bestempeld met het kenmerk van genade; en Jesaja 41: 6, 7 wordt in haar bevestigd. *"De een hielp de ander, en zei tot zijn metgezel weest sterk. En de werkmeester versterkte de goudsmid, die met de hamer glad maakt, die, die op het aambeeld slaat, zeggende van het soldeersel, het is goed; daarna maakt men het vast met nagelen, dat het niet wankele."*

Ten 3e. Het arglistige rustzoekende hart, overwegende de moeite en arbeid, vrees en angst, welke ze doorleefd heeft, komt tot de heimelijke gedachten, dat deze beginselen zijn van genade, omdat ze als met Argusogen de gangen en arbeid, hoop en vrees van het levend Gods geslacht naooft en nabootst. Arme mens, onder dit alles schuwt u het licht, haat u Gods oprechte volk, en ontdekkende predikatiën, werpen allerlei blaam op hen. Doch genoeg, dit bed is te kort, en het dek te smal, en als God het niet verhoedt zult u ervaren, dat uw eigen hart met uw vrienden u bedrogen en u misleid hebben tot uw eeuwig ongeluk.

Zoekende zielen, die gaande gemaakt bent naar uw eeuwig heil, die tot de treurige nochtans noodzakelijke kennis komen van uw *alleen zijn*. Ik weet het, God zal u brengen tot Zijn gezegende gemeenschap. Maar geliefden, wat is die mens gevaarlijk, omdat hij rust zoekt voor zijn ontruste ziel. De Heere beware u. Hij houde u in de arbeid op uw rechte plaats. O, een oprechte ziel heeft wel meer als hij ziet; daar een die zijn plaats verlaat, het werk uit Gods handen neemt, zichzelf vrijmaakt, minder heeft als hij ziet en zegt. Daarom make God de wond voor u ongeneeslijk. Hij schenke u een hartgrondige overtuiging. O, als u dan eens iets van God ontdekt, van Zijn onbegrensde macht en vrije zondaarsliefde, dat zal u niet van uw plaats voeren, o nee; maar sterker behoefte, dieper verlangen, een innerlijke dorst naar God in u ontsteken.

Nu, vrienden, God zal het eens waarmaken en u geven de begeerte van uw ziel, opdat u ook uit uw alleenzijn, uit die vreselijke rampstaat verlost en de hemelse Bruidegom als de uwe ontvangen moogt.

Bekommerd volk, hetwelk de Heere gezien heeft, geopenbaard aan uw schuldige zielen. O, in het gezicht en in de kennis van Hem wordt het alleen zijn het diepst gevoeld, het helderst gezien, smartvol betreurd. Herinnert u wat wij in de verhandelde stof ervan gezegd hebben. De Heere beware ook u, houde uw beide ogen wakende, om enerzijds uzelf, anderzijds Hem te zien. O, dan kunt u niet van uw plaats komen, totdat Hij zelf u uit de kuil zonder water komt uit te halen. De tijd van het huwelijk nadert. Hij vergeet de hoop van Zijn ellendigen niet, en eer de laatste snik zal gegeven zijn, zal Hij de poort van de dood voor u sluiten, de satan schelden, eeuwige gerechtigheid voor u aanbrenge en u voeren in de armen van de Vader, opdat het dierbare *"Abba, Vader!"* door u zal worden uitgeroepen, en u Jezus Christus als uw hemelse Bruidegom zult ontvangen om eeuwig met Hem vrolijk te zijn.

Volk des Heeren! Zie, hoe grote liefde ons de Vader bewezen heeft, dat wij Zijn 34 kinderen mogen zijn. Bent u een weinig tijds van uw Bruidegom gescheiden, worstelend met de ellenden van dit ondermaanse leven? De Heere beware ook u; want ach, geschonken genade waarborgt niet tegen zonde. O, wat is er in 't algemeen, niet alleen natuurlijke trots van de wereldgezindheid, maar geestelijke hoogmoed en verwaandheid; wat een groot- en hoogspreken over bevindingen van schier een halve eeuw geleden! Wat wordt God weinig ontmoet bij de dag! Wat is men blind in Gods gangen, en voor zichzelf en de leiding welke Gods Geest met anderen houdt! Wat weinig Godskennis in de praktijk!

Nu, de lieve Heere beware ons tezamen dicht bij Hem, en dan zult u de meeste vrienden niet hebben, maar dan zal Hij uw beste Vriend wezen. En,

*Gij zult in alle nood en pijn
Tot Hem om uitkomst zuchten
Hij zal gestadig bij u zijn
In al uw ongenuchten, enz.*

Totdat deze tijd zal verdwenen zijn en ons oplossen zal in een zalige eeuwigheid, om dan zonder scheiden bij Hem te zijn, Die u kocht, Die u verlost, Die u huwde. O, dan is de nacht verdreven, de droefheid weggevaagd, en een zalige vreugde, en een gemeenschap met de Bruidegom en de Vader met de dierbare Geest. En met dat volk uit alle talen vrijgekocht door Gods Zoon, zullen wij wandelen in lange witte klederen, om eeuwig te genieten eeuwige liefde van de Drie-enige, en storeloos ons vermaken in het eeuwig welbehagen.

AMEN.

Slotzang: Psalm 17:8

DE FONTEIN DES LEVENS

Naar Psalm 36:10. *Want bij U is de fontein des levens; in Uw licht zien wij het licht.*

Door D. Meijer Jbzn., Evangeliedienaar te Ouderkerk aan de Amstel

Voorwoord

Geachte lezer!

Op uitnodiging en aandrang van mijn broeders en zusters in Christus Jezus onze Heere, werd ik verzocht deze predikatie, gepredikt te Amsterdam, de 29^e november 1900, in druk te geven. Ik heb getracht, zoveel het mij mogelijk was, dezelve weer te geven. En daar ik geen predikatie uitschrijf tot schets op de preekstoel, had ik bij vernieuwing 's HEEREN bijstand nodig tot voorlichting en inleiding, hetwelk mijn gezegende HEERE mij verleende.

Die mij kent, weet dat ik geen scholen doorlopen heb. Door geleerden zal het niet gelezen worden. Mocht het zo zijn, dan zullen zij 't ontdekken, en ik twijfel geenszins of dit zullen zij van mij wel verdragen. En ik hoop dat zij meer op de zaken, dan op taal- en stelfouten letten zullen.

Mocht het God behagen het te bekronen met Zijn lieve gunst, voor God- en Waarheidlievende mensen, elk op hun plaats tot onderwijs in de gangen Gods.

Nu, verheerlijke JEHOVAH maar Zijn Naam, hetzij dan door goed en kwaad gerucht, in deze geschreven predikatie door

D. MEIJER Jbzn.

Geliefde toehoorders.

Nadat onze gezegende Heere Jezus Christus Zijn troost- en afscheidsredenen geëindigd had, vanaf kapittel 14 tot en met kapittel 16 van het Johannes' Evangelie, gaat Hij over tot een plechtig gebed, bekend onder de naam van het Hoge priesterlijk gebed, en is het zijn ernstige bede, dat God Hem verheerlijkt opdat de Zoon de Vader zou verheerlijken en de kerk de vrucht van hetzelfde zou deelachtig worden, namelijk *het eeuwig leven*. De Hoge priester van het Nieuwe Testament verklaart vers 3 van kapittel 17 waarin dit eeuwige leven bestaat zeggende: "*Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt.*" Het eeuwige leven bestaat dus in kennis. De Voorwerpen van die zalige kennis zijn God en Christus.

- a. God als enig en als waarachtig;
- b. en Jezus Christus,
  1. in Zijn namen
  2. in Zijn zending.

Zie, geliefden, het dierbaar getuigenis van onze Heere, waarin het leven van de ziel bestaat *hier* bij aanvang, *daar* in eeuwige voortgang. Nog een enkel woord eer wij tot onze stof zelf over gaan, wat dan de Voorwerpen van die kennis aangaat.

- a. God, het aanbiddeijk, geducht, heerlijk en majestueus Opperwezen, de eeuwige Oorsprong van alle dingen, zienlijke en onzienlijke. De Eeuwigelevende, bestaande in drie Personen, Vader, Zoon en Heilige Geest. Hem te kennen als verzoend en bevredigd door het dierbaar bloed van het geslachte Lam, waarin en waardoor Hij Zijn heerlijke deugden ontdekt en Zijn volzalig aangezicht openbaart en Zijn dierbare en zoete gunst doet genieten.
- b. En Jezus Christus te kennen. Geliefden, Hem te kennen in Zijn Oorsprong als de Zoon van God, als de Gift van 's Vaders liefde en welbehagen, in Zijn neerbuigende liefde, gewichtvolle arbeid en majestueuze verheerlijking. In deze kennis van de verheerlijkte Immanuël wordt Goddrie-enig gekend en genoten. Laat ons in dit avonduur een weinig nader beschouwen. *Dat* en *hoe* God de Bron is van leven en zaligheid.

Gezang: Psalm 36:3

Tekst: Psalm 36:10. ***Want bij U is de fontein des levens; in Uw licht zien wij het licht.***

Klaagt Israëls zanger in onze psalm over de goddeloosheid en het bedrog der huichelaren, vers 1 tot en met het 5^e vers; verwondert hij zich over de grootheid van Gods goedheid, vers 6. En hij staat als verstomd over Gods ondoorgrondelijk oordeel, vers 7. Hij prijst en roemt Gods verbondsgoedheid voor zichzelf en voor de gemeente van de levende God, in vers 8 en 9. En eindelijk wijst hij in onze tekst aan de bron en fontein der hemelse wellusten.

De hoofdpunten waarbij wij uw gewijde aandacht wensen te bepalen zijn drie:

- I. *De gezegende Fontein;*
- II. *Het dierbare licht;* en eindelijk
- III. *De zalige verwachting.*

- a. De Fontein.
- b. Haar jammerlijke toesluiting.
- c. Haar plechtige opening.

I. a.

Dat Goddrie-enig, mijn toehoorders, de Fontein en algenoegzame Bron is van leven en zaligheid, leert ons het Godlijk getuigenis en de gezegende ervaring van Zijn gunstgenoten. Wij die deze lage aardbol bewonen hebben deze ervaring aanvankelijk, zij welke de hemelse woning binnengetreden zijn, in volmaakte trap. Het gezegend Opperwezen, Die eeuwig leeft, naar Daniël 6:27b: "Want Hij is de levende God en bestendig in eeuwigheden, en Zijn koninkrijk is niet verderfelijk en Zijn heerschappij is tot het einde toe." Plechtig en gewichtvol is het getuigenis van de apostel Paulus aan Timotheüs, eerste brief kapittel 6 vers 16, "Die alleen onsterfelijkheid heeft en een ontoegankelijk licht bewoont." En tenslotte Openb. 10:6a, "En hij zwoer bij Dien, Die leeft tot in alle eeuwigheid."

Leven, mijn hoorders, bestaat naar de beschrijving van de geleerden, in *werkzaam te zijn met bewustheid uit een inwendig grondbeginsel*. Zeker, geliefden heeft dit plaats en wordt dit gevonden in het dierbaar en beminlijk Opperwezen. Schenk mij uw gewijde aandacht, en Jehovah trekke ons de schoenen van de voeten, om dit plechtig en geduchte heiligdom binnen te treden. Dat er dan, geliefden, zulke werkzaamheid in God is, hiervan worden wij onderwezen in het dierbare Woord van God. Immers Gods getuigenis leert ons, dat Jehovah van aller eeuwen eeuwigheid *werkzaam* is ten opzichte van de gezegende Drie-eenheid. En o geliefden, wat zalige gewaarwordingen, wat heerlijke kennis en onnaspeurlijke geheimen voor hen, die dat lieve Wezen mogen kennen in het aangezicht van Zijn lieve Zoon! Die God is ons een God van volkomen zaligheid, naar Psalm 68:21. Deze heilige werkzaamheden dan bericht ons het dierbaar kleinood van Zijn gemeente, waarin Hij Zijn geheimen ontvouwt, welker verborgenheden aan Zijn gunstgenoten ontdekt worden, volgens Psalm 25:14: "De verborgenheden des HEEREN zijn voor degenen die Hem vrezen," enz. En de apostel Paulus betuigt ons dat God het ons openbaart door Zijn Geest, 1 Kor. 2:10.

Laat ze ons dan een weinig uw aandacht voorstellen.

De werkzaamheid van de eerste Persoon in de heilige Drie-vuldigheid zal dan bestaan in het voortbrengen of genereren van de tweede Persoon. Zo getuigt de Heilige Geest Ps. 2:7, "Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd." Dit is een Goddelijk heilig en geheimvolle taling, waardoor de eerste Persoon Zijn eigen beeld en Wezen mededeelt aan de tweede Persoon.

Is het geoorloofd, geliefden, even buiten het verband te treden? Zo ja, volg mij dan met uw gewijde aandacht. Het is onder Gods volk gewoonlijk spoedig uitgedrukt, vooral onder hen die gaarne groot schijnen, namelijk *Goddrie-enig te kennen*. Maar geliefden, het is nodig elke Persoon te kennen in Zijn bediening tot ons, in Hun betrekking tot elkander en ten opzicht van ons, in hetgeen Hij heeft voor ons. Versta mij wèl, voor zover het Zijn majesteit behaagt, als een verzoend God naar buiten Zich te openbaren, leert mij de ervaring, dat het meer door redeneren en gaven dan praktijk is.

Wij keren weer tot ons verband. Is dit dan iets van de heilige werkzaamheid van de Vader, het genereren van de Zoon, ook leert ons de Schrift, dat de Derde Persoon uit Hem door de Tweede Persoon uitgaat. Van de werkzaamheden van de Tweede Persoon wordt ons bericht gedaan door de Heilige Geest in Spr. 8:30, dat Hij was en is

het vermaak en de blijdschap van Zijn Vader, Die met de Vader, volgens Joh. 38 5:26, het *leven heeft in Hemzelf*. En eindelijk, geliefden, onderwijst ons de apostel Paulus dat de werkzaamheden van de Derde Persoon bestaan in de heilige bezigheid om de diepten Gods te onderzoeken. Zie, mijn hoorders, u iets voorgesteld, dat Goddrie-enig een *werkzaam* Wezen is in Zichzelf. Welke leerstelling de benaming draagt: *'de werken Gods naar binnen'*.

Is het niet bedroevend, mijn hoorders, dat de meeste van Gods kinderen zóver af zijn van de Bron, dat ze met de gaven de Gever verlaten, en zo spoedig verzadigd zijn? Heeft Hij ons niet geschapen met het grondbeginsel in de ziel om te kennen? Is er dan zó weinig in de Oneindige? Bedoelt men wel in alles zijn gezegende Maker? Oordeel zelf, hoorder, en Christus' Geest verlichte u! Och, als een enkele straal van dit hemelse licht uw ziel bestraalt, dan zult u beschaamd staan over het werk van uw handen. Dan zal bewaarheid worden Jes. 17:4 "En het zal geschieden te dien dage dat de heerlijkheid van Jakob verdund zal worden, en dat de vettigheid van zijn vlees mager worden zal", zie ook vers 7 en 8.

Is Goddrie-enig dan, geliefden, een werkzaam Wezen, en met bewustheid werkend uit een grondbeginsel? Over dit laatste behoef ik toch zeker niet uit te weiden, daar Hij het Verstand Zelf is en het eeuwig Grondbeginsel van alle dingen. En besluit hiermee door met de hoogste eerbied te zeggen, dat in dit Onderling werkzaam zijn van de heerlijke God gewis een groot gedeelte van de oneindige gelukzaligheid van de aanbiddelijke Drie-eenheid bestaat.

Is dan Jehovah *de Fontein van leven en zaligheid* voor Zichzelf, de grote harpenaar van het oude verbond verklaart in onze tekst, dat Hij het óók is voor de schepselen buiten Hem. Hij is dan de Fontein van alle leven, zowel het gevoelig leven van dieren en het groeiend leven van planten, als dat van de redelijke schepselen. Laat ons dit openen van de Fontein u ontvouwen. Behage het Zijn majesteit Zichzelf te ontdekken, en uit het storeloze licht te voorschijn te treden! Nam Zijn onbegrensde macht de grenzen tussen *niet-zijn* en *zijn* weg, en bracht Hij de hemel en aarde te voorschijn, Gen. 1:1, en schiep Hij naar Zijn eeuwige wijsheid als verstandhebbende wezens, engelen en mensen, zo deelde Hij hen van Zijn Eigen leven mee, begaafde hen met vatbaarheid hiervoor, schonk hun redelijke vermogens, opdat zij niet alleen instinctief, maar met bewustheid dit leven zouden genieten. Hij schiep de mens naar Zijn eigen beeld. Waarin dit beeld bestond? Ik neem de vrijheid de keurige beschrijving van een Godgeleerde over te nemen:

"Het bestond dan

1. Dat het wezen van de mens een afdruk is in eindige vorm van het oneindige Wezen van God
2. De eigenschappen van het wezen van de mens zijn een eindige vorm en afdruk van de eigenschappen van God.
3. De staat waarin de mens gezet werd, was een afdruk van de Volzaligheid van God.
4. De macht, die de mens uitoefende, was beeld en afdruk van de macht en heerschappij van de Heere.
5. En tenslotte, het lichaam van de mens is berekend op zijn geest."

Wat dunkt u, geliefden, waren dit geen heerlijke eigenschappen? Hierdoor was de redelijke, rechtgeschapen mens in staat en bekwaam zijn aanbiddelijke Schepper te kennen, te genieten en te verheerlijken. Voor hen was de Fontein van leven geopend, deelde het oneindige Wezen Zich mee. O, geliefden, de schepping stond als verbaasd over haar heerlijke Oorsprong. Zelfs de engelen verloren zich in zalige verwondering

en wijdden Hem hun plechtige lofgezangen, naar Job 38:7. En de rijk begaafde mens, naar Zijn Eigen beeld geschapen, de koning van de aarde, was bekwaam naar beide delen van zijn wezen, stof en geest, of lichaam en ziel, zijn edele Schepper te lieven en te verheerlijken. Gewis was zijn eerbiedige lof: "Hoe groot zijn Uw werken, o Heere! "Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt." O, vrienden, wat heerlijke staat! Adam had verstand om zijn Schepper te kennen. (a) Gods almachtige kracht, (b) wonderbare wijsheid, (c) oneindige goedheid. Hetwelk wij niet uit zullen breiden. O, zalige staat! O, zoete gemeenschap! O gezegende werkzaamheid, om voor zijn Maker te leven en Zijn geboden te bewaren! Zie geliefden, zo was Goddrie-enig de Fontein van het leven voor de rechtgemaakte mens.

b.

Maar, o, vreselijke en ontzettende geschiedenis, wij moeten gewagen van haar jammerlijke uitsluiting, hetwelk ons tweede onderdeel uitmaakt.

Hoe, vraagt u met klimmende belangstelling, kon dat gezegend schepsel niet bij de dierbare en lieve Bron van licht, leven en zaligheid gebleven zijn, zodat haar uitsluiting werd voorkomen, haar verbanning werd belet? En ons antwoord is: zijn toerusting was volkomen; het werk niet zwaar, God bovenal te lieven en Hem te gehoorzamen; en eindelijk, het loon evenaarde de Belover. Maar het zij zo, geliefden, de rijk bewelddigde mens verachtte zijn Schepper, vertrad Gods wet met voeten, verbrak het Verbond door het oor te lenen aan een ellendige, rampzalige, in haat en vijandschap ontstoken geest. Die tegen God en de mens was, wegens zijn rechtvaardige verwerping uit Gods gunstrijke tegenwoordigheid, veroordeelt tot eeuwig verbanning en ondragelijke pijnen, wegens Majesteitschennis.

Deze geest dan,

a. In haat ontstoken tegen zijn verheven Schepper, merkte God aan als zijn onverzoenlijke vijand, en geen vermogen hebbende om Hem in Zijn Wezen te beledigen, viel op Zijn beeld aan. Hij koos Adam uit tot het merkteken van zijn boosheid, opdat hij, wanneer hij hem van zijn plicht kon afleiden, Gods oogmerk, (namelijk, om door de vrijwillige gehoorzaamheid door de mens verheerlijkt te worden) te verijdelen, en dus Zijn eer, alsof Hij de mens tevergeefs geschapen had, verduisteren mocht.

b. Ten andere door vijandschap; want hij, de gunst van God verloren hebbende, en uit de hemel, het gewest van gelukzaligheid en blijdschap geworpen zijnde, kon hij Adam in zo'n gelukkige staat niet aanschouwen dan met de uiterste verzwaring van zijn smart. Hij viel dan op de mens aan door list en bedrog, en slaagde in zijn rampzalig voornemen, en overwon en wierp de mens in de diepste staat van ellende. Hier, geliefden, hebt u de oorsprong van de ellende van de mens, met zulke verschrikkelijke gevolgen, hetwelk niet beschreven worden kan. De mens dan, gehoor gevende aan de boosaardige en listige duivel, overtrad de wet van het verbond, het verbond zelf werd geschonden, de onschuldige werd schuldig. "Ten dage als gij daarvan eet zult gij de dood sterven." Schuldig aan zonde, werd hij onderworpen aan de dood, waarvoor die vervloekte geest de macht had ontvangen, Hebr. 2:14. Zie, toehoorders, zo sloot de mens voor zichzelf de Bron van licht, leven en zaligheid. Onderworpen aan de vreselijkste ellenden, over zijn gehele persoon, ziel en lichaam, beide voor tijd en eeuwigheid.

c.

O, geliefden, wat gewichtvol om mens te zijn, een schepsel, een rampzalig 40 schepsel voor een eindeloze eeuwigheid, tenzij genade tussen beide komt treden! Zouden we u verder invoeren in de duistere kerker van eeuwige ellenden, och, mijne hoorders, laat ik mij haasten u het eeuwig en dierbaar licht der verlossing te verkondigen. De mens, had zich dan moed- en vrijwillig in zulk een ellendestaat geworpen. En mochten er onder mijn gehoor zijn, die uit de bange noodzakelijkheid van het hart tot God roepen: *Is er nog een weg en middel om de straf te ontgaan en weder tot genade te komen?* Op die gewichtvolle vraag antwoordt ons derde onderdeel van ons 1ste punt, Haar plechtige ontsluiting. En waarlijk naar God zoekende mens in ons midden, dit is het wonder boven alle wonderen, waarover Goddrie-enig tot in der eeuwigheid zal geprezen worden.

Hierin zal de veelvuldige *wijsheid* Gods Zich openbaren. Want waarlijk de Hemel zelf scheen verlegen over de verlossing aan arme zondaren. Ik doe u de vraag, geliefden, was God niet onkreukbaar rechtvaardig? Beschouwde de *rechtvaardigheid*, was de mens niet als schuldig aan een zeer grote misdaad? En het is haar natuurlijk eigen een ieder te geven wat haar toekomt. Nu, de bezoldiging der zonde is de dood. En "zou de Rechter der ganse aarde geen recht doen?" Waarlijk al de andere eigenschappen schenen de rechtvaardigheid te volgen. De *wijsheid* van God bekrachtigde haar pleitreden, dat het onbetamelijk zou zijn, wanneer de om wraak roepende zonde niet zou gestraft worden. De *majesteit* van God had er belang in, want het kwam met Zijn uitnemende *grootheid* niet overeen, een onderhandeling aan te gaan met een nietig stof, en aan een trots rebel onmiddellijk na zijn misdaad genade aan te bieden. De *heiligheid* van Jehovah zette Zijn rechtvaardigheid aan, om de bedreigde straf uit te voeren. Want Hij is te rein van ogen, dan dat Hij het kwade zou aanschouwen.

En gewis, toehoorders, de heerlijke en zuivere geesten in de hemel wisten geen raad hoe deze zwaarigheid te ontwikkelen, en de wonderweg, om oneindige barmhartigheid met onkreukbare rechtvaardigheid overeen te brengen; hoe aan het verzoek van de een en aan de eis van de ander te voldoen. En, als ik zo spreken mag, God moest Zichzelf overwinnen, eer Hij de mens kon herstellen. Mag ik hier niet toepassen wat Jehovah aan het schuldige en afgedwaalde Israël vroeg: *"Hoe zal Ik u onder kinderen zetten?"* En bleef in dit opzicht de vraag van het Opperwezen aan de machtigste troontrawanten niet onbeantwoord: *"Wie zal Ik zenden en wie zal voor Mijn aangezicht heengaan?"* Tot dat de Drie-enige Zelf sprak: *toen Ik zag dat er niemand was, die hulp kon aanbrenge, heeft Mijn arm Mij heil beschikt, en Mijn rechterhand heeft Mij ondersteund.* Ontsluiting van de Fontein werd mogelijk. Zijn eeuwige wijsheid dacht een weg uit, ter opluistering van, en ter voldoening aan Zijn deugden. In Gods heilige raad, o geliefden, werd God het met God eens, om een Middelaar te bestemmen, Die beide, bekwaam en gewillig was om tussen God en het schuldig schepsel in te treden. Opdat Hij onze Borg zou zijn en de straf van ons op Hem zou gelegd worden. Zie Jes. kap. 53. Opdat Hij een offer voor de zonden zou zijn, waarin God verklaarde Zijn liefde voor het recht én Zijn vermaak om barmhartigheid te oefenen. Het is u bekend, mijne hoorders, dat deze heilige en onnaspeurlijke onderhandeling tussen de Drie-enige God bekend is onder de benaming van *het Genadeverbond*. Het gewichtvolle werk dan van Hem die tot Middelaar werd aangesteld, zal dan zijn de Bron en Fontein weer te ontsluiten, en de Heilige Geest verwerven, opdat die Geest hen bewerke en weer in aansluiting brenge met de Fontein van levend water. En wie, toehoorders, staat hier niet verbaasd over Gods eeuwige liefde en wijsheid des Vaders, in het bereiden van zo'n gepaste Middelaar, en over de gift van Zijn onnaspeurlijke liefde? Hoor, wat de apostel Paulus uitroept: *"Hij heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard."* En Johannes schrijft (Joh. 3:16) *"Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren*

Zoon gegeven heeft," enz. Ja, zelfs de schranderste geesten zullen hun lof hierover 41 openbaren, en hun Schepper eerbiedig hulde brengen, Lukas 2:14: "Ere zij God in de hoogste hemelen," enz.

Had dan Goddelijke wijsheid een weg uitgevonden overeenkomstig het Godlijk doel beantwoordend aan Zijn eigen eer..., eeuwige liefde verloor de onderwerpen van Zijn keuze. Voeg mij niet toe, geliefden, *uitverkiezende liefde behoort niet tot de predikstoel*. Maar toehoorders, is dan het dierbaar evangelie niet de vrucht van eeuwige liefde? Is er, ik bid u, is er voor een benauwd en verlegen zondaar wel dierbaarder troostbron en grond van hoop, enz? Juist vrije liefde, liefde die met Zichzelf rekt, noch goed als het er was, noch kwaad in aanmerking neemt. Dit mag een struikelblok zijn voor natuurlijke godsdienst, Arminius mag op 't geklank van vrije liefde ontvlammen van vijandschap, en geloof mij, toehoorders, er zijn heden ten dage velen van dat geslacht, ofschoon zij onder gereformeerde vlag varen. Doch genoeg. Een schuldig schepsel, die zich uitstrekt naar vergeving, zich uitstrekt naar leven en onverderfelijkheid, ademt in vrije liefde van God, heeft een behoefte in zijn ziel, dat aan hem bewaarheid wordt Jer. 31:3: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde." En dat Ezech. 16:8 aan hem verheerlijkt wordt. In Christus verkoos Hij hen ten eeuwigen leven. Jezus Christus Gods gezegende Zoon zal hen gelijk worden, opdat Hij hen aan Zich gelijkvormig zal maken. Zijn plechtige en verbazende komst in het vlees, Zijn stellen onder de wet, het dragen van de brandende toorn van God, voldoen aan eisende gerechtigheid, zal het ontzettend kwaad tevoren gemeld wegnemen, en God verzoenen. Zo voldeed dan de Heere van leven en heerlijkheid aan de eisen van de hemel.

Geliefden! Zo hebben wij dan de oorzaak nagespeurd waaruit, en het dierbaar en waardige middel waardoor de Fontein des levens weer ontspringt. Doch het grote vraagstuk is, hoe komen u en ik weer in aansluiting hiermee? Hoe komen wij tot de zalige kennis en een levendig bewustzijn van hetgeen onze dichter getuigt in onze tekst: *Bij U is de Fontein*, enz.

Laat ons kort en beknopt u er iets van voorstellen. Is er mijne hoorders, tot de eeuwige gelukzaligheid nodig, de kennis, gemeenschap en genieting van Goddrie-enig, even zeker en waarachtig is het, dat, zullen wij ooit of immer tot die gezegende weldaad komen, ook een Drie-enig God nodig is om ons te bearbeiten en deelgenoten te maken aan een eeuwige heerlijkheid. Zo is dan God de Vader de Bron, waaruit leven en verlossing haar oorsprong vinden en heeft Gods gezegende Zoon de hinderpalen door Zijn bloedig en dierbaar lijden en sterven weggenomen. Nog eens doen wij de vraag: *hoe word ik deelgenoot aan Zijn bloed, verenigd met zo'n gezegende Heere?* Hoe worden wij door Hem in aansluiting en vereniging gebracht met de Vader, uit Wie alle dingen zijn? Geliefden, wij zullen trachten u het zo duidelijk te maken als het ons mogelijk is.

Hebben we u dan iets gesproken van het werk van de Vader en de Zoon, *de derde Persoon van de Heilige Drie-eenheid*, als de Geest door Jezus Christus verworven, zal de Uitvoerder zijn van dit grote en gewichtvolle werk. Het eerste wat Zijn Majesteit doen zal, is: leven, Godlijk, geestlijk leven in de ziel schenken door Zijn scheppend vermogen. Door wat men noemt naar 't Goddelijk getuigenis: *wedergeboorte*. Wat Hij gehoord zal hebben zal Hij doen, Joh. 16:13b. En hier, geliefden, hebt u wat wij in het begin spraken van leven; hier hebt u het grondbeginsel van een werkzaamheid met bewustzijn. Laat ons het onderwerp van deze genadige weldaad beschouwen:

1. Ten opzichte van de zijde van God:

- a. Voorgekend van voor de tijden der eeuwen tot de eeuwige gelukzaligheid. 42
- b. Hun een Verlosser toegeschikt in Zijn gezegende raadslagen, om hen in de tijd met Hem de eeuwige zegeningen te schenken.

2. Aan hun zijde:

- a. Gods Geest vindt hem dood, blind, afkerig, ja in vijandschap verzonken, staande in een verbroken verbond, verenigd met het hoofd Adam, welke onder de vloek ligt, dood zijnde en de dood gevend aan allen die in hem zijn;
- b. Gods gezegende Geest, hen zodanig vindende, deelt een ander, een nieuw leven mee.

Nu krijgt u en komt u tot het grote vraagstuk, wat tegenwoordig bijna alles beheerst. Vraagt u, toehoorders, wat wij bedoelen? Span u een weinig in. De vraag is deze: *heeft dit wedergeboren schepsel vergeving der zonden? Is hij deelachtig de rechtvaardigmaking door Christus bloed? Kan hij, als hij gelovig werkzaam is, het "Abba, Vader!" uitroepen? Is het werk van de Heilige Geest hun dit aan te tonen? En nog veel meer: het geloof in hen te werken om dit te geloven, dat zij reeds bezitten, en dat het verdoemelijk ongeloof is, dit niet te geloven?* Ja, u vraagt mij: *is dat dan niet zo?*

En mijn antwoord is: dat de ziel, of wilt u, de Kerk alles bezit, (a) in Gods raad; (b) in hun Hoofd. Zal er dan deelgenootschap zijn aan genoemde weldaden en zij door Jezus Christus weer tot de Bron en Fontein gebracht worden, dan zal er gewis gemeenschap met Hem tot stand gebracht worden. Laat ik u dan het werk des Geestes tonen, althans iets er van.

Nu, de Geest van Christus leven tot stand brengende, wordt de ziel werkzaam gemaakt. Het Voorwerp van deze werkzaamheden is niet zoals men vaak spreekt *Jezus*; nee, nee: God Zelf. God en de verloren mens staan tegenover elkaar. Maar hierover mogelijk straks. Het Voorwerp van de werkzaamheden dan God Zelf zijnde, de werkzaamheden zélf bestaan in verlangen, begeren, voortvloeiende uit de innerlijke onvoldaanheid van de ziel. O, zulken schreien naar God! En de lievelingspsalmen zijn Psalm 25:5, 42:1. Wij zeiden zo-even: *vloeiende uit innerlijke onvoldaanheid*, omdat de Geest hen overtuigt, dat zij dat Wezen missen en van Hem verstoken zijn, naar luid het getuigenis van Paulus aan de Romeinen: (3:23) "Want zij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods." Wat zielesmart, pijn en weedom van het hart hier doorleefd wordt, weten alleen zij, die door Gods dierbare Geest bearbeid worden.

De Heilige Geest dan, leven voortgebracht hebbende, en de ziel werkzaam gemaakt zijnde, Hij een Werkmeester zijnde Wiens werk volkomen is, en alleen wijs om de onderwerpen der eeuwige liefde te behouden van de toekomende toorn, ontsteekt hemels licht in hun ziel, waardoor zij zichzelf leren kennen in hun buitenstaand en vervreemd zijn van God. Hij brengt de wet van een rechtvaardige God in de ziel. Slapende zonden worden wakker gemaakt, de prikkel der natuur naar het verbodene ontvlamt; geen zonde te laag of de gevallen natuur hunkert om er zich in te vermaken. De gezegende Bedienaar van het Heiligdom ontdekt hun aangeboren vijandschap tegen hun heerlijke Schepper. De ontaarde natuur beschuldigt heimelijk zijn Maker, dat Hij haar geschapen heeft. Kortom, geliefden, dat onderwerp krijgt een levende kennis, een praktikale bevinding van zijn ellenden. Mogelijk roept u mij toe: *maar Jezus is er toch, laat hem in Jezus geloven!* 't Is waar, er is een Jezus. Zeker *gelooft* die ellendig gefolterde ziel. Zeker gelooft ze het dierbaar getuigenis: "Die in de Zoon van God gelooft, heeft het eeuwige leven." Maar, geliefden, dit toe te stemmen red haar niet uit de rampzalige toestand. Tijdgeloof mag zich hiermee voldoen, een tijdgelovige mag zich hiermee vermaken; maar Gods gunstgenoten hebben een levende behoefte aan een

plechtige ontdekking, een gezegende kennismaking met Zijn gezegende Persoon. 43 Dorstende naar ontkoming, strekken zij zich uit naar God. En, geliefden, *dit is geloof*, dit alles geloven zij en nog zoveel meer. Maar zo'n ziel kan zich niet op de been houden door redeneren over de *verborgen* dingen van God. Hij weet er niets van wat God voor hem bereid heeft. Maar hij leeft bij de *geopenbaarde* dingen. Evenmin kan zijn doop hem troosten, noch lidmaatschap aan enig kerkgenootschap zijn smart lenigen. Hij gelooft God, en elk getuigenis van de Heilige Schrift welke Gods oordeel aankondigt, kleeft aan zijn ziel. Ziende, dat hij alle goeds derft, gaat hij een geduchte eeuwigheid tegemoet. Maar, geliefden, wij moeten ons bekorten.

Dit zal dan het werk van de Geest zijn: aan een verloren mens in het licht van Jehovahs gerechtigheid en heiligheid, opening te ontdekken in Gods oneindige deugden. En waarlijk, geliefden, een verstandige, ter zake kundige zal in het verlossen en zaligen der ziel, dezelfde *orde* vinden welke in God was. Genoeg; Gods gezegende Zoon ontdekt Zich aan zo'n ellendeling, zó gepast, zó dierbaar, zó zoet, dat ze haar hoop op Hem stelt.

Ik weet, hoorders, de godsdienstige van onze tijd lacht hiermee, en de geleerden noemen dit valse mystiek; maar het komt omdat zij geen lot noch deel hebben in Jeruzalem. Laat hen lachen, laat hen spotten, toehoorders, zij hebben er waarlijk niet te veel aan. En ofschoon zulken geen banden hebben, het is slechts tot aan de dood. Nog even, toehoorders, dan stappen we er af. Heeft dan Christus' Geest een rijke Middelaar geopenbaard aan een arme balling en een schuldig zondaar, twee dingen ziet ze: *dat God recht is, en in Christus de verlossing. De Middelaar tussen hem en God.*

Maar nu het grote vraagstuk, hoe met Hem verenigd te worden? 't Is waar, geliefden, de liefdesgemeenschap is ertussen Bruidegom en bruid, maar vereniging van de personen is nog niet tot stand gekomen. Verbergt Hij zich, o, de wraak zal haar treffen! O vrienden, wie is in staat woorden te vinden om de uitgangen van de ziel te schetsen naar haar Zielevriend? O, dierbare Jezus, zoete Jezus, Vriend van tollenaars en zondaren! O, Hij is het Licht, Leven en de Blijdschap voor leraar en leek. O, Put der levende wateren! Geliefden, geloof mij, Hem te preken, Hem voor te stellen aan gebonden zondeslaven, is het dierbaarste waar God een mens hier op aarde toe verwaardigen kan. Dit is dan ook het werk waar God Zijn knechten toe roept. En hun eenparig getuigenis met de apostel Paulus luidt: *Ik wens niets anders te weten dan Jezus Christus en Die gekruist.*

De vereniging dan, om voort te gaan, welke Christus' Geest bewerkt tussen Hem en hen, zal dan tot stand gebracht worden door de dood. De dood sterven in Adam, opgewekt te worden door Christus! Wat hier omgaat zal ik u alles niet medelen. Nog een enkel woord en ik stap hier af. Is ze wettig losgemaakt van haar eerste man, ze wordt Hem ten eigendom. Hij zal voor hen doen, wat Hij deed voor de kerk in 't algemeen, Hij zal hen vrijmaken van hun Rechter, volgens Joh. 8:36 *"Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn."* O, gezegende weldaad! Hij heeft haar schuld gedelgd. Het onderwerp van Zijn liefde verlost uit de eeuwige dood, van de macht van de satan en heerschappij van de zonde, van een vloekende wet, van een verbolgen God. O, vrienden, vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, wordt hier genoten. En het zo lang verbeide en gehoopte "Abba, Vader!" roept ze uit in 's Vaders armen. De gezegende goedkeuring van de Vader openbaart zich in de toestemming van het hemels en eeuwig huwelijk met de hemelse Bruidegom en Zijn zo duur gekochte bruid, opdat die twee tot één zouden zijn. Alle geheimen in dat

opzicht opgelost. O, vrienden, hemel en aarde staan verbaasd, en bezingen het 44
eeuwig welbehagen.

We zouden voort kunnen gaan en vele dierbare en zalige zaken kunnen voorstellen; maar ik heb u iets medegedeeld wat behoorde tot het werk van de Geest om de gevallen mens weer in gemeenschap te brengen met de Bron en Oorsprong van leven. Wij zullen ons bekorten. Herinner u ons tweede punt:

II. *Het dierbaar licht*

Licht, welk aangenaam woord! Wat gezegende weldaad! *Licht*, vraagt u met verlangen, *welk een zegen is dit toch?* Jehovah vroeg eens aan Zijn zwaar beproefde knecht Job 38:19 "*Waar is de weg waar het licht woont?*" Waarop hij het antwoord schuldig bleef. Zelfs het licht der natuur, dat de schepping met haar schepselen weldadig aandoet en vervrolijkt, is zelfs voor onze verlichte eeuw een verborgenheid. Nog wacht ze tot op heden naar een bevredigende oplossing. Maar, geliefden, waar ook de navorsende geest van de natuuronderzoeker zich afmat, om het onbekende te ontdekken, Gods gunstgenoten hebben behoefte aan hemels onderwijs, rust van de ziel, Hem te kennen tot zaligheid hier in dit leven, en straks in een zalige eeuwigheid. De pen van de Heilige Geest heeft het ons getekend in het Goddelijk getuigenis, en zal ons onderwijzen, in verband met onze tekst, dat God Zelf de Bron van het licht is. 1 Joh. 1:5 "*En dit is de verkondiging, dat God een Licht is, en gans geen duisternis in Hem is.*" Dit heerlijke Licht is zó majestueus, dat het, naar 't getuigenis van de apostel Paulus, voor de sterveling ontoegankelijk is. En de dichter van het oude verbond getuigt Psalm 104, *dat het Zijn heerlijk gewaad is.* Zodat Hij, en Hij alleen, het heerlijkste, schoonste en zaligste Wezen is, waarop alle oog van engelen en verlore schepselen gericht is, voor zoveel en zover het Zijn majesteit behaagt, Zichzelf te ontdekken. Is God dan het eeuwig Licht zoals Hij is het eeuwige en geduchte Wezen? O, volk van God, wat zal het straks zijn, als deze tabernakel verbroken is! Dat zalig Wezen te aanschouwen, te genieten, ons door de Drie-eenheid te verliezen in de oceaan van de zalige eeuwigheid! Mijn nieren verlangen in mijn schoot!

God dan licht zijnde, zo leert ons het gewijde boek, dat elke Persoon van de heerlijke Drievuldigheid Zelf het Licht is. Zie maar ten opzichte van de *eerste Persoon* Dan. 7:9 en 10. Ten opzichte van de *tweede Persoon* Joh. 1:4 en 9 met Hebr. 1:3. En eindelijk het licht van de *Heilige Geest* hetwelk ons toestraalt in de ganse heilige Schrift, en Zijn licht geopenbaard in de ziel, waardoor de ganse kerk onderwezen wordt. Zelfs worden *Gods knechten* in de kerk *lichten* genaamd, Matth. 5:14 met 2 Kor. 4:6.

Maar laat ons het licht van de dichter van naderbij beschouwen. Het zal dan bestaan:

A. *In het kennen van Hem als een verzoend God door het dierbaar bloed van het onbevleete Lam.* Genade en waarheid ontmoeten dáár elkander, waar vrede en gerechtigheid elkander kussen. Deze kennis, die onze ziel aangenaam aandoet, is vervuld met zaligheden. Ik behoef u zeker niet te herinneren, toehoorders, dat de Gereformeerde kerk leert dat er tweeërlei bron van kennis van God is, (a) de natuur, (b) de schriftuur. De eerste als onvolkomen tot zaligheid, tegen de Pelagianen en Remonstranten. De tweede als de bron van zaligmakende kennis. Maar, geliefden, vergeet tevens niet, ook bij het laatste, dat dezelfde Geest Die de Penvoerder is van de Heilige Schrift, ook uw ziel moet onderwijzen, uw ziel verlichten. Verlichten niet

alleen in Zijn algemene bedeling, waardoor Hij gaven meedeelt, zulke gaven 45
waardoor hij die ze ontvangt niet gelukkiger wordt.

En, geliefden, ik doe u de vraag: is voor een oprechte ziel wel iets verschrikkelijker? Is
Hebreeën 6 haar niet menigmaal een prikkel, welke hen naar God dringt met de bede
van David Psalm 139:

Doorgrond me en ken mijn hart, o Heer',

Is 't geen ik denk niet tot Uw eer, enz.

En het was te wensen, toehoorders, dat, én van de predikstoel én in de catechisatie,
hier toch nadruk op gelegd werd. Het gaat toch naar de eeuwigheid, is 't niet zo?

?? Het zou goed zijn in de eerste plaats, voor levende mensen, die dicht bij hun hart
en bij de Heere leven, hen te tonen dat zij betere dingen bezitten, dingen die met de
zaligheid samengevoegd zijn.

?? En vervolgens voor hen die niet zo nabij de Heere leven, die, - omdat de gevallen
mens van nature hooggevoelende is - naar gave en wijsheid staan om toch ook wat
te zijn, en door de verstandige bevatting van de waarheid, zo beschreven als
bevindelijk, in de waan verkeren, dat dit zaligmakend is, en zichzelf opbouwen,
genezen, enz. Voor beiden is onderwijs nodig. Elke waarheid die in hun
gedachtegang zich ontdekt noemt men *een belofte*, elke gewaarwording *een
kenteken*, en zo zakt men in zijn eigen rust.

?? En nóg anderen, waar gans geen zaligmakend werk van de Geest zich ontdekt,
spreken over de heiligste en teerste zaken met koude en trotse harten. Gelukkig hij
die vreest, toehoorders, aangezien er een geduchte eeuwigheid aan verbonden is. Ik
ben verzekerd dat hij of zij welke statelijk werkzaam zijn tot God, als de vrucht
van wederbarende genade, voor dat alles bevreesd en beangst zijn.

?? En tenslotte is onderwijs hierin noodzakelijk, om door de Geest van het
onderscheid te bevatten, het grote verschil tussen gaven en genade.

Wij keren terug tot *het kennen van Hem*. Het zal dan bestaan in het ontdekken,
bekendmaken en wegschenken, of wilt u, in meedelen van Zichzelf, waarvan gewis de
Heilige Geest de Auteur is. Deze kennis is voor de ziel een zalige levengevende
kennis. Een kennis, geliefden, welke leven geeft aan de ziel. En hierop leg ik nadruk,
omdat God te kennen, buiten en zonder gemeenschap met Jezus Christus en het
waardig rantsoen, allervreselijkst is. Deze laatste kennis doet hoofdzakelijk vijf
dingen:

- a. Droogt alle levenssappen uit.
- b. Berooft de ziel van al haar kracht.
- c. Brengt het einde van alle dingen in de ziel.
- d. Doet de ontzaglijke dood intreden.
- e. En eindelijk voert ze de mens op de plaats en in de staat der rampzaligheid. Maar
het licht te zien in Gods licht, is een zalige wetenschap en een eeuwige bezitting.

Laat ik in enige bijzonderheden u tonen, waarin het bestaat Goddrie-enig te kennen.

TEN EERSTE, God de Vader. Geliefden, opdat gij het niet misvat, merk nog even op:
het onderwerp welke deelgenoot is aan deze heerlijke kennis, is werkelijk kind, niet in
vage zin (onzeker) of door conclusie. Nee, nee; er heeft een personele aanneming
plaats gehad; een plechtige overgave door de Zoon aan de Vader. Een heerlijk, innig
en zalig genoeg door de Vader in het werk van Zijn geliefde Zoon. Een zalige,
heerlijke, Goddelijke vreugde. *Deze Mijn zoon was dood en is weder levend geworden.
Hij was verloren en is weder gevonden; en zij begonnen vrolijk te zijn.*

De Heer' is mij tot Hulp en Sterkte,

Nog één enkel ogenblik, hoorders, Ik weet, geliefden, dat het christendom van onze tijd, met veel van hun geleerden, dit ontkennen, en geven dit vaak de naam van valse mystiek. Ik zeg u in Gods Naam, indien er zulken in ons midden zijn: bent u verstoken van die innige trek en levende behoefte naar de zalige gemeenschap met God de Vader, om hier op deze aarde Hem te kennen als zodanig? Lacht u en spot u hoogmoedig met hen, die er zich steeds naar uitstrekken? O, arme mens straks bij het verlaten van deze aarde, en bij uw intrede in een geduchte eeuwigheid, dan, ja dan zult u tot de ontzaglijke ontdekking komen, dat al uw godsdienst huichelarij, en uw bevinding verbeelding geweest is. Dan zal, naar Jesaja 33: 24b beving de huichelaren bevangen en zij zullen zeggen: *Wie is er onder ons, die bij een verterend vuur wonen kan?* enz. Zie ook Job 37: 13. O, hun ogen zijn gesloten tot op de huidige dag, en rekenen zichzelf onder hen, welke Jezus schetst in Lukas 18:9: "die bij zichzelf vertrouwden dat zij rechtvaardig waren, en anderen niets achtten." Toehoorders, is u dan onbekend, dat onze gezegende Heiland juist verworpen werd door de schriftgeleerden? Zij mogen aan Herodes de tijd en plaats aantonen, waar de Heere des hemels en der aarde in het vlees verschijnen zou..., zélf blijven zij ver van Hem. Psalm 118 werd in hen vervuld. Met de priesters ging het niet beter; in plaats van Hem, het waarachtige Lam Gods te aanschouwen, verontreinigden zij tempel en altaar en verwierpen Hem, Die een offer was voor zonde en schuld. En eindelijk, Zijn tijdgenoten, voornamelijk de Farizeeën, scholden Hem voor een vraat en wijnzuiper, een Vriend van tollenaars en zondaren. Zie hoe de Heere hen tekent: Joh. 10. Een kleine schare volgde Hem, en volgt Hem nog.

Wij keren tot onze stof. Zij kennen dan de Vader. Zij zien dan in dat zalig licht, het welbehagen des Vaders tot hen. *Welbehagen*, wat dierbaar woord, geliefden, welbehagen in gevallen schepselen! Hebt u 't nooit ontdekt in uw bang gemoed, gebonden ellendeling in ons midden, die u uitstrekt naar Gods zalige gemeenschap? Was het u nooit een deur der hoop in het dal van Achor, zó zelfs, dat het mogelijk werd om behouden te kunnen worden? 's Heeren gunstgenoten dan, wier navel afgesneden is, en door Jezus Christus tot het vaderhart van God gebracht zijn, zien in het dierbaar licht 's Vaders lust en liefde naar hen, waarvan de eeuwig gezegende oorzaak in Hem was. Hij had lust Zichzelf te verheerlijken, in al Zijn uitmuntende deugden. Het voornaamste einde in het gezegend welbehagen is toch Zijn Eigen heerlijkheid. En voorwaar, geliefden, daar vindt de ziel haar Oorsprong in het waarom ze zalig is, en beschouwd in Gods eigen licht, het heerlijk en betamelijk Wezen. Ze prijst Hem, looft Hem, zegent Hem en buigt zich voor haar Heere neer en zingt met zeker dichter:

*Ach, of aller mensen tongen,
Aller engelen dapperheid
Samen spande, samen zongen
Jehovah's lof en heerlijkheid!*

O, zalig zien en zich verlustigen in het eeuwig welbehagen! Mee te doen met Hem, die Zichzelf verheerlijkt! Zalig te zijn omdat God, God is!

Ten 2e. * Zij zien bij Zijn licht Zijn eeuwige liefde tot hen. *Liefde*, hoorders, welk een onuitsprekelijke weldaad! Zij is het verlangen, dat met het oneindige leven van God samenhangt, om Zich als de Bron van eeuwige zaligheid mee te delen. Dat deze liefde vrij is in Zichzelf mee te delen zal ik niet betogen. Ik herinner u hoe een zanger zich hierin verlustigt:

*En aard' en hemel gaan voorbij;
Maar deze Liefde niet: ze is vrij,
Ze is uit God Zelf gesproten!
Metaal en marmarsteen verslijt;
Hier zal men 't hoofd voor stoten, enz.*

47

Zij zien dan 's Vaders liefde naar hen, in het veelvoudige werk, hetwelk hij daargesteld heeft voor hun verlossing, opdat genade en waarheid elkaar zouden ontmoeten, de vrede en gerechtigheid elkaar zouden kussen.

Volk des Heeren, u kent de onuitsprekelijke weldaad, in dit leven, in leed en smart, in dit tranendal tot uw Vader te mogen gaan, door Hem geliefd, verkwikt en versterkt te worden.

* Maar laat ons voortgaan. Zij zien dan bij Zijn licht Zijn grondeloze liefde en Zijn onnaspeurlijke wijsheid waardoor Hij Zijn gezegende Zoon aan hen gaf. Hij voldeed hier in de 1ste plaats aan Zijn oneindige liefde tot hen en ten 2^e aan Zijn onkreukbare gerechtigheid voor hen. Welke gezegende gift, geliefden, Zijn eigen Zoon! Rom. 9:32, "*Die ook Zijn Eigen Zoon niet gespaard heeft,*" enz. Zij zien dan bij Zijn licht, Hem als de geschonken Borg. En kennen Hem bij Zijn gewichtvol en waardig werk, (a) bij de overname van hun schuld, (b) bij de kwijting daarvan, waardoor zij het kinderlijk recht deelachtig worden. Let wel, geliefden, Hij is Borg voor de ganse persoon, voor dit en het komend leven, naar ziel en lichaam beide!

* Mijne hoorders, zij zien bij Zijn hemels licht de rijkdommen van Zijn gerechtigheid, waardoor zij in de gemeenschap van de drie-enige Verbonds Jehovah gebracht werden, nadat zij vergeving van haar ongerechtigheid ontvingen. O, vrienden, zij zien Zijn onuitsprekelijke liefde in Zijn neerbuiging tot hen! En, geliefden, wat is de taal van de Heilige Geest dierbaar over hen. Hoor maar, hoe dat de waardige Paulus van Hem getuigt, Fil. 2:6, 7, 8 en elders, sprekende van Zijn liefde, waarde en schatten voor Zijn gemeente.

TEN TWEEDE, *is er dan een gezegende kennis ten opzichte van de Vader en de gezegende Zoon als Gift.* Laat ons dan in dat licht van de dichter zien wat zij in de vleesgeworden Zoon aanschouwen.

A. Hun vereniging met Hem, welke is drievoudig:

- a. door deelgenootschap aan een zelfde natuur;
  - b. door recht;
  - c. door huwelijk.
- a. Deelgenootschap aan één en dezelfde natuur, zie Hebr. 2:14. O, aangename en zoete kennis, dierbare broederschap! De oudste Broeder om verarmde broeders te verlossen. Beide uit het welbehagen des Vaders. Wie, ik bid u, wie zal schetsen de innerlijke eenheid met Hem? En zeker ligt hier de geheime en onverbreekbare band, de eeuwige vastheid. God in het vlees; nooit in der eeuwen eeuwigheid zal hier een breuk komen; de kerk van Christus ligt onwrikbaar vast. Door haar aanneming is de kerk getreden in de gemeenschap met de Zoon van God, en door Hem met Goddrie-enig. O, zalige kennis, dierbare gemeenschap! Jes. 4:2, "*Te dien dage zal des Heeren Spruit zijn tot Sieraad en tot heerlijkheid, en de Vrucht der aarde tot versiering dengenegen die het ontkomen zullen in Israël.*"
- b. Door recht. Geliefden, heeft Hij ze niet gekocht door de waardige prijs van Zijn dierbaar bloed? Waar brandoffer en offerande God niet behaagde, heeft Hij niet Zijn eigen bloed vergoten? Zie, Gethsémané en Gólgótha, zij getuigen beide van

strijd en overwinning, van gerechtigheid en liefde, van wraak en verzoening. 48
Zodat de gezegende Bruidegom Zijn bruid kocht voor een dure prijs.

- c. Daarom spraken we ten derde van een huwelijksvereniging. Verbazende uitdrukking! Verwonderlijke taal! Denkt u niet, toehoorders? Huwelijk met Gods gezegende Zoon, de Bruidegom van de hemel met zulk een oorspronkelijk zwarte bruid! Maar herinner u wat we vooraf lieten gaan: Hij kocht ze door het rantsoen dat hij opbracht, spoelde, of wilt u, waste haar in die Fontein, die geopend is voor Davids huis; trok hen Zijn klederen aan, volgens Jes. 61:10, *"Ik ben zeer vrolijk in de Heere, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils en de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan,"* enz. En geliefden, meent nu niet, dat dit alles in het duistere geschiedt, en dat dit ongemerkt zou toegaan. Mag ik u, het zij met eerbied mij vergund zo te spreken, mag ik vragen, verloving in de natuur tussen een jongeling en een jongedochter, geschiedt dit onbewust? Is er geen personele kennismaking? Is zij niet het voorwerp van zijn liefde, wordt deze liefde niet wederzijds geopenbaard? Er is liefdesgemeenschap, ofschoon er nog geen persoonsvereniging door recht tot stand gekomen is. Bewuste onderhandelingen. Maar genoeg, toehoorders, evenzo, ja veel voortreffelijker heeft dit plaats in dit hemels huwelijk. Vraagt u waar het dan in bestaat. O, Hij neemt Zijn bruid in de zoetste liefde en Hij wordt haar een getrouwe Man om haar te bedienen en haar te leiden naar Zijn raad. Wat blijdschap en vreugde, wat liefdesomhelzingen! Hier is het de tijd om geliefd te worden; o, liefde in wellusten! Hier haalt de hemelse Bruidegom Zijn hart op aan, en verlustigt Zich in haar, die Hij uit een ver land gehaald heeft. Zou ik u voorstellen wat hier al geschiedt? Het mocht sommigen ongerijmd voorkomen, zodat ik om uwentwil op zal houden. Zien ze dan bij Zijn licht ten opzichte van de tweede Persoon: 1. dat Hij haar oudste broeder is. Was haar bede: "Och, of gij mij tot een broeder waart", ze is verwezenlijkt. Vlees van haar vlees, been van haar benen. O, geliefden, verwonderlijke kennis van die gezegende Immanuël! Een oneindige afstand en een gezegende eenheid en gemeenschap. Wel is de verborgenheid van de Godzaligheid groot!

Ten tweede: vereniging in recht, door koping en verlossing, waardoor Hij het recht tot haar verwierf. En eindelijk, ten derde, Door huwelijksgemeenschap, naar Hos. 2: 18, 19. Zo zien zij dan bij dit licht de grote verborgenheid, en bewonderen de liefde en wijsheid van God. En zij zijn het onvervreemdbaar eigendom van de Heere geworden.

Maar, geliefden, laat ons voortgaan. Ik herinner u even onze tekst: *"Want bij U is de Fontein des levens,"* enz. Ik heb u getoond, dat God een Drie-enig God is, en dat het eeuwige leven bestaat in Hem als zodanig te kennen. Hebben we iets van die kennis van de eerste en tweede Persoon voorgesteld, ons rest nog iets ten opzichte van de derde Getuige in de hemel voor te stellen. Vooraf zeg ik, dat deze Persoon het eerst werkt en het laatste gekend wordt.

TEN DERDE, er is een kennis van de gezegende Geest, welke van de Vader door de Zoon uitgaat en tot Zijn gemeente komt. Wij behoeven u toch niet te herinneren, dat Hij uit de Vader door de Zoon als Middelaar tot ons komt. De zalving van onze dierbare verlossing had toch twee doeleinden: a. Voor Hemzelf tot bekwaammaking voor het werk Hem aanbetrouwd. b. Voor Zijn gezegend zaad, hetwelk hij in Zich droeg. En zeker is het, dat Christus' zaad bij hun levendmaking het deelachtig worden, ofschoon voor henzelf onbewust. En gewis is er verschil in Zijn bediening, als de kerk personeel buiten of in Christus staat, waar we nu niet zullen intreden.

Zie zien dan bij het hemels licht de wonderlijke betrekking die er bestaat tussen de 49 Heilige Geest en hun ziel. Ze zijn uit de Vader gegenereerd, dus *Vader en kind*. Is Christus Jezus hun oudste Broeder geworden, dus *broederschap*. O, geliefden, verdraag mij wat ik zeggen zal, dan zal die zoete en lieve Geest *hun Moeder* zijn, die hen gebaard heeft. O, Hij is, het zij met de diepste eerbied gezegd, de eeuwige Goddelijke Baarmoeder. Al het heilige zaad komt uit de Vader als de Bron. Door Jezus Christus tot de Heilige Geest, om weer uit de Heilige Geest door Jezus Christus in het hart van de Vader, of wilt u, in de eeuwige Bron en Fontein gevoerd te worden.

Er valt, geliefden, voor mijn aandacht:

*"Gods verborgen omgang vinden,"
Zielen waar Zijn vrees in woont", enz.*

(Ach, hoorders, wat wordt er gepraat over het dierbare en zalige Wezen Gods! En geloof mij, de kennis van de meesten is gelijk aan een scholier als de onderwijzer hem de kaart van de wereld toont, zonder ooit of immer zelf de plaatsen bezocht te hebben; en men kent de gehele wereld schier in het hoofd. U kunt zelf, toehoorders, de zinspeling thuisbrengen!) Zij zien en kennen Hem dan als de Auteur van haar wederbaring, en bewonderen Zijn lankmoedigheid over hen. Ik zal dit niet uitbreiden; Zijn tedere liefde, Zijn dierbare goedertierenheid. De Geest en Hij alleen had hun God geopenbaard in Zijn ontzaglijke gerechtigheid, zuivere reinheid en heiligheid. Christus als het dierbaar Lam van God aan hen ontdekt. De Geest, ja Hij alleen bracht hen tot die Gerechtigheid die redt van de dood. Ja, geliefden, Hij en Hij alleen bracht hen tot de gezegende en plechtige uitroep: *"Abba, Vader!"* en werd hun de Geest der aanneming tot heerlijkheid, enz.

Zij zien en kennen Hem dan:

- a. Als het gezegend Onderpand der zalige erfenis.
- b. Als de Trooster in lijden en smart.
- c. Als de gezegende Leraar onderwijst Hij hen:
  1. In hun hart.
  2. In de kennis van God.
  3. In Gods voorzienigheid.
  4. In het dierbaar getuigenis enz.
  5. Zij zien dan eindelijk in dat licht, dat Eén Drie zijn, en verliezen zichzelf en zien dat Drie Eén zijn. O zalig licht! O dierbare kennis! O gezegende gemeenschap! Eén inéénsluitende Drie-eenheid, door Welke de ganse kerk omsloten is, en hen deelgenoot maakt van haar gezegende zaligheden! O eeuwigheid! O eeuwigheid! Wat zal het zijn, Hem in volle mate bij Zijn licht te aanschouwen! Maar, gunstgenoten van de Heere, ook op ons past de apostolische uitspraak Hebr. 10:36 *"Want gij hebt lijdzaamheid van node,"* enz.

Wij gaan dan over tot ons laatste punt:

III. De zalige verwachting

Het is, mijn hoorders, of uw gedaante verwisselt, of droefheid uw hart vervult. *Hoe is dat, vraagt u, heeft dan dat schepsel niet alles? Kan ze niet elke dag vrolijk zijn en bruiloft vieren?* Ik geloof, geliefden, dat uw vraag uit ernst, doch niettegenstaande uit blindheid vloeit. Wel geloof ik, dat er zulken zijn; maar dat ze het houden bij een lege tafel, waar 's hemels reine wijnen gemist, en eigen waarde en glorie spijs en drank is; waar de vrucht van zijn zal: *het ongenoegen des hemels*. De Goddelijke taal van hen, ik bedoel van hen, "die in Gods licht God leerden kennen", de taal van hun getrouwe Herder luidt: *Ik heb mij overgelaten een arm en een ellendig volk, en die zullen op*

Mijn Naam hopen. Geen armoede, waar men rijk mee is. Niet gelijk die bedelaar, 50 smekend om een aalmoes, en als hij thuis komt schatten vindt. O vrienden, wat zijn er arme bidders, die juist die bedelaar gelijk zijn! Nee, nee, niets te hebben in zichzelf; nog eens: niet belijdend, maar in praktijk. En nog eens doen wij de opmerking, opdat u ons goed vat: *ze zijn arm, zonder schuld.* "De schuld Uws volks hebt Gij uit het boek gedaan."

Maar u vraagt mij: *Hoe 'zonder schuld?'* Ik zal, om kort te zijn, uw vraag met vragen beantwoorden. Kent u het onderscheid tussen een slaaf en een vrije, tussen een dienstknecht en een kind? Staan de eersten niet onder de wet en zijn dientengevolge zondaren? Zijn de laatste van onder de wet verlost zodat de wet geen kracht op hen heeft? Zijn zij dan niet aan de wet gedood door het lichaam van Christus, opdat zij zouden worden van eens Anderen, namelijk van Degene, die van de doden opgewekt is, opdat wij Gode zouden vruchten dragen? Rom. 7:4, en nog eens Rom. 8:2 "*Want de wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des dood.*"

Maar, vraagt u verder, *is dit niet Antinomiaans?* Nee, nee, hoorders! Dat leert Gods gezegende Geest niet.

En als u nog uw vragen vermenigvuldigt en vraagt: *hebben ze dan geen wet?* Zeker wel, toehoorders; zij zijn onder de wet van het huisgezin, *de wet der liefde.* En zij erkennen met de dichter: "Hoe lief heb ik Uw wet", enz. En met Paulus hebben ze een vermaak in de Wet Gods, naar de inwendige mens.

Alleen nog de opmerking, dat wij van zonde gewaagd hebben met betrekking tot schuld, en niet van zonde ten opzichte van onreinheid. Ik hoop, dat u het onderscheid vat. Die dan bij het licht van Jehovah het licht aanschouwden, zien ook hierbij, dat haar schatten in betere handen zijn dan de hunne, Kol. 3:3, 4. Is het dan werkelijk een arm en afhankelijk volk? Licht scheppen kunnen ze niet. Leven formeren daartoe zijn zij onbekwaam. Verteerde spijs kan hen niet voeden. Niets van dat alles. Het fabrikaat van de Hagarénen kan niet helpen. En zij wachten op de roering van het water. Een dienend God, o, wat verrassend voor zo'n schepsel, die al zijn vocht door rook heeft verloren. Maar wij haasten ons naar ons einde.

Verwachting dan, wat is zij toch? Ik zal, geliefden, eerst zeggen wat ze *niet* is. Zij is en bestaat niet in een blote begeerte, of een wens. Dit had ook Bileam, zie Num. 23:10b, "*Mijn ziel sterve de dood des oprechten,*" enz. En denk aan de rijke jongeling. En ik vrees, geliefden, dat velen niets anders bezitten. En dit wordt helaas door velen in de hand gewerkt, en men ziet uit onkunde alles voor beginselen van genade aan. En het schijnschone woord: *naar de aard van de liefde te oordelen.* Maar, toehoorders, is dit liefde voor uw ziel, het ontzettend feit te verbergen dat de mens zoveel hebben en doen kan en toch eeuwig omkomen? Wordt hij niet vervloekt die de blinden op de weg doet dwalen?

Maar u voegt mij toe, *men mag en men kan iemands staat niet beoordelen.* Ik doe u een wedervraag: zijn er geen gewisse kentekenen van Goddelijk leven? Moet een herder niet trachten het aangezicht van zijn schapen te kennen, Spr. 27:23? Mag of kan hij niet oordelen? Hoe zal hij het kostelijke van het snode onderscheiden, Jer. 15:19? Behoort dit niet tot de ambtsbediening? En ik vrees dat het meer uit eigenliefde vloeit, om niet in een kwade reuk te staan bij de mensen. En daarom: de zielen er aan gewaagd en hen naar de bloemhoven jagende, om eens rampzalig op te waken! O, wat had de apostel hier heilige afkeer van! Hoort wat hij getuigt, Gal. 1:10: "*Indien ik nog mensen zoek te behagen, zo ware ik geen dienstknecht van Christus.*" O, geliefden, de

verkondiging van een verschrikkelijke dood, van een geduchte eeuwigheid, van 51 een vreeslijk God te ontmoeten. Een noodzakelijke en levende kennis van Christus' bloed, dood en gerechtigheid. Om door Hem en Hem alleen verlost te worden van de toekomstige toorn. Ach, als u dit preekt, dat is geen liefde; dat alles is bij velen "geestdrijverij in kwade zin." En voor de geleerdheid in onze dagen is dit te lomp, te boers, en men veracht de Galilese familie. Totdat de eeuwigheid ook voor hen en met al hun liefdes en geloof, haar poorten zal ontsluiten, en men tot de vreselijke ontdekking komt, dat zij zichzelf en anderen verleid hebben!

Maar laat ons nu ons werk voltooien. Wat is dan de verwachting? Zij is, mijne hoorders, een geopenbaard en gekend Goed, dat afwezig is, hetwelk de ziel verwacht. En deze hoop of verwachting heeft:

- A. Haar grond.
- B. Haar voorwerp.
- C. Haar vervulling.

A. De grond der hoop is *God Zelf*. Rom. 15:13, "*De God nu des vredes,*" enz. God Zelf dan de *Auteur* van de hoop zijnde, als de Verbonds Jehovah, Hebr. 6:17-19, als de Onveranderlijke, naar Mal. 3:6. De *vastheid* der hoop voor een geoeffende ziel, is door haar inzijn in het verbond. Het onwrikbaar vastliggen in de verbondmakende partijen. De *sterkte en troost* in de ellenden hieruit vloeiende. Wat is hun Psalm 89 dierbaar. Te zingen, geliefden, van toestralende goedheid, schragende trouw en verhogend recht. Dat er *trappen* zijn in de hoop leert ons Paulus, Hebr. 6:11. De vastigheid óf de slingeren van de hoop staan in verband met de staatsbetrekking tot God. Zij houden gelijke tred met dezelve. En velen van Gods kinderen zoeken de slingeren waar ze niet te vinden zijn. Hun hoop staat in verband daarmee, en klimt of daalt naar gelang het van binnen rustig is; de éser is van binnen nog niet vertrokken enz.

B. Is God dan het Onderwerp van de hoop, Hij is ook het gezegend Voorwerp. Het grondbeginsel van de hoop, geliefden, neemt haar aanvang in de genadige wedergeboorte. De Heilige Geest door de wedergeboorte geloof en hoop werkende in de ziel, is door dezelve werkzaam tot God; door geloof in en hoop op Hem. Deze gaan als tweelingen samen, en houden gelijke tred. Het geloof de grond der hoop zijnde, de gezegende onderwerpen van deze genadeweldaden zijn door hetzelfde werkzaam tot God. Laat ons die even beschouwen. Zij dan die deelgenoten daarvan zijn, geloven in God; niet in algemene zin, o nee, zij zijn diep overreed van Zijn aanwezigheid. Zij hebben innige liefde tot Hem, omdat zij tevens ontdekken, dat Hij een algenoegzaam zalig Wezen is. O, wat liefdeuitgangen der ziel, wat zieletranen worden er in het verborgen gestort! Ja, geliefden, dat dierbare Wezen deelt geheimzinnig Zijn mededeelbare eigenschappen mee, liefde, macht, goedheid, enz. Hierdoor strekt de ziel zich uit in verlangen naar, en hoop, dat zij Hem moge leren kennen en bezitten. Zodat de hoop bij hen werkzaam is in verlangen en heilbegeerte naar Hem, of Hij hen genadiglijk bekere. Niet toehoorders, zoals men thans spreekt, om te geloven, dat het geschied is. O nee, maar als een gewichtvolle zaak, welke geschieden moet, zullen zij ooit of immer deelgenoot worden aan een zalige eeuwigheid. Zo is dan voor hen om verzoend te worden het Voorwerp der hoop, God. Ik zal u toch niet opmerkzaam behoeven te maken, dat, waar de kerk uit Egypte onder de wolk gevoerd is, Jezus Christus het Voorwerp der hoop tot verzoening geworden is. Gods gunstgenoten dan, waar alle

hinderpalen tussen hen en God zijn weggenomen, hun hoop strekt zich uit, op 52 grond van het kinderlijk recht, naar de zalige goederen, de verlossing uit deze tabernakel. En zolang zij in dezelve inwonen, op bijstand, ondersteuning, onder verdrukking en afmattende verzoeken. O, wat hoon, smaad en verguizing ervaren zij hier in dit leven! Zij zijn vreemdeling hier beneden. En de apostel Paulus verklaart, 2 Tim. 3:12, dat allen die Godzalig willen wandelen in Jezus Christus, vervolgd worden. 't Is waar, geliefden, God is alleen wijs, en verheerlijkt Zich ook hierin. En drie zaken kunt u opmerken:

1. Het zijn louteringswegen voor de kerk.
2. De zondaren maken de maat van de ongerechtigheid vol.
3. En ten derde, de Heere verheerlijkt Zich in beide. *Die alle dingen werkt naar de raad van Zijn wil.*
4. En tenslotte is dit alles leidend tot een gezegende gemeenschap met een lijdende Heere, om te zijn één plant met Hem. Zo worden ze dan in dit leven ondersteund door de dierbare Geest, en verwachten met lijdzaamheid, en wordt de verwachting verwezenlijkt aan deze zijde van de eeuwigheid.

- C. Maar de vervulling van de hoop of de verwachting van de ziel wordt ten laatste verwezenlijkt:
- a. Bij het slopen van deze tabernakel, en haar plechtige ingang in het huis, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.
  - b. Als de dag van de zalige opstanding daar zal zijn.

Kom, geliefden, laat ons nog even Christus' bruid beschouwen in haar vertrek van deze aarde en in de vervulling van haar hoop. Gewichtvolle tijd, de tijd van de ontbinding. Als u denkt, geliefden, om haar omzwervingen op deze aarde, het voorwerp van vijandschap en hoon. Vurige pijlen van een verwoede en listige duivel, afmattende verzoeken, zware stormen. Maar nu is het uur van Zijn verlossen gekomen! Kom, liefhebbers van de Heere, waar ook uw legerplaats mag zijn. Die met David heilbegeerig uitroept: *wanneer zal ik ingaan en voor Uw aangezicht verschijnen!* Laat ons de kerk in de vervulling van de hoop volgen. Maar, geliefden, ik sta verbaasd en verwonderd. Vraagt u: *waarover?* Ik zie de Goddelijke Schechina op aarde bij de vertrekkende bruid, haar legerplaats verlichtend met hemelse stralen van Goddelijke heerlijkheid. Plechtig is het ogenblik! *Maar hoe?* vraagt u; *wat staat u verbaasd?* O, geliefden, ik aanschouw haar hemelse Bruidegom in al Zijn heerlijkheid en majesteit, brandende van liefde naar Zijn afgematte bruid. Wat ik aanschouw, mijne hoorders? Een deftig en heerlijk gezelschap der zalige troongeesten, die de Koning des hemels vergezellen. Vraagt u, wat ik ontdek? De Bruidegom bereidt Zijn duurgekochte bruid om haar te voeren naar de gelukzalige woningen van de hemelingen. En, geliefden, nog één ogenblik, en het:

*"Straks leidt men haar met staatsie uit haar woning,
In kleding, rijk gestikt, tot haren Koning,"*

is in werkelijkheid getreden. De banden, de geheimzinnige banden van de natuur, worden losgemaakt in Zijn gezegende tegenwoordigheid. In alle benauwdheden ondersteunt Hij hen. O, Hij kust en omarmt haar. O, zalig gekus! Och, geliefden, wat brandt mijn ziel van verlangen! Doch, wij hebben lijdzaamheid van node. Ziedaar, geliefden, de banden zijn verbroken, welke geest en stof tot één bonden. De edele ziel is losgemaakt van haar diepgezonken lichaam, 't welk in de schoot

van de aarde ontvangen en bewaard wordt tot de zalige opstanding. Het 53 "*Straks leidt men haar,*" is werkelijkheid geworden. In de zalige dierbare gemeenschap met haar heerlijke Koning, vergezeld door het gezelschap van de zalige engelen, vervuld met hemelse blijdschap wordt de reis aanvaardt. Zij vaart ten hemel op vol eer. Haar aankomst wordt plechtig afgekondigd onder de hemelingen. De hemel zelf met haar bewoners is verrukt van vreugde, en een machtige stem klinkt door haar gewelven tot de hemelwachters:

*Verhoogt, o poorten, nu de boog!
Rijst, eeuwige deuren, rijst omhoog,
Opdat de Koning in moog' rijden!*

Dit is, dit is de poort des Heeren! Verbazing grijpt haar aan. Zij gaat door de poort in de stad; hemels licht omvangt haar. Alles verlicht; ongeschapen, Goddelijk licht verlicht het paleis van de grote Koning. Ze verliest haar in verwondering terwijl ze aanschouwt de gemeente der uitverkorenen in het sierlijk en plechtig hemelgewaad van hun Bruidegom, met de duizendmaal duizenden zalige troongeesten. Onder het gejuich van de zalige hemelzangers, wordt ze begeleid en ontvangt haar plaats in de tegenwoordigheid van haar Zielevriend de Koning van de hemel, welke de troon van de hemel vervult. En, geliefden, zij mengt haar zangen met de hemelingen, en opent haar zalige mond met:

*Wat blijdschap smaakt mijn ziel,
Wanneer ik voor U kniel
In 't huis, dat Gij U hebt gesticht.
Hoe lief heb ik Uw woning!
De tent, o, Hemelkoning,
Die G' U ter eer hebt opgericht.*

En berst uit, in zalige dankbaarheid: *het Lam, dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging.* En het plechtig *Amen!* is het antwoord op haar gezang.

O, geliefden, nu heeft onze tekst haar volle vervulling gekregen: *Bij U is de Fontein des levens; in Uw licht zien wij het licht!* omdat het Lam dat in het midden van de troon is haar voert naar de eeuwige Bron van leven en zaligheid.

Maar, geliefden, wij willen hier eindigen. Is dan de hoop tot haar vervulling gekomen? U herinnert u, toehoorders, dat wij spraken van het lichaam, dat in de schoot van de aarde werd weggelegd. En zeker is het, dat de zaligheid niet volkomen en het werk niet voltooid is, voor en aler de gehele mens hersteld zal zijn, ziel en lichaam verenigd, om naar beide delen God te kennen en te genieten in het koninkrijk der heerlijkheid. Wij zullen dit niet uitbreiden, maar sluiten onze rede met de bede van de kerk: *De Geest en de Bruid zeggen: Kom! Ja, Heere Jezus, kom haastelijk!*

Tussenzang: Psalm 97:7

TOEPASSING

Ziedaar, mijn toehoorders, wat er al gezien wordt in het licht van Gods vriendelijk aangezicht, en welk een zalige eeuwigheid Gods volk tegemoet gaat.

Mag ik u vragen: hoe staat het met u? O, onbekeerde mens in ons midden, die uw 54 ongeluk niet kent, ziet of gelooft, en toch zo gerust naar een geduchte eeuwigheid wandelt. Mogelijk zijn er, die enige ongerustheid kennen en enige angst soms ontdekken voor dood en eeuwigheid, maar die dit onderdrukken en wegwerken door vleselijke godsdienst, om zo uw geweten te bevredigen. O, geliefden, geloof mij: de godsdienst brengt er zoveel, indien niet meer, naar de hel, dan de zonden! Terecht zegt dr. Owen ergens, dat de godsdienst het gewrocht is van een ontwaakt geweten. O, wat is uw toestand vreselijk: *rust* zoeken in plaats van *God* zoeken. Wat sleept u soms al bij elkander: waarheden, teksten en uw bedrieglijk hart, dat u zulke zoete dromen droomt. Och, vrienden, dat God eens met u begon! Dan zou u bang worden van uw eigen hart, en u zou zien, dat de waarheid tegen u is, u veroordeelt en buitensluit. O, wat zou u dan naar God roepen! Dit raad ik u: *begeeft u onder de middelen, zoekt Gods beste volk, dewelke een afkeer hebben om te pleisteren. God is vrij; Hij mocht het zegenen tot uw ontdekking.*

Zijn er in ons midden, die zich door de vrucht van 't leven naar leven uitstrekken? De Heere ontdekke u aan uzelf. Hij doe u de afstand zien welke er is tussen u en de Heere. Hij make de zonde tot zonde in uw ziel. Gerechtigheid *Gods* ontdekke zich in uw ziel, opdat die *uw* gerechtigheid vertere, en u dorste naar een gerechtigheid, die redt van de dood. En dat u verwaardigd wordt Jezus Christus te leren kennen door Zijn gezegende en dierbare openbaring aan uw schuldige, ellendige en veroordeelde ziel. O, dan zult u eens zien wat een dierbare en vriendelijk zoete en gezegende Heere Hij is! O, Hij bezoekt de schuldige, lamme, kreupele en blinde, en niemand anders.

Is het niet zo, volk in ons midden, toen u door de wet aan het einde der wet gebracht werd? O, wat was het u bang en benauwd onder een heilig en rechtvaardig God u te bevinden, veroordeeld te liggen. Was Hij u niet dierbaar? O, wat gepast en dierbaar voor uw ziel. U die gelooft is Hij dierbaar. De Heere schenke wat ik u in dit avonduur gepredikt heb. Dat Hij u tot Borg worde en u met God verzoene!

Kent u, geliefden, de Vrijstad? De Bloedwreker worde op u losgelaten, opdat hij u in Hem drijve, opdat u een verbergings vindt in Hem. Totdat de dood van de Hogepriester tussenbeide kome en u een eeuwige vrijheid ontvangt, om dan in Gods licht het licht te bewonderen over liefde en welbehagen tegenover u. Dat u een plaats verkreeg binnen de muren, en een naam onder de zonen en dochteren!

En gunstgenoten van de Heere, die weer tot de Fontein gebracht bent, en een korte tijd nu hier op aarde uit Dezelve wordt gevoed en gelaafd, en bij dat dierbaar licht van de Drie-enige Verbonds Jehovah het aanschouwt. U hebt, wij hebben het u verkondigd, lijdzaamheid van node. De lieve Heere beware u dicht bij Hem, opdat u als kinderen des lichts moge wandelen in het midden van een krom en verdraaid geslacht.

En, lieve reisgenoten naar het zalige Salem, nog een weinig tijds.... O gelukkig, geliefden, de tijd vliegt snel, en haast zijn wij aan de grenzen van de eeuwigheid, en dan, - we hebben het u verkondigd - zal de Bruidegom Zelf u van het laatste station afhalen, en Hij zal onze ziel verzadigen, en de eeuwige blijdschap zal uw hoofd bedekken. En de Vader en de Zoon met de Heilige Geest zal als de Fontein des Levens voor u geopend zijn, en in dat licht zult u het Licht aanschouwen.

AMEN

Slotzang: Psalm 68:2

DE GEVANGENEN IN VRIJHEID

Naar Zacharia 9:11

Door de heer D. Meijer Jbnz., Evangeliedienaar te Ouderkerk aan de Amstel

VOORZANG: Psalm 49:3

Voorafpraak Psalm 49:9. *Want de verlossing hunner ziel is te kostelijk en zal in eeuwigheid ophouden.*

Gewichtvol is het getuigenis van de dichter aangaande het leven van de mensen, en de ijdelheid van de vergankelijke dingen, ter verlossing of vrijkoping van een schuldige, ellendige en rampzalige ziel van het eeuwig verderf, om haar te brengen tot eeuwig leven en zaligheid. Geliefden, het heeft de Schepper van alle dingen behaagd de mens te scheppen als een redelijk schepsel, een geestelijke ziel en een stoflijk lichaam, geheel bekwaam ter beantwoording aan het hoge doel van zijn Formeerder, om Hem te mogen kennen, dienen en verheerlijken. In welke kennis en gemeenschap het leven van de ziel bestond. Dat in de kennis van het zalige Wezen het leven van de ziel, ja van de gehele mens bestaat, naar ziel en lichaam, onderwijst ons het Goddelijk getuigenis. "Zijn schepping is naar het beeld Gods." Jezus' getuigenis Joh. 17:4, "En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen," dát wordt bevestigd in de praktijk, als eeuwige liefde zich verheerlijkt in het vat van barmhartigheid. O, de ontdekking en bekendmaking van Zijn heerlijk Wezen en plechtige deugden, de onuitsprekelijke gewaarwording dat Hij en Hij alleen het hoogste goed is, doet de ziel reikhalzend uitzien naar haar bezitting. En haar eerbiedige smeking is:

*"Geef, dat mijn oog het goede aanschouw,
't Welk Gij uit onbezweken trouw
Uw uitverkoor'nen toe wilt voegen." enz.*

Heeft God de mens geschapen in de tijd, zijn bestemming is voor een eindeloze eeuwigheid. Welke overgangen of verwisselingen hij ook doorloopt, eeuwig zal hij in aanwezig zijn en blijven, naar het getuigenis van de Heere Jezus Christus Matth. 10:28 "En vreest niet voor degenen, die de ziel niet kunnen doden", enz. Ja, zelfs het verborgen bewustzijn van de mens, het heimwee naar het eeuwige predikt en verkondigt hem de onvergankelijkheid. De mens dan een schepsel Gods zijnde, is goed en recht geschapen voor een eindeloze eeuwigheid. O, wat gewichtvol mens te zijn! Recht geschapen in Edens paradijs.

Maar hij heeft zijn sieraad verloren door rampzalige overtreding. Zijn Schepper beledigd, zó ontzettend, dat de wraak van de hemel hem achtervolgt en Goddelijke gerechtigheid zich wreken moet aan de overtreder. De mens staat schuldig. Het Goddelijk verbond verbrekende door moedwillige ongehoorzaamheid. Zijn goedheid verachtende, de tederste banden van de liefde verbrekende, waarover gewis een rechtvaardig Rechter Zich wreken zal. Geworpen uit Zijn gemeenschap, verkeert hij onder de macht van de zonde en de dood, in de vreselijkste verwachting van een rampzalige eeuwigheid. Verlossing! O, dierbaar woord voor schuldige zondaren, welke dorsten naar een eeuwige behoudenis! Nog eens, geliefden, verlossing; maar vanwaar zal ze komen? Zal de wereld ze geven? Goud en zilver, haar beste metalen,

zullen deze de losprijs van de ziel zijn? Onze dichter getuigt, *zij zullen noch 56 kunnen die prijs der ziel niet voldoen.*

Nee, geliefden, God is te hoog, de gepleegde misdaad te groot, de straf te zwaar, dat metalen van deze aarde of gerechtigheid van de Farizeeën hieraan kunnen voldoen. Het dierbaar bloed van het geslachte Lam, en dat alleen, zal de misdaad wegnemen en de schuld delgen, God verzoenen, en Sions gevangenen een eeuwige vrijheid schenken. Laat ons de ellendige staat van de ziel, de losprijs en haar verlossing beschouwen.

1e Tussenzang: Psalm 142:7

Tekst: Zacharia 9:11. ***"U ook aangaande, o Sion, door het bloed uws verbonds, heb ik uw gebondenen uit den kuil, daar geen water in is, uitgelaten."***

Geliefden,

De profeet kondigt in ons teksthofdstuk aan ten

1e. De oordelen over Sions vijanden, vs. 1 tot en met vs. 7.

Ten 2e. Gods onverbreekbare trouw in de beloften, dat Hij zijn huis gedenken zal door het te beschutten en te beschermen, vs. 8.

Ten 3e. verkondigt Hij de beste en heerlijkste zaken:

- a. de komst van onze gezegende Middelaar,
- b. de vruchten,
  1. de uitbreiding van Zijn rijk,
  2. de verlossing van de gebondenen.

Laat ons dan overgaan tot beschouwing van die gezegende beloften, en bepalen wij uw gewijde aandacht:

1. In de 1ste plaats bij Sions gebondenen.
2. Dan ten 2^e bij hun verlossing.
3. En eindelijk bij Sions blijdschap.

Sions Vorst bestrale ons met het dierbaar licht van de Geest, opdat wij Hem en Zijn werken mogen naspeuren!

TEN EERSTE. *Geliefden, laat ons eerst Sion en dan haar gebondenen beschouwen.*

Sion, mijn geachte toehoorders, is een plaats zó bekend in de heilige bladen, dat schier elk oplettend Bijbellezer haar naam kent, haar ligging weet, en haar oorsprong met haar symbolisch karakter niet onbekend kan zijn. Een van de bergen of heuvels waarop het oude Salem lag, was het Sion van het Oude Testament. Door koning David veroverd, uit de hand van de Jebusieten ontvangen, verlegde deze onmiddellijk zijn residentie van Hebron naar de overwonnen burcht Sion. Deze ontving van die tijd af de naam van de overwinnaar, het was "Davids stad." Zelfs de tempelberg (Moria) en de gehele heilige stad wordt als woning van Jehovah onder de naam van Sion begrepen, Psalm 2:6 en 9:12, enz. Eindelijk en hoofdzakelijk door de profeten van het Oude Testament wordt de stad Jeruzalem of Sion als centraal punt van het Oud Testamentische rijk en volk van God beschouwd, hun als voorbeeld gesteld van het Nieuw Testamentische rijk en volk van God, welke op 't nauwste samenhangt met de gemeente van God in de hemel.

Doch genoeg. Sion dan in haar symbolische betekenis, zal ons aanduiden de 57 gemeente van de levende God, de schare van de volken boven en hier beneden, welke geroepen zijn of worden tot het avondmaal van de bruiloft van het Lam, Openb. 10:9. Laat ons de weldaden van Sion beschouwen.

I. *Sion is het voorwerp van de Goddelijke liefde.* Psalm 87, "De Heere bemint de poorten van Sion boven alle woningen Jakobs", zie Psalm 61:17 met Psalm 132:13, 14. *Goddelijke liefde*, ziedaar toehoorders, de weldaad waarmee Sion begunstigd wordt. Laat ons haar een weinig nader beschouwen, omdat deze onze overweging waardig is. Goddelijke liefde. Dat de alleen zalige God de liefde Zelf is, getuigt het getuigenis van Hem, Die niet liegen kan, zie 1 Joh. 4:8. Is dan het eeuwig Opperwezen liefde, en is het de aard van de liefde zich uit te strekken naar en te lieven het voorwerp van haar welgevallen, zo is het zeker en waarachtig, dat Jehovah de hoogste liefde tot Zichzelf heeft, in de heilige oneindige beschouwing van Zijn majestueuze natuur en haar verheven eigenschappen. O, Geliefden, wie staat niet verbaasd over de heerlijke en voor ons arme aardwormen onbevattelijke heerlijkheid en majesteit van Hem, die alleen de Algenoegzame is!

O, vrienden, wat is God goed, dat het Hem behaagt, Zichzelf te ontdekken, Zich te openbaren en mee te delen aan Zijn gunstgenoten in de weg van het verbond door Jezus Christus! Wat dierbare gewaarwording en plechtige indrukken, edele kennis, ontvangt de kerk aanvankelijk hier op aarde! O, geliefden, zeeën van zalige liefde zijn in Hem, Die het oneindige leven heeft in Zichzelf, en het verrukkelijke Voorwerp voor engelen en mensen is. O, een weinigje naar buiten geopenbaard en aan ons meegedeeld, doet ons in liefde dronken zijn. En, toehoorders, deze oneindige eigenschap openbaart en verheerlijkt zich naar Zijn getuigenis in het heerlijk huisgezin van de Drie-enige in Hun onderlinge oefening, zie Spr. cap. 8:30; Joh. 3:35, "De Vader heeft de Zoon lief." Doch genoeg.

God dan de liefde Zelf zijnde, heeft het voor Zijn majesteit behaagd dezelve naar buiten te openbaren in het scheppen van hemel en aarde met al hun volheid, engelen en mensen, opdat Zijn majesteit Zich verlustigen zou in de werk van Zijn handen, en opdat de redelijke schepselen met Hem zouden meedoen in Hem te lieven, te prijzen en te verheerlijken. Plechtig wordt dit verricht in de morgenstond van de wereld naar Job 31:4, "Toen de morgensterren tezamen vrolijk zongen en al de kinderen Gods juichten."

Maar, Geliefden, deze schone harmonie, deze dierbare gemeenschap, deze zalige vreugde, o, zij werd ras verbroken; zonde werd bedreven, verraad gepleegd. De ijselijke dood trad in de wereld, de schepping werd ontsierd, de mens was verloren, een rampzalige verwoesting kwam over deze benedenwereld, de mens werd geworpen in de gevangenis, om als balling om te zwerven in dodelijke eenzaamheid, om eindelijk de eeuwige straf te ontvangen.

Maar, geliefden, Sion is het voorwerp van Zijn liefde, en Jehovah zal Zich zo majestueus verheerlijken, dat engelen en mensen verbaasd zullen staan bij de openbaring van die heerlijkheid en eeuwig Hem verheerlijken bij haar voltooiing. Zijn zij met alle mensen gevallen in een staat van ellende en vijandschap, eeuwige liefde zal zich verheerlijken in vijanden. Ziet hier, geliefden, het wonder boven alle wonderen. Of wat dunkt u? Zijn wij niet de hel waardig? Kan, ik bid u, kan Hij Zichzelf niet vermaken buiten ons? Wordt Hij minder, als wij Zijn grootheid niet bezingen? Of zal het Zijn luister verdonkeren, als Hij eeuwig toepast de wraak van Zijn gerechtigheid? Job 35:6-8. Indien gij zondigt, wat bedrijft gij tegen Hem? Indien

uw overtredingen menigvuldig zijn, wat doet gij Hem? Indien gij rechtvaardig 58 zijt, wat geeft gij Hem, of wat ontvangt Hij uit uw hand? Uw goddeloosheid zou zijn tegen een man, gelijk gij zijt en uw gerechtigheid tegen een mensenkind. En wij buigen ons neer voor Hem en roepen uit: *God is groot en wij begrijpen Hem niet!* Het was Zijn eeuwig welbehagen hen te lieven en te verordineren tot het eeuwige leven. Dit ondoorgrondelijk werk, die gezegende weldaad greep plaats in de onbegonnen eeuwigheid; geen schepsel was aanwezig, goed noch kwaad kwam in aanmerking, o nee. Soeverein welbehagen was alleen de oorzaak van Zijn grondeloze liefde tegenover hen. Wij eindigen met Jehovah's eigen getuigenis aan Israël naar Jer. 31:3b, "Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde."

II. *Is Sion het voorwerp van Zijn eeuwige liefde, het zal ook de plaats van Zijn woning zijn*, Psalm 9:12, "Psalmzingt den Heere, Die te Sion woont." Psalm 68:17b "Deze berg heeft God begeerd tot Zijn woning; ook zal er de Heere wonen tot in eeuwigheid", met Psalm 76:5, "En in Salem is Zijn hut, en Zijn woning in Sion." Zie ook Joël 3:17. Vol van verwondering en verbazing riep Salomo bij de inwijding van de tempel, 1 Kon. 8:27: "Maar waarlijk zou God op de aarde wonen? Zie de hemelen, ja de hemel der hemelen zouden Hem niet kunnen begrijpen, hoeveel te min dit huis dat ik gebouwd heb!" O, geliefden, neerbuigende genade buigt zich neder om op en in Sion te wonen, en in elk vat der barmhartigheid neemt Hij Zijn gezegende intrek, opdat zij als Zijn tempel Hem tot een eeuwige woning zijn zullen.

III. *Is Sion de plaats van Zijn woning, het is ook de plaats van Zijn troon*. Hier woont Sions Koning, Psalm 2:6, die heerlijke en beminde Vorst, Die de ellendigen van het volk zal richten en de kinderen van de nooddruftigen verlossen en de verdrukker verbrijzelen zal. Ja, Hem zullen zij vrezen en Hem eerbiedig hulde brengen, zolang de zon en de maan zullen zijn, van geslacht tot geslacht. O volk! Zijn naam zal zijn tot in eeuwigheid; zolang als er de zon is, zal Zijn naam van kind tot kind voortgeplant worden, en zij zullen in Hem gezegend worden, alle heidenen zullen Hem welgelukzalig noemen. O, kinderen van Sion, onze dierbare Koning, dat gezegend Geschenk uit 's Vaders welbehagen, Hij, en Hij alleen is onze Gerechtigheid, onze Heiligheid, ons Sieraad onze Adem en ons Leven, ons Licht en ons Verstand, onze Kracht en Sterkte, onze Troost en Ondersteuning. Ja, Hij is onze Heerlijkheid. "Alles wat adem heeft love de Heere, hallelujah." Het is dan de plaats van Zijn troon; vandaar geeft Hij Zijn wetten, regeert en bestuurt Hij haar.

Doch genoeg. Breidt zelf dit uit. Veel kan er aan toegevoegd worden. Is dan het gezegend Sion het voorwerp van Zijn liefde, de plaats van Zijn woning, heeft Hij Zijn troon daar gevestigd, het is ook het voorwerp van Zijn beloften, en de geboorteplaats van de kinderen, Psalm 87, hetwelk wij niet zullen uitbreiden.

Doch laat ons overgaan ter beschouwing van Sions gebondenen in de kuil zonder water, bij welke overweging wij stilstaan

- a. bij de kuil,
- b. dat hij zonder water is.

A.

1. De kuil is naar Gods getuigenis een plaats van straf en van tuchting. Jozef uit wraak in de kuil geworpen, Gen. 37:24. Jeremia door de vorsten van Zedekia, Cap. 38:6.

2. Ook de plaats van rampzalige zondaren en vervloekte duivelen na dit aardse ⁵⁹ leven wordt een gevangenis genaamd, 1 Petrus 3:19 en 2 Petrus 2:4, met Judas vers 6. Het zal dan te kennen geven een staat van de uiterste ellende. Onze eerste beschouwing zal zijn: hun intrede in deze plaats van jammer en ellende. Opdat het blijke, dat het onrecht in God niet gevonden wordt. Goed, recht en heilig door Zijn majesteit voorgebracht, deelgenoot aan het gezegend beeld van zijn Maker. Innerlijke en tedere banden bonden hen te samen.
- a. De band van Schepper en schepsel was zo edel dat het genoegzaam was en een onnaspeurlijk voorrecht Hem te mogen gehoorzamen en te dienen, dit was loon genoeg, terwille van Hem te mogen zijn.
  - b. Maar ook zijn Formeerder was zijn Verbondsgod, omdat het God behaagde hem in een verbond voort te brengen, opdat gelijk sommige Godgeleerden willen, de prikkel ter gehoorzaamheid versterkt, tot verkrijgen van het aangeboden loon; *een bevestigde staat en een eeuwige zaligheid*. De volkomen gepastheid hiervan is zo verheven omdat liefde tot zijn gezegende Schepper, de eis van het verbond uitmaakt, Matth. 22:37 en dit werk welgeoefend zijnde, met onverminderde vlammen van liefde tot de tijd door Jehovah Zelf bestemd, hem zou voeren in een staat onvatbaar voor vallen, en een eeuwige onveranderlijke genieting van Hem zou het heerlijk loon zijn. Doch dit verbond had ook de ontzaglijke bedreiging: "Ten dage als gij daarvan eet zult gij de dood sterven." Dit zo zijnde, is het waarachtig hetgeen Salomo getuigt, Pred. 7:29, "Alleenlijk zie dit heb ik gevonden, dat God de mens recht gemaakt heeft; maar zij hebben vele vonden gezocht." De mens, de dwaze mens, verbrak het en Gods waarheid eiste vervulling door de toepassing van het dreigement. Gerechtigheid zal haar wraak wreken aan de trouweloze schender. Geworpen uit de tegenwoordigheid van zijn gezegende Formeerder in een kuil zonder water, welke bestaan zal in:

I. *Een plaats van afzondering, gescheiden te zijn van de alleen zalige God, ontberende het zoet gezelschap van zijn Formeerder, en van hen die Zijn troon omringen, door wie Hem worden toegebracht eer en heerlijkheid.* O, groot verlies, o, rampzalig alleenzijn! Als u denkt, toehoorders, dat *gemeenschap oefenen* een gedeelte van het beeld uitmaakt, zodat van God en alle goed verstoken te zijn, het redelijk wezen tot een rampzalige ellendeling maakt. O, zij die verwaardigd worden hier licht te ontvangen, wat vreselijke en wat jammervolle ontdekking, alleen te zijn, rond te dolen op deze lage aarde, met de ontzaglijke indrukken voor een eeuwigheid geschapen, daar deze tijd hem draagt op zijn vlugge wieken.

II. *Is het een plaats van afzondering en scheiding van alle goed, het is ook een plaats van de vreselijkste slavernij.* Haar oorspronkelijke vrijheid, welke bestond in God te leven, verloren hebbende, ligt alles in de grootste wanorde. De wil in vijandschap ontstoken tegen alles wat God en Goddelijk is, onderwerpt zich de wet Gods niet meer. *Wijkt van mij, in de kennis van Uw wegen heb ik geen lust*, is de lage taal van het hart. Het snoodste te verkiezen om het laagste te bedrijven, is de ellendige karaktertrek geworden en *er is sap van gruwelijke dingen in hun vaten*, Jes. 65:4a. De begeerten strekken zich uit naar de vergankelijke dingen,

- a. begeerten naar aardse geluk is de lust van het vlees geworden.
- b. Naar bezit de lust van de ogen, hetwelk onverzadigbaar daarop tuurt om het te verkrijgen ten koste van alle arbeid, en

- c. Naar eer, ellendige hovaardij welke u kunt ontdekken, zelfs in Gods kinderen, 60 als Gods voorzienigheid hen in de wegen brengt naar ambten en posten. Haast wordt God vergeten, en het hart verdeeld. God en Belial, Jehovah en de afgoden worden samen gediend.

In de gevangenis beroofd van haar zalige vrijheid, is zij de allerellendigste slaaf van de zonden, en verdorvenheden, een heirleger van ellende omringt de ziel voor het tegenwoordige, en de aankondiging van een nog vreselijker slavernij; onder de heerschappij van een rampzalig gezelschap, en de woede van een ellendige duivel, die als cipier van de gevangenis in zijn vreselijke angst voor, en eeuwige haat tegen de deugden van Hem, in Wie het onrecht nooit gevonden wordt, Die hem tot in eeuwigheid zal pijnigen.

III. Is het een plaats van ellende en slavernij; niet minder is het een ellendig hol van donkerheid en duisternis. Daar is het liefelijk licht van de zalige kennis uitgeblust, hetwelk zich verbergt achter de wolken van gramschap en toorn, wraak en verbolgenheid, en vrienden, die in deze dierbare tijd van het welbehagen, waarin de heilige Godheid nog werkzaam is, naar Joh. 5:7, hier niet uit verlost wordt, eeuwige weeën van smart zullen hen aangrijpen, eeuwige nacht en donkerheid zal het rampzalig lot zijn van hen, die God niet kennen, en het evangelie van Christus ongehoorzaam zijn.

Maar God zal Sion verlossen, naar Psalm 69:36 niettegenstaande zij zichzelf geworpen hebben in de gevangenis en in een grondeloze poel van jammer en ellende. "Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen," is de plechtige zang van hen, die uit deze gevangenis verlost zijn; dit is het welriekend offer als zij de varren van hun lippen God brengen in de gemeenschap van Hem, die hun losprijs en hun dankoffer is bij de Vader. Maar, geliefden, laat ons voortschrijden om ons tweede punt te ontvouwen.

Eér wij dit sluiten herinneren wij u, dat Sions dochter niet alleen een gevangene, maar tot verzwaring van de ellenden ook een gebodene genoemd wordt. Laten we dit slechts noemen. De banden waardoor zij gebonden wordt zijn ten

1. Gods recht, dat voldoening eist aan haar geschonden deugden. En gelijk wij meer gezegd hebben, dat het die heerlijke deugd in God is, welke zich spoedt om onschuld te verlossen, en zich haast om de schuldige te straffen.
2. Gods heilige wet vordert een algehele gehoorzaamheid. In trappen, delen en duurzaamheid, en zij eist van de overtreders straffen, totdat de laatste kwadrant-penning voldaan is.
3. De heerschappij voerende macht van de zonde, welke zó ontzettend is, dat zij voldoening eist van elke lust, en aandringt tot overtreding van elk gebod, zo vermetel is haar eis, zo sterk haar dwang, dat elke dam, opgeworpen door natuurlijke godsdienst, openberst en weggeworpen wordt, en haar heerschappij voortzet in het ongereinigd hart van de naamchristen, die onder de zuiverste belijdenis, de schoonste vormen, eigengemaakte kenmerken, met zijn ellendige hart vastgekleefd is aan verborgen zonden, en zich inbeeldt, dat dit zijn oude mens is, om zo zijn snoed bedrijf voort te zetten.
4. Door de heerschappijvoerende macht van de dood is zij geheel kracht- en machteloos, zowel tot het een als tot het ander. O nee, zij is onmachtig om Gods recht en wet te voldoen, om over de zonde te heersen, en de macht van de dood te vernietigen, even onmachtig als om een nieuwe hemel en een nieuwe aarde te schepen; hiertoe wordt vereist Goddelijk alvermogen.

Zijn zij gebonden in de kuil, het is ook een kuil zonder water. Water in Gods getuigenis is het beeld van geestelijke verkwikking en lavenis onder de hitte van droefenis. Zie Psalm 23:2, Jes. 12:3, enz.

Het zal dan te kennen geven, dat de kuil geen vertroosting of lavenis biedt. Maar dat elke lichtstraal, elke druppel van erbarming, elke gezegende handdruk, elk bemoedigend getuigenis van buiten af tot hun vertroosting toegezonden wordt, van Hem die hen liefst, hun ellende bewust is, en hen verrijken zal met een eeuwige verlossing, hetwelk ons tweede punt uitmaakt: "Haar verlossing."

1 Het gezegende middel van de verlossing zal zijn het bloed van uw verbond; het eerste wat onze overweging vraagt is:

- a. Het verbond,
- b. Het bloed van het verbond,
- c. Haar betrekking hiertoe.

a. Dat er een plechtig verbond gesloten is, tussen de heerlijke Personen van de aanbiddelijke Godheid in de onbegonnen eeuwigheid; hiervan onderwijst ons het Goddelijk getuigenis, Psalm 89:4, 5, "Ik heb een verbond gemaakt met Mijn uitverkorene; Ik heb Mijn knecht David gezworen Ik zal uw zaad tot in eeuwigheid bevestigen en uw troon opbouwen van geslacht tot geslacht, Sela." Dit verbond met David en zijn huis was niet anders dan de openbaring van het Genadeverbond tussen de Vader en de Zoon. Zach. 6:13, "De raad des Vredes zal tussen die beiden wezen," Luc. 22:29.

Doch genoeg. Die lust en de gegevens heeft, kan ze naspeuren bij de Godgeleerden Wits, Owen, enz. Deze zalige en aanbiddelijke onderhandeling ging over de verlossing en zaligheid van diep gevallen zondaren, over Sion en haar kinderen, die door Jehovah om 't eeuwig welbehagen, bemind en geliefd worden. En geliefden, wie zal woorden uitvinden over het eeuwige wonder van dit verbond, dat wij verlost en zalig worden op kosten van dit verbond? O, wat zalige weldaad, dat ook in dit verbond gezorgd is voor lof en dankoffer, waarin en waardoor de kerk zich zalig vermaakt en zich in verwondering verliest en met de dichter haar zwellend gemoed ontlast:

"k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên

Uw waarheid 't allen tijd, vermelden door mijn reên," enz. en

"k Zal bij de kelk des heils Zijn naam vermelden."

Dit plechtig verbond had zijn eisen en beloften. Laat ons ze slecht noemen:

1. Ten opzichte van God de Vader als Verbondspartij, representerende de beledigde Godheid; door het verbreken van het werkverbond en overtreding van de verbondswet door de zonden, zijn de eisen van de beledigde Majesteit, de opluistering van Zijn ontlusterde deugden, een volkomen genoegdoening daaraan.
2. Ten aanzien van Sion. Haar eeuwige behoudenis door haar gerechtigheid weder te geven, en haar te brengen tot een onverliesbare staat van eeuwige heerlijkheid. De beloften van het verbond ten opzichte van Jezus Christus waren:
  - A. Van hulp en ondersteuning in Zijn gewichtvolle onderneming, Psalm 89:21.
  - B. Van rechtvaardiging op Zijn arbeid, Jes. 50:8.
  - C. Loon naar Zijn werk; hetwelk bestaan zou
    1. in een heerlijke verhoging boven alles, Psalm 84:28.
    2. In een rijke mate van Geest voor Zijn gemeente, Hand. 2:33.
    3. Een talrijk zaad tot eigendom.

b. Doch onze tekst spreekt ons van *het bloed van Uw verbond*. Het dierbaar bloed zal dan de losprijs zijn, waardoor Sions gebondenen in eeuwige vrijheid worden gesteld. Het bloed van een onbevlekt Lam, 1 Petrus 1:19. Gods gezegende Zoon aanvaardde het verbond met volkomen genoegen in de eis, zowel als in de beloften. Hij daalde neder uit de schoot van eeuwige liefde van de Vader; trad in ons geslacht in, door haar natuur aan te nemen, Hebr. 2:14. O, weergaloze liefde, onnaspeurlijke neerbuiging! En wie zal ten volle begrijpen, welke de breedte en lengte en diepte zij van Christus' uitnemende liefde? Wij moeten bekennen, dat zij alle kennis te boven gaat. Hij deed dit om het gemaakt verbond te bevestigen met Zijn bloed, en opdat het de onschatbare losprijs zou zijn voor Sions gebondenen.

d. Eindelijk met een enkel woord over de betrekking: *Van Uw verbond*.

1. Het was voor hun zaligheid opgericht, omdat het verbond en de bondelingen uit de wil van de Vader zijn voortgekomen.
2. Het is met hen gemaakt in hun gezegend Hoofd, in Welke zij waren van voor de tijden der eeuwen.
3. Het is het bloed van hun oudste Broeder; want èn Hij die heiligt, èn zij, die geheilgd worden, zijn beiden uit Eén, Hebr. 2:11.

TEN TWEEDE *Maar laat ons voortschrijden om de gebondenen tot vrijheid te brengen*. Vooraf zeggen we, dat Hij hen allen in Zijn persoon op Calvarie's heuvel tegelijk verlost. En wie het zalige voorrecht heeft, daar door Hem vertegenwoordigd te worden, dezen zullen aan deze zijde van de eeuwigheid door Hem verlost worden.

I. *Het eerste wat haar wedervaren zal, zal zijn een gezegend bezoek van onbegonnen liefde, liefde uitgestort in haar hart*. In haar wordt vervuld, Ezech. 16:6, "*Als Ik bij u voorbij ging, zo zag Ik u vertreden zijnde in uw bloed en Ik zeide tot u in uw bloed leef! Ja, Ik zeide tot u in uw bloed leef!*" Geestelijk leven wordt haar geschonken, hetwelk bestaan zal in de inkomst van 't Goddelijk wezen door de Heilige Geest in de ziel; en Die in hen wonen zal, tot een eindeloze eeuwigheid. Van hier af begint de Goddelijke Werkmeester Zijn gezegende arbeid. Hemels licht gaat op in de ziel. Goddelijk onderwijs is de verbeurde weldaad welke Hij aan haar besteden zal. Wilt u de kenmerken van deze weldaad horen, luister dan:

1. *het eerste kenteken van de Goddelijke bemoeienis zal zijn liefde*; tedere, innige, ongekunstelde liefde tot Hem, wie ze ontdekt de zalige Bron te zijn van alle bestendig goed. We herinneren u wat we boven gezegd hebben van de aard van de liefde, dat zij zich uitstrekt naar gemeenschap met het geliefde voorwerp. O, wat dierbare gewaarwordingen van, en zalige uitgangen naar de Eeuwiglevende! Wat tranen geschreid naar Hem van Wie zij zich verwijderd gevoelen, en in de begeerte roept zij uit met de dichter naar Psalm 65:2, "O God Gij zijt mijn God; ik zoek U in de dageraad, mijn ziel dorst naar U; mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat zonder water." En geliefden, deze reine oefening van de ziel, waar het kwaad van de zonden, het vuil van het hart en het stinkende egoïsme nog verborgen liggen, waar de ziel zich uitstrekt naar de zalige gemeenschap met God, is een oefening, waar de beoefenaar geen nut noch voldoening in vindt, tenzij het tot een eeuwige gezegende gemeenschap gekomen is.

En geloof mij, toehoorders, vele naamchristenen en huichelaars smeden zelf hun 63 kentekenen, om er op en in te rusten, en hebben geen greintje van deze gezegende weldaad, deze heerlijke oefening van de liefde. Alles wat dit ellendige volk bezit, is nageemaakt, nagebootst, slechts verguldsel. De hemelse Leraar geeft ons een beschrijving van hen, Matth. 23:27, "Zij zijn de wit gepleisterde graven gelijk, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinigheid." Liefde tot God is dan het onuitdelgbaar kenmerk van Zijn gezegende vingers, het werk van Zijn eigen hand, dat Hij niet zal laten varen, maar Hij zal hen gedenken en hen sparen in de dag van de verbolgenheid.

2. *Het tweede kenmerk is een hoogachting voor, en een innige liefde tot Zijn inzettingen.* O, wat dierbaar is hun 's Heeren dag, om na een week van aardse bezigheden en wereldse beslommering zich af te zonderen van haar gewoel! Als het de Heere van de Sabbat behaagt alle kopers en verkopers uit te drijven uit de ziel, en de tafelen van de wisselaren om te keren, dan is hun dat innerlijk zielsvermaak. Wat een innerlijke hoogachting voor Gods huis en haar bediening! De begeerte van de dichter is de hunne: "Een ding heb ik van de Heere begeerd, dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren, om de liefelijkheden des Heeren te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel," Psalm 27:4. Welgesteld zijnde roepen zij uit: "Hoe lieflijk zijn Uw woningen, o Heere der heirscharen! Mijn ziel is begerig, en bezwijkt ook van verlangen, naar de voorhoven des Heeren, mijn hart en mijn vlees roepen uit tot de levende God."

O, vrienden, wat verschil, wat afstand tussen een heilbegerig volk, en de dode formalist, met zijn dode en dodende vormen. Deze gaan naar 's Heeren huis om vertoon te maken; de wereld voeren ze mee naar binnen, het huis van koophandel is in het hart en op de tong, en men handelt zo lang over winst of verlies, totdat de dienaar hen de mond sluit. Nog anderen vertegenwoordigen de lastige en moeilijke gezelschap van de tollenaars, met name de Farizeeërs; mensen die zichzelf rechtvaardigen. Deze zijn bezig het goede te roven, wat hun niet toekomt, en de roeping van de zondaren te verwerpen, hetwelk hun tot genezing kon verstrekken. Dezen zijn het eens, hoe korte predikatie, hoe liever. Hoe sneller de dag des Heeren vervliegt, 't is hun tot blijdschap; ze zeggen met de joden van het Oude Testament, Amos 8:5, "wanneer zal de Sabbat overgaan, dat wij koren mogen openen." Zij zien niets in 's Heeren dag, knechten, noch bediening. En het woord van het kruis is hun een dwaasheid, omdat 't evangelie bedekt is voor degenen die verloren gaan.

3. Wij voegen er nog één kenmerk bij: *liefde en hoogachting voor 's Heeren knechten en volk.*

a. Ten opzichte van *Gods knechten* vinden we Gal. 4:14, 15, Paulus' getuigenis van hen wie zij waren vóór hun verleiding. En waarlijk geliefden, het is voor oprechte zielen een grote schat, waarbij niets te vergelijken is van de vergankelijke dingen. En gewis zij zijn een gave van de hemel, de vrucht van het gebed van de gemeente. Het werk is gewichtvol 1 Kor. 3:9, "Want wij zijn Gods medewerkers," en 2 Kor. 5:20, "Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade, wij bidden u van Christus wege, laat u met God verzoenen." O, vrienden, die kent dikwijls dat verlangen naar hen, omdat zij vaak hun gezegende Zender vertegenwoordigen, zodat Zijn zoete tegenwoordigheid hen vergezelt en de nardus zijn reuk geeft. Ja, zij gevoelen en vatten Jezus' eigen woorden, Matth. 10:40 "Die u ontvangt, die ontvangt Mij; en die Mij ontvangt, ontvangt Hem, die Mij gezonden heeft." Zie ook het zalige loon, hetwelk Hij Zijn liefhebbers zal doen

beërven, vers 41 en 42. En geliefden, wat hemelsbreed verschil, wat oneindige 64 afstand tussen zulken, die nooit iets van dat heerlijk ontdekkend, en niets ontdekken dan 't aarden vat. Geen enkele lichtstraal in hun ziel, niets van hun gezantschap merken zij op, noch de waarde van hun grote Zender ontdekken zij. O, ongelukkigen! Het zal Sodom en Gomorra verdraaglijker zijn in de dag van Zijn verschijnen, dan dezulken.

- b. Liefde, zeiden we, voor *Gods gunstgenoot*. De Moabietische Ruth's zijn haar zusters. Waar de Orpa's wenende de afscheidskus geven, is het gewichtvol getuigenis jegens Ruth: "Maar Ruth kleefde haar aan" Ruth 1:11. Zie ook vers 16 "stel u niet tegen mij dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk, en uw God is mijn God." En ik eindig met Gods getuigenis naar Joh. 4:7 "Geliefden, laat ons elkander liefhebben; want de liefde is uit God, en een iegelijk, die liefheeft, is uit God geboren," en vers 8, "Die niet liefheeft, heeft God niet gekend," enz.

II. *Maar laat ons wederkeren tot Sions gebondenen*. Heeft het Jehovah behaagd leven te scheppen in de duistere ziel, hemels licht schiet haar stralen in de donkere en duistere ziel, bij hetwelk haar gevangenis, staat en toestand zó gezien wordt, dat al haar lust vergaat, en bekommring en angsten haar aangrijpen. Het licht gaat op in de duisternis. Bij deze genadige verlichting, beklagt zulk een zijn vervlogen leven, dat achter hem ligt, doorgebracht in de ijdelheden van een vergankelijke wereld. Maar helaas, terug roepen kan niet meer, zij zijn verzonken in de zee der tijden. Zulk één kan dan waarlijk betuigen met die blindgeborene, welke Jezus de ogen geopend had, Joh. 9:25 "één ding weet ik, dat ik blind was en nu zie." Want zulk een ziet zich van God en Zijn zalige gemeenschap gescheiden, daar algemene verlichting en algemene gaven in tijdgelovigen en naamchristenen onverschilligheid, afkeer en lichtvaardigheid werkt, en men het gevoel van ellende voor kenmerken van de genade houdt. En niet zelden gebeurt het, dat deze ellendige met een beredeneerd geloof en Bijbelse waarheden, welke men zelf doopt met de vertroostende naam van beloften, gepaard met het na-apen van de gestalten van Gods kinderen, al deze dingen tot kentekenen van de genade smeedt, en zo zijn arme ziel invoert in een valse rust, totdat de eeuwigheid hem wakker maken zal en zijn huichelarij ontdekken.

Sions dochter, haar gescheiden staat ziende, bemerkt, dat zij alleen is omzwerfende en dolende in een huilende wildernis. Zij komt tot de ontdekking, dat zij beroofd is van haar zalige vrijheid en geworpen in een staat van rampzalige dienstbaarheid, zó vreselijk dat ze geen tijd heeft haar speeksel in te zwelgen. Het gaat haar naar 't getuigenis van de apostel, Rom. 7:9 "Zonder de wet leefde ik eertijds, maar als het gebod gekomen is, is de zonde weder levend geworden." Zonden opgewekt door de heilige wet, zonde van allerlei aard, naar 's Heilands getuigenis Matth. 15:19 "Uit 's mensen hart komen voort boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoerereien, dieverijen, valse getuigenissen, lasteringen."

En toch geliefden, onder al deze ellenden, reikhalzend naar verlossing, wordt het gekerm vermenigvuldigd, als dat van de Israëlieten in Egypte, en ofschoon angstige gedachten, wanhopige slagen de ziel doorkruisen, zou God van de aanvang van de wereld toen zij verzonken lag onder de macht van de zonde en wrevel hun harten vervulde, tot op deze huidige stond zulk een ellendeling onder Zijn schepselen tellen? Zou de Formeerder ooit Zijn genade bewezen en aan zulk één verheerlijkt hebben? Een tollenaar, 't is waar, komende om genade onder de last van zijn zonde; doch zijn

bede was oprecht, ernstig, welgemeend. Vreze Gods en eerbied voor Zijn 65 majesteit vervulde zijn ziel. Van verre staande wilde hij ook zelfs de ogen niet opslaan naar de hemel, maar sloeg zich op de borst, zeggend: "O God, wees mij de zondaar genadig!" Luc. 18:13.

Maar zulk een ellendeling als hij vindt geen weerga onder de zon. Hij bevindt zijn hart zonder vrees voor de geduchte Godheid, of het moest zijn slaafse vrees voor 's Hemels wraak, geduchte siddering voor 't komend oordeel. Een dorstend hart naar de zonde en toch reikhalzend naar verlossing, naar het reine bloed van Gods gekruiste Zoon. O, kon ze haar hart maar mee nemen tot de troon der Genade om haar klacht Hem bekend te maken, Die mildelijk vergeeft en niet verwijt. Helaas de beste voornemens worden door de kracht van de zonde overrompeld, omdat de zonde met de kracht van een woedende stier zich op hem werpt en voldoening eist, de wil gevangen voert in het doolhof van de genegenheden, en schier alles in brand steekt. Zodat zij als overwonnen, dienstbaar aan haar voeten ligt. Maar toch kermend naar verlossing, strekt zij zich uit naar eeuwige vrijheid, beweent zij haar rampzalig lot, haar onoprecht hart. En de ontboezeming van haar klacht, wordt treffelijk uitgedrukt door zeker dichter:

*Waar berg ik mij! ach, dat ik vleug'len aan kon binden!
En vliegen waar ik mocht! om voor mijn knagend hart
En doodsbenauwdheên slechts de minste rust te vinden;
Ach! maakte God een eind aan mij of aan mijn smart!
De nacht verschrikt mij en de dag kan niet vermaken;
'k Verlang naar 't morgenlicht, wanneer het avond wordt,
En 's morgens dat de dag toch mocht ten einde raken,
Terwijl ik vruchteloos thans klacht op klachte stort.*

En:

*Wat strijd! zal ik een strijd mijn zielsbenauwdheid noemen?
Een strijd is waar men kampt en waar men weerstand biedt;
Maar ik, ik doe, wat zelfs een heiden zou verdoemen,
Ik val reeds eer mijn hart een enk'len vijand ziet.*

En zeker, geliefden, ofschoon dit alles en nog zoveel meer in haar omgaat en zij de onoprechtheid, sluwheid en verdraaidheid van haar hart aan God opdraagt, gebeurt het wel eens, dat vertroostend licht haar gouden stralen schiet op Sions gebondenen. De onpeilbaarheid van vrije genade schijnt soms door de donkere wolken van slavernij, het getokkel van de harp van eeuwig welbehagen wordt onder het verdovend rumoer van de zonde vernomen. Druppelen van eeuwige liefde weten het hart van de mens soms te vertederen, en dat wel onder het alles verpletterend geluid van de troon van de hemel. Het verrassend, *doch om Mijns Naams wil, en om Mijn macht te tonen aan dit dwaas geslacht* doet haar wel eens adem scheppen. O, wat ontzettend onderscheid tussen hen, die over zonde praten en nooit haar kracht ontdekt hebben. Die vervreemd zijn van het geroep, het gekerm naar verlossing, en hen, die uit zwakheid krachten verkrijgen, om God aan te lopen als een waterstroom.

Die, welke vreemdelingen zijn van het wezen Gods, van de eeuwige zaligheid, bezitten geen godsdienst dan een natuurlijke. Dode en dodende vormen zijn hun voedsel, een beredeneerd geloof is hun sterkte, en eigengemaakte liefde is de band die deze huichelaren tezamen bindt. Zij weten van geen kuil als denkbeeldig, waar ze zelf uitklauteren, kennen geen dorst naar eeuwige vrijheid, noch naar het dierbare bloed van het Lam tot delging van hun schulden, en wassing van hun onreine ziel en trachten

te roven, wat een ellendige en gebonden Sioniet uit eeuwig welbehagen ontvangt. 66
Doch zij zullen geen dageraad zien in eeuwigheid, naar Jes. 8:20.

III. *Laat ons tot Sions dochter wederkeren. Zij is beroofd van haar oorspronkelijke vrijheid.* Akelige duisternis vervult de rampzalige kerker. Duisternis en donkerheid, o, ellendige gewaarwording, zo geheel contra haar oorspronkelijke staat. Immers lieflijk licht van haar gezegende Formeerder bestraalde haar, een lieflijke zielvervullende kennis was haar deel. Duisternis, o akelig woord, maar nog vreselijker zaak, Geliefden, Zelfs de natuur leert ons haar afgrijselijkheid. Herinner u de eenzame nacht als u van natuur- en kunstlicht verstoken waart. De somberheid, de kille gewaarwordingen, de vreselijke gedachten welke uw eenzaam gemoed doorkruisten, het instinctmatig verlangen naar de vriendelijke stralen van de morgenzon. Het snakkend verlangen naar gemeenschap, onder het akelig gegil en gekras van het nachtgedierte, in de sombere stilte van de middernacht.

a. Nog eens. Bezoek de dodenakker, waar het levenslicht tot in de geringste vonk uitgeblust is. O, wat geduchte gewaarwording, wat ijzingwekkende huivering werpt deze nacht van de dood in de ziel van hen, die dorsten naar gemeenschap en hijgen naar 't licht van de eeuwigheid. Al wat openbaar maakt is licht, naar Ef. 5:13b. Het gezegend licht van de Heilige Geest, schiet Zijn onbedrieglijke stralen in haar gevangenis, waardoor zij de afgrijselijke nacht beschouwt. O, zij krijgt kennis, dat ze in deze duistere spelonk geboren is, gescheiden van het liefelijk licht van Gods vriendelijk aangezicht, verstoken van de zoete gemeenschap van haar gezegende Schepper. En, vrienden, ofschoon zij hier lijdelijk en onmachtig gevangen zit, ze is toch niet zorgeloos, noch werkeloos. Zij spreekt niet gelijk hypocrieten over hun gevangenis spreken. Hun laffe taal, hun walgelijk redeneren is: "Zij kunnen er toch niets aan doen, omdat zij onmachtig zijn; God is vrij of Hij het geven wil, Gods raad is onveranderlijk." Nee, nee Geliefden, haar klacht is een levende klacht, haar geroep een krachtig roepen. O, het gekerm over haar onmacht, de kennis van de oorzaak, de vrees van eeuwig gevangen te blijven, doen haar sterk roepen tot de Almachtige, en door die verborgen inwoner doen zij geweld op Hem, die door Zijn onbegrensde macht het heelal tot aanzijn riep. Hun eerbiedige smeking is: "Heere, indien U wilt, U kunt mij verlossen!" Zij dwingen God en blijven vrienden, enz. Gods vrijheid in 't zaligen van zondaren doet haar soms hoop scheppen.

b. O, als ze soms vat krijgen aan Gods handelingen met Zijn volk opent dat wel eens een deur der hoop. Dat Jehovah weder in vrije liefde op Jakob neerzag niettegenstaande zijn leugen en bedrog. Vluchtende uit zijn ouderlijke woning, terwijl de wraak van zijn broeder hem vervolgde, verlaten van vrienden en magen, met een bezoedelde consciëntie, met een prangend geweten, omringd door een huilende wildernis in het vreselijke van de nacht in een eenzame woestijn, onder 't geluid van verschrikkelijk roofgedierte allen omzwervende! En toch, geliefden, vrije liefde van God zal zich in de arme balling verheerlijken. Een plechtig nachtgezicht valt hem te beurt. Nee, Jakob, uw gang wordt bespied, uw klacht vernomen. Uw eenzaam pad wordt belonkt door het teder oog van Hem, wiens naam Ontfermer is. Nee, Jakob, toch niet alleen.

*'t Is de Heer', die vreemdelingen
met een wakend oog beschouwt.*

Een ladder wordt hem getoond, neergelaten uit de hemel van de heerlijkheid, 67 van de troon van de genade reikende tot in het stof. Wonderlijke ladder, verbindingsmiddel tussen hemel en aarde. De troongeesten worden door Jakob ontdekt, zij zullen hem beschermen op zijn gevaarvolle tocht door dit Mesech. Vertrouwendende woorden worden hem toegesproken, zegeningen geopenbaard over hem en zijn zaad, Jehovah's tegenwoordigheid hem toegezegd. En zo plechtig en majestueus was de ontmoeting, dat hij bij het ontwaken ontsteld stond en zijn overkropt gemoed uitbarstte: "Gewisselijk, de Heere is aan deze plaats en ik heb het niet geweten." O, toen zijn bang gemoed tot rust kwam en zijn hoofd zich neerlegde op het onzachte hoofdpeluw, van allen verlaten, niet denkende, doch genoeg. Hij zag op hem neder. O, vrije liefde bereidde hem in de woestijn een Bethel.

- c. Maar nog meer, geliefden, vrije liefde doet haar hopen waar geen goed of kwaad in aanmerking komt. Zie de diepgezonken Manasse, Juda's vorst, zoon van de Godzalige monarch Jehizkia, die de gruwelijkste zonde bedreef, de afgrijselijkste zaken pleegde, de Godtergendste misdaden volvoerde. En toch, God zag op hem neder, "en Manasse bekende, dat de Heere God is." En tenslotte heet het tot de moordenaar: "heden zult gij met Mij in het paradijs zijn." Zodat geliefden, haar ziel snakkend naar vrijheid en dorstend naar eeuwige ontferming, uitriep: O God, mocht Gij op mij ook eens neerzien!
- d. Gods geduchte raadslagen werpen eerbied en ontzag in haar ziel. Met de hoogste eerbied wordt daarover gesproken. O, Jehovah mocht haar ook gedacht hebben bij het opschrijven van de volken! 't Is waar zij duizelt bij deze gedachte, zou de Heerser van hemel en aarde, de grote God aan haar gedacht hebben? Zou Hij..., doch genoeg. Eeuwig welbehagen is de grond van alle heil en zaligheid en daarom hoopt en vreest zij tot zolang de Leeuw uit de stam van Juda het geslachte Lam, dat alleen waardig is het boek van Jehovah's eeuwige raadslagen te ontvangen, uit de rechterhand van Degene die op de troon zit, en haar zegels te openen, het voor haar ontrolt en zij haar naam op de rollen van de geheimen met gouden letters beschreven, zelf lezen mag, en in zalige verwondering uitgalmt: " 'k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên," enz. Zodat, Geliefden, de laffe taal van dode belijders verre van haar geweerd wordt.

IV. Ten 4 is Sions dochter in een duistere gevangenis, boven dit alles ligt ze ook gebonden in die kuil, met zulke ontzaglijke ketenen, dat alleen Hij, die de sleutelen heeft van hel en dood, die macht heeft deze te ontsluiten. Laat ze ons beschouwen.

1. De heilige wet van God is een keten die haar omwint. Haar onafwijsbare eis is liefde tot haar Schepper, Matth. 22:37. Liefde tot Gods schepsel de mens, vers 39. Hem lief te hebben, Die de Bron en Fontein van liefde en zaligheid is, Hem Die alleen alle eerbied, dienst en aanbidding waardig is, Jer. 10:7, "Wie zou U niet vrezen Gij Koning der heidenen want het komt U toe," Hem volkomen, Hem alleen met geheel het hart, onze ziel en verstand te beminnen. En toch, geliefden, hoe beminnelijk het Voorwerp ook is, welke aangename werkzaamheden het ook mogen wezen, een gevallen natuur heeft geen liefde tot het heerlijk Opperwezen, heeft alleen liefde tot zichzelf. Vijandschap en wrevel, opstand en murmuring tegen haar gezegende Maker is het rampzalige werk van de gevallen natuur.
2. De heilige wet van God veroordeelt haar over zulke snode handeling, als overtreders van de beide tafelen van de wet en verklaart, dat, die zulke dingen doen, de dood waardig zijn. Zij verklaart haar schuldig beide aan erf- en dadelijke zonde.

En, toehoorders, zij beschouwt zichzelf in de onbedrieglijke stralen van het 68 licht, hetwelk in haar ziel ontstoken is, en ontdekt de bedorven grondbeginselen van haar ellendige natuur, de diepte van haar bederf, de vulkaan welke dreigt uit te bersten in blakende vijandschap en Godonterende gruwelen. O, dochter van Sion, wat is uw staat ellendig! O, geduchte en rampzalige toestand, zo veroordeeld door de wet! Dat, al wiest gij u met salpeter zo is uw ongerechtigheid toch opgetekend. Zwicht toch voor Hem, buigt u voor Hem neer, erkent de schuld die Hem tot straf bewoog! Maar helaas, tot nog toe wil haar hart niet breken, niettegenstaande het onophoudelijk geluid en de kraking van Sinai, door haar donderslagen en bliksemschichten, welke haar een nog vreselijker lot aankondigde.

3. Een knagende consciëntie als voorbode van de helse pijnen, wroeging over bedreven gruwelen, die ofschoon vooraf gewaarschuwd, toch bedreven zijn. O, Gods lankmoedigheid is zulk een wonder, dat de aarde haar nog draagt, de hemelen haar licht niet weigeren; maar wee haar, zij vreest. *Uitstel is geen afstel;* het zal maar dienen tot vermenigvuldiging van de zonde, tot verzwarend van de straf. En zij zegt met zeker dichter:

*Schoon God in 't straffen langzaam is;
Maar waar Hij straft, straf Hij gewis.*

Sions dochter dan, met banden gebonden, dewelke geen geschapen krachten kunnen ontsluiten, geen godsdienst uit het werkverbond kan haar verbreken, zo is zij veroordeeld door de wet, als een misdadiger, gebonden met de koorden van de dood.

4. Ten slotte, Goddelijk recht bekrachtigt het vonnis, verklaart haar als een rampzalig zondaar schuldig, en verklaart plechtig, dat uit de werken der wet geen vlees zal gerechtvaardigd worden. In zulk een staat van ellenden, onder de ontdekking en in 't gezicht van de rechtvaardigheid en reinheid van God, afgetobd, uitgeput, *sterft ze aan de wet, om door haar gerechtvaardigd te worden.* Haar ziel buigt zich ootmoedig voor Hem neder, ze erkent de rechten van de hemel. Ze billijkt haar lot, dat zij door eigen zonden en schulden, in deze ellendige kuil geworpen is, en bekent het betamelijk te zijn, dat het recht van de wet in haar vervuld wordt.

Maar, geliefden, de omzwerende gevangene zal haastig losgelaten worden, zij zal in de kuil niet sterven. Verlossing is beloofd, onze tekst getuigt het. *U ook aangaande, o Sion,* enz. en Jes. 59:20, "En er zal een Verlosser tot Sion komen," met Jer. 50:34, "Maar hun Verlosser is sterk. Heere der heirscharen is Zijn naam, Hij zal hun twist zekerlijk twisten, opdat Hij het land in rust brenge, maar de inwoners van Babel beroere." De gezegende Verlosser daalt neer in de donkere kerker, bezoekt Zijn gevangenen en ter dood gebonden. Zeker dit is de vrucht van de eeuwige liefde door het gezegend verbond gesloten in een plechtige eeuwigheid. De dierbare vrucht van Zijn lijden, smart en dood op Golgotha's heuvel, waar Hij de onschatbare losprijs van de zaligheid verwierf. De heerlijke vrucht van Zijn zegepralende overwinning, over duivel, dood en graf. Hemels licht verlicht haar kerker, waardoor ze het afschuwelijke van haar gevangenis beschouwt, haar onverbreekbare banden gevoelt. Een vriendelijke en zalige blik werpt Hij op haar en haar ellendig lot, een zoete toelaching valt haar ten deel. Sions Verlosser is verschenen! O, nooit doorleefde stonde! Een vriendelijke Heiland bij een ellendige, een misdadiger, een schuldige. Niemand had medelijden met hen. Maar Hij is hem een vriendelijk Ontfermer. Sions dochter beschouwt Hem vol verwondering en roept uit: Ach, of Gij mij tot een broeder waart! En bevestigt de

Godspraak naar Jes. 45:24, "Men zal van mij zeggen: Gewisselijk, in de Heere 69 zijn gerechtigheden en sterkte; tot Hem zal men komen." En velen van Gods gunstgenoten toeven in deze legerplaats tot zij verwaardigd worden tijdelijk en eeuwig verlost te worden. De gestalten derzulken zijn:

- A. Ten opzichte van zichzelf. Een diepe en rechte kennis van hun onvergeven zonden, en openstaande schuld maakt hen vaak het leven moeilijk, de toekomst verschrikkelijk, en de gedachte om voor 's hemels Rechter te verschijnen vervult hen met onbeschrijfelijke angsten.
- B. Ten opzichte van God. Zij hebben geen toegang tot Hem; onder de verberging van hun gezegende Heere ligt de weg versperd, de kloof open. De schuld vordert voldoening, de hemel is gesloten, een dikke nevel soms nachtelijke duisternis spreidt zich over de ziel uit. Bekommeringen zijn het gevolg, ellendige slingeringen vervoeren de ziel in een doolhof van duizenden verwarringen. Wat zal van haar nog worden? En in de afwezigheid van de dierbare Heere, verrijst wantrouwen in de ziel. Zou Hij haar lieven, haar verlossen? Ach, wat een worstelperk, wat ongekende pijnen kwellen de ziel!
- C. Ten opzichte van de gezegende Goël, waar Hij de ziel een verrassend bezoek schenkt. Zij aanschouwen in Hem al hun heil, Hij kan haar eeuwig heil volmaken, hun hoop op en verlangen naar gemeenschap met Hem, naar de toepassing van de verworven weldaden. "Zij lopen als een stroom Hem aan," enz. Doch laat ons het tweede punt behandelen omtrent het jaar van het welbehagen, hetwelk haar bescheiden is, u voor te stellen. Het uur van de verlossing en van de eeuwige vrijheid nadert, want voor en aleeer zij deze ellendige plaats verlaten zal, zal ze zichzelf schuldige bekennen en de Heere van de hemel en de aarde zal met haar afrekenen. Het: "komt dan en laat ons tezamen richten" is gekomen. Plechtig verschijnt de Rechter van de hemel, opdat er onderzoek gedaan worde, wiens de schuld is van haar gevangenschap, van haar ellendige en rampzalige staat, die zij oprecht bekende onder de wet, waar zij veroordeeld wordt door de wet, schuldig verklaard wordt aan al haar geboden. Gewichtvol ogenblik, geliefden, zal zij de straf erkennen, dat deze de misdaad evenaart, eeuwige verdoemenis niet te boven gaat, of te zwaar is voor een Godtergende misdadiger. Zeker zij heeft zich te verantwoorden voor Hem, Die haar recht en heerlijk geschapen heeft, voor Hem tegen Wie zij getwist heeft. Het gericht zet zich, en het wordt gesteld naar het richtsnoer en de gerechtigheid naar het paslood, naar Jes. 28:17. De Schechina werpt haar schitterende stralen op haar, het licht van de gerechtigheid beschijnt haar, en onder deze plechtige handeling, en deze onbedrieglijke stralen, wordt haar gerechtigheid verteerd, haar eigen leven en liefde verslonden, haar tong gewijd om haar heerlijke Schepper voor recht en rein te verklaren, om te betuigen dat Zijn majesteit vrij is van haar ongeluk en ellende. Zij omhelst Zijn deugden en schier grenzeloze liefde vervult haar tot Hem, en zij is verenigd en billijkt haar ellendig lot.
- D. Doch het is de tijd van het welbehagen, de Bruidegom zal Zich in Zijn gerechtigheid verheerlijken, want Zijn hoofd is vervult met dauw, Zijn haarlokken met nachtdruppen. Zeker nu is Zijn bruid van eigen sieraad ontdaan, Jes. 3:17-24. Nu sterft zij aan de wet van de eersten man, Rom. 7. Nu is zij de rechtvaardigheid van God onderworpen. En geliefden, nog nooit heeft de Bruidegom gelegenheid

gehad Zijn gerechtigheid zó te verheerlijken, als in deze gewichtvolle en 70 plechtige stond. Zeker, "Nooddriftigen zal Hij verschonen," enz. Dat was Zijn wachten opdat Hij Zich verheerlijke. Hij Zelf treedt tussen hemel en afgrond, tussen gerechtigheid en schuld. Heeft de Rechter recht om te verdoemen, Hij heeft gerechtigheid om te verlossen. Moet de reinheid van de hemel haar als een onreine uit haar tegenwoordigheid wegvagen, Zijn vlekkeloze heiligheid zal haar bedekken, ten dage van de verbolgenheid. En gewis zij zal niet verloren gaan in eeuwigheid, Joh. 10:28. Hij zal haar verlossen met een eeuwige verlossing, en bevrijden van de welverdiende straf, bevrijden van een woedende duivel, welke gereed staat om zijn prooi in eeuwige donkerheid en eindeloze wanhoop, onder het gevloek van de demonen mede te voeren naar de plaats van de eeuwige ellende. Doch geliefden, Hij voldoet de gemaakte schuld, Hij koopt haar vrij door de dierbare losprijs; Gethsémané en Gólgótha eisen haar verlossing, het ledige graf haar herstelling in meer dan oorspronkelijke luister. O, dierbaar en machtig bloed! Haar ziel wordt gewassen en gereinigd, Hij heelt haar wonden, Hij kleedt haar met Zijn klederen, eist voor haar een plaats in het huisgezin. God Zelf zal haar tot een Vader zijn, de eeuwige erfenis haar deel. Zo is zij dan uit de kuil zonder water door God Zelf gehaald en een eeuwige verlossing haar tot deel gevallen en daarom is zij vervuld met blijdschap en dit is onze laatste gedachte.

III. TEN DERDE. Sions blijdschap. Wij beschouwen haar:

- A. In 't heden.
- B. Met een blik in 't verleden, en
- C. Met de zalige verwachting voor de toekomst.

A. Sions dochter is verheugd.

I. Want het is nu het aangename jaar des Heeren, het jaar van 't welbehagen, Jes. 61:2. Het zalige jubeljaar, schaduwachtig afgebeeld onder de Oud Testamentische bediening, aangekondigd aan het einde van de grote Verzoending, Lev. 25:9. Haar slaafse banden zijn verbroken, Psalm 124:7. "Onze ziel is ontkomen, als een vogel uit de strik van de vogelvanger, de strik is gebroken en wij zijn ontkomen." Dit gewichtvol Jubeljaar wordt aangekondigd, door haar gezegende Verlosser. Dit is Zijn heerlijk werk. Hiertoe was Hij gezalfd om een blijde boodschap te brengen, om uit te roepen het jaar van het welbehagen des Heeren. De nacht, de bange nacht is voorbij gegaan, en het is nu dag geworden. O, de dageraad van een eeuwige zaligheid omringt haar, niet een enkele donkere wolk wordt waargenomen aan de verhelderde hemel. De hemelen verkondigen ook hier Gods werk en heerlijkheid. De hemelen boven en de aarde nevens haar schijnen als om strijd met haar bezig om Jehovah hulde te brengen, alles kondigt en vermeldt het jaar van de eeuwige vrijheid. Met zalige vreugde is zij vervuld over de verheven weldaad haar bewezen. Ze is in haar element, ze kan ruim ademhalen, in de zalige gemeenschap van haar heerlijke Formeerder.

II. Zij is verheugd, want in dit jaar wordt uitgedeeld de bezitting, welke zij verloren had, en wat verheven schatten en weldaden had zij verzondigd. De gemeenschap met het volzalige Wezen, de Drie-enige God, lag verbroken en deze breuk is genadig geheeld. Vereniging is tot stand gekomen. Een gezegende en onverbreekbare band van de eeuwige liefde heeft ze tezamen gebonden. Vriendschap, vrede en zoete liefde is in de plaats getreden. En de

eeuwig Gezegende geeft Zich als een vrij Geschenk, en deelt Zich mee in 71 dit gezegende vrijaar aan Zijn verlost. O, zij mag Hem kennen, in Wiens tegenwoordigheid de troongeesten zich plechtig buigen en haar hallelujah's uitgalmen. Hem kennen in Zijn edele en beminnenswaardige eigenschappen. Ja, zij mag deelgenoot zijn van de heerlijkheid van God, in Zijn mededeelbare eigenschappen.

III. Zij is innerlijk verheugd, dit te kunnen en te mogen verrichten, daar ze dit verloren had in 't verlies van Gods beeld. Dit beeld heeft ze weder ontvangen, zodat het vermogen, om God te kennen, gemeenschap met Hem te oefenen, Hem te genieten, Hem te verheerlijken om met Hem in de innigste gemeenschap te leven, haar geschonken is. Zalig verheugd is zij in de liefde van de Vader, en ze verwondert zich in zalige blijdschap, dat Hij uit enkel welbehagen haar heeft verkoren ten eeuwigen leven. Want ze heeft dit land niet geërfd door haar zwaard, en haar arm heeft haar geen heil gegeven; "maar Uw rechterhand, en Uw arm en het licht van Uw aangezicht, omdat Gij een welgevallen in haar had," Psalm 44:4. Verrukt van hemelse vreugde bewondert ze de eeuwige wijsheid van de Vader, over het gewichtvolle ontwerp, het verwonderlijke middel, om haar te verlossen, en het onoplosbaar wonder, hoe gerechtigheid en barmhartigheid, waarheid en vrede, zo majestueus en heerlijk overeen te brengen. En ze roept vol verwondering en aanbidding: "O, diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods," en verliest zich in eeuwige liefde over zulk een gave van de liefde van Jezus Christus Zijn eigen Zoon, Joh. 3:16.

IV. Vol van zalige vreugde is zij in dit jaar van de vrijlating. In de gemeenschap met haar gezegende en hemelse Bruidegom. Zij aanbidt Hem, en roept uit: "mijn Heere en mijn God!" Zij ontdekt Zijn heerlijke afkomst. Gods eigen, Gods gezegende Zoon, deelgenoot aan de bezitting van het eeuwige Wezen, geboren als de afgronden nog niet waren, als nog geen fonteinen waren, zwaar van water. Zij staat verbaasd en is verzwolgen van liefde en blijdschap, over Zijn onbegrensde liefde. Zij kan de breedte, lengte, diepte en hoogte niet peilen noch meten. O, nee, deze gaat haar kennis te boven. De Zoon in een knechtsgestalte, de Zoon in de krib, de Heere van alles. Hij, die niets had om het hoofd op neder te leggen. De Rechtvaardige schuldig. De Machtige geketend. De Reine, Heilige en Onnozele aan het slavenhout van de moordenaren. Hier kruist door haar ziel vreugde en droefheid. Zij is vol vreugde over Zijn neerbuigende liefde, en oprechte hartelijke droefheid, omdat ze ziet, dat zij Hem van Zijn heerlijkheid ontdaan en Zijn dierbaar hart doorstoken heeft, Zach. 12:10. En ze berst uit in heilige dankerkentenis:

*Wat zal ik, met Gods gunsten overlaân,
Dien trouwen Heer' voor Zijn genâ vergelden?
'k Zal bij de kelk des heils Zijn naam vermelden
En roepen Hem met blijd' erkentenis aan.*

V. Innig verheugd is zij in die dierbare Geest. Door Hem is ze gekomen tot deze staat van heerlijkheid. Door Hem ontvangt zij het zoet getuigenis van het kindschap, Rom. 8:16, "Dezelve Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen God zijn." "Hij leidt haar in al de waarheid," Joh. 16:13. O, die gezegende Heere onderwijst haar in dit heiligdom. 1 Kor. 2:10, "Doch God heeft haar

geopenbaard door Zijn Geest, want de Geest onderzoekt alle dingen, ook 72 de diepten Gods." Geliefden, wat is zulk een volk bevoorrecht boven zovelen, die zichzelf leiden naar het woord, alles op hun wijze naar hun verstand trachten te toetsen. Mensen met een verdorven verstand, tijdgelovigen, die nooit onder de toets van het heilig getuigenis geweest zijn, het *mené, mené, tekél upharsin*, Dan. 5:25 "Gewogen, maar te licht bevonden" nooit gehoord hebben uit de mond van een rechtvaardig God. Doch hén wacht een eeuwige teleurstelling. Sions dochter verheugt zich in en door die gezegende Geest; Hij voert haar in het onnaspeurlijk geheim van de zalige God, en steeds zal haar mond weigeren uit te drukken wat zij kent, ontdekt en waarneemt van het eeuwige gezegend Opperwezen, de verheven kennis, dat Eén drie is, en drie Eén zijn. O, zaligheden doet Hij haar smaken, welke alle verstand te boven gaan. Dit is dan het begeerde jaar, waarin ze al haar schatten beschouwt en geniet.

- B. Een blik in het verleden. Zij was met alle mensen in zonden geboren, van God vervreemd, vroeg niet naar Haar Maker en ze ging afkerig heen. Maar eeuwig wonder van erbarming, God zag op haar neer, opende haar ogen, deed haar het gevaar zien waarin ze verkeerde. Gods lieve Geest bracht haar schuldige ziel tot Christus. O, als ze alles bij Geesteslicht beschouwt, staat ze verbaasd en verwonderd, dat haar Vader haar door alles heeft heen geholpen, en deelgenoot gemaakt heeft van een eeuwige zaligheid. De zang van de dichter is de hare: Psalm 116:5,

*"Gij hebt, o Heer' in 't dood'lijkst tijdsgewricht,
Mijn ziel gered, mijn tranen willen drogen."* enz.

- C. De zalige verwachting. Naar al de weldaden en zegeningen haar geschonken, is zij vergewist van een eeuwige zaligheid. Zeker, ze strekt zich uit naar Hem en verlangt eeuwig bij Hem te zijn, ze bekreunt zich niet over de scherpzinnigheid en vermetelheid van de geleerden, *dat zonder lichaam Jezus niet zou kunnen waargenomen worden*. Ze weet wel beter, en daarom verlangt zij naar Zijn zalige tegenwoordigheid, om Hem te zien, Hem te prijzen en met de ganse gemeente Hem hulde te brengen. Haar verwachting is, Goddrie-enig te kennen en te genieten, verzadiging van vreugde en lieflijkheden aan Gods rechterhand eeuwig en altoos.

2e Tussenzang Psalm 116:7, 9

TOEPASSING

Wat dunkt u, geliefden, is er groter voorrecht, zaliger weldaad denkbaar voor de arme mens, welke een weinig tijds hier beneden leeft om dan een eeuwigheid aan te doen? Om hier verwaardigd te worden uit de kuil van zoveel ellenden, ja van de eeuwige verdoemenis verlost te worden? Zie, dit is het grote werk Gods, uit eeuwig welbehagen. Dit is de godsdienst uit de hemel.

Geliefden, kent u er iets van? Begon God met u? Stortte Hij eeuwige liefde in uw ziel? Bracht Hij u tot de kennis van uw ellende, dat ook u in een kuil zit zonder water? Ontdekte Hij aan u een gezegende Zaligmaker? Was of is Hij uw ellendige ziel dierbaar, gepast en noodzakelijk? Kent u het gekerm naar verlossing? Behoeft u naar een bevindelijke toepassing van Zijn dierbaar bloed? O, geliefden, wat zijn er

weinigen, welke haar godsdienst uit de hemel hebben ontvangen! Vrome ouders, 73 lid van een kerkgenootschap te zijn en zo te wanen, dat men een verbondskind is door doop, belijdenis, avondmaal, een onberispelijk leven voor de wereld, en zoveel meer. Maar, Geliefden, dat goed zal u geen nut doen ten dage der verbolgenheid. Nee, nee, dat haalt u niet uit de kuil zonder water. Alleen vrije, eeuwige liefde tot u, een levende kennis van uw ellende, de toepassing van Christus' bloed, een levende, bewuste verlossing door Hem tot stand gebracht, kan u behouden van de toekomstige toorn.

Er zijn er, die er iets van zien, van hun gescheiden staat, hun omzwerven. O, sta naar diepe overtuiging, naar rechte ontdekking, naar een klaar gezicht van de staat van uw ellende! O, gij hebt alles tegen u en buiten u. Als God werkt, komt alles op de been, om u tot rust te brengen. Buiten God en Christus, uzelf, de vrome wereld, de formalist, de tijdgeest, en mislukt hun dit werk, dan, ja dan werpen ze u uit. Maar geen nood, "als zij hem uitgeworpen hadden, vond Jezus hem," Joh. 9:35.

En geliefden, kent u Hem, die Zielevriend van hen, die opgegeven hebben over God, toen Zijn deugden zich aan u ontdekten, en u erkende, dat u ellendig en schuldig zondaar bent? Ziet u de kuil in al zijn afgrijselijkheid? Is uw hoop op Hem gevestigd? Hij volmake Zijn werk in en voor uw ziel en Hij hale u uit de kuil zonder water. O, Hij is de van God Gezondene, en de kerk roept dit uit, naar Psalm 89:9,

*"Gij hebt weleer van Hem, Die Gij geheiligd had,
Gezegd in een gezicht dat zoveel troost bevat
'Ik heb bij enen Held voor Isrel hulp beschoren'." enz.*

Verlosten des Heeren! Wat eeuwige weldaad is u ten deel gevallen, voor eeuwig verlost.! O, dit is toch enkel welbehagen, waar toch zovelen het leven niet meer zien, en op wie de toorn van God eeuwig branden zal. En is dit leven vergezeld met vele en velerlei banden en moeiten. Zeker, als u alleen in dit leven op Christus was hopende, was u de ellendigste van alle mensen. Maar Gode zij dank door Jezus Christus onze Heere! Hij is opgestaan van de dood, opgevaren ten hemel, en Hij getuigt het: "Waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn." Hij vervulle hier uw hart met lof. "Dood waar is uw prikkel, hel waar is uw overwinning?" En nog een weinig tijds en u wordt opgenomen, daar waar geen nacht meer zijn zal, maar eeuwig licht u bestralen zal, in de zalige genieting van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.
AMEN.

Slotzang Psalm 105:24.

LIEFDE EN RECHT

Naar Lukas 22:44a

Door D. Meijer Jbzn., Evangeliedienaar te Ouderkerk aan de Amstel

Voorwoord

Geachte Lezer!

Werd mijn eerste predikatie door velen met aangenaamheid ontvangen en in gemeenschap met de Geest met vrucht voor hun ziel gelezen, waarin ik Gods lieve gunst en Zijn gezegende goedkeuring mocht smaken. Dit wekte de begeerte in mij op om er weer één op de pers te brengen. Niettegenstaande het gevoel van geringheid; want wie ben ik en wat is mijns vaders huis, dat God mij hiertoe verwaardigt! Maar eeuwig welbehagen maakt uit stenen Abrahams kinderen, en de grote Herder der schapen maakt van Galilese vissers Zijn dienaren en herauten.

Hierom is het mij een onuitsprekelijke weldaad, met woord en pen, Zijn dierbare schapen te voeden en te laven. De lezers, welke "*De Fontein*" ontvangen en gelezen hebben, zullen ontdekken, dat dit wateren zijn uit dezelfde Bron. En ik twijfel geenszins, of u zult de familietrek ontdekken, en de gelaatstrekken in het kind zullen de moeder vertegenwoordigen.

Lezer! God zegene u, voor het eerst of bij vernieuwing! En Sions Koning vergadere Zijn schapen, opdat Zijn Woord vervulling erlange: "Het zal zijn één kudde en één Herder." Dit is de innerlijke wens en bede van uw heilzoekende dienaar in onze zoete Heere Jezus.

Ouder-Amstel, April 1901

D. MEIJER Jbzn.

VOORZANG Psalm 40: 4

Voorafpraak: Ps. 40:7. *Gij hebt geen lust gehad aan slachtoffer en spijsoffer; Gij hebt mij de oren doorboord.*

Geachte toehoorders!

Dat het eeuwig gezegend Opperwezen lust had tot verzoening met ons geslacht, om weer tot een staat van vriendschap en vereniging te komen, is zulk een verheven weldaad, dat er een ganse eeuwigheid voor beschikt is, om Hem daarvoor te verheerlijken, Hem te prijzen en in aanbidding ons neder te werpen voor Zijn hemeltrou. De ontdekking en bekendmaking van Zijn genadige plannen en Goddelijke ontferming bericht ons Gods gezegende Geest, Gen. 3:15. De vorst der duisternis had, als de mensenmoorder van den beginne, Joh. 8: 44, zijn straf verzwaard door wederrechtelijk in te grijpen in Gods schepping, en de bewelddigde mens onderworpen aan zijn rampzalige heerschappij, om hem in een staat van eeuwige vijandschap te zetten tegen zijn goedertieren Schepper. Door list, vijandschap en onbeschrijfelijke woede tegen God en Zijn schepping strijdende, God Zelf de strijd aankondigende, zo is een ontzaglijke worsteling ontstaan tussen het rijk van het Licht en dat van de duisternis, tussen hemel en hel aangevangen. Het zaad van de vrouw zal, eer het getal van de eeuwen voltooid is, hem een eeuwige nederlaag berokkenen. Zó dat de hemelingen juichen zullen van vreugde, Openb. 11:15, "en de zevende engel heeft gebazuind, en er geschiedde een grote stem in de hemel zeggende: de koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heeren, en van Zijn Christus, en Hij zal als koning heersen in alle eeuwigheid." De komst van Hem, Die dit werk ten uitvoer zou brengen werd aangekondigd door beloften, verschijningen, voorbeelden. Profeten kondigden Hem aan. De dichter in onze Psalm, bezingende het grote werk der verzoening, zijn getuigenis, dat hoe heerlijk ook de ceremoniële dienst van het Oude Testament was, de instelling van het priesterdom, offerande en altaar, wel schaduwen en aankondiging waren van Hem, in Welke God al Zijn welbehagen heeft. *Onmogelijk*, zegt ons de apostel Paulus, Hebr. 10:4, *dat het bloed van stieren en bokken de zonde kon wegnemen. Gij hebt geen lust gehad*, zo zegt de dichter, of wilt u, Gods Zoon Zelf, *in slachtoffer en spijsoffer*. Dat een vlekkeloos heilig en onkreukbaar rechtvaardig God hierdoor niet verzoend en in dezelve geen rust kon vinden, vloeide voort:

- ?? Ten eerste, uit Zijn heilige natuur, welke nooit lust, voldoening of rust vinden kon door offeranden van dieren of aardvruchten.
- ?? Ten tweede, het streed tegen Zijn oneindige wijsheid, dewelke verklaarde Zijn heilige afkeer en Zijn gestrengheid tegen de zonde, en de noodzakelijkheid van haar straf tot heerlijkheid van Zijn deugden.
- ?? Ten derde, het betaamde Zijn Goddelijke gerechtigheid niet. De gepleegde misdaad had een oneindige straf verdiend, zodat alleen een Rantsoen van oneindige waarde Zijn gerechtigheid betaamde, Hebr. 2:10. En geliefden, kon dan dit alles de reine Godheid niet behagen? Zo getuigt Gods gezegende Zoon, waar Jehovah *wél* behagen in had: *Gij hebt mij de oren doorboord*. Laat ons, geliefden, in dit morgenuur de enige Offerande voor onze zonde en schuld beschouwen. Een lijdende Immanuël.

De heilige evangelist Lukas bericht ons in ons tekstkapittel ten 1e. Dat het Pascha nabij was. 2. De ontzettende plannen van overpriesters en schriftgeleerden. 3. Dat het bange uur van de duisternis aangebroken was voor onze dierbare en gezegende Heere, omdat de oude slang uit haar rampzalig hol tevoorschijn trad, met vernieuwde woede, om zich over haar eerste nederlaag te wreken, Matth. 4:4-10. Die neemt haar intrek in de ellendige Judas, die zich lenen zal om zijn gezegende en vriendelijke Meester te verraden, en wel ... *met een kus*. Voorts deelt Lukas ons mee, de begeerte van de Heiland om *dit* Pascha met Zijn jongeren te eten. En eindelijk Zijn vertrek naar de Olijfberg, met hetgeen er plaats vond.

Wij verdelen onze tekst:

- I. *Een strijdende Borg.*
- II. *Een biddende Hogepriester.*
- III. *Een heerlijke vrucht.*

Wij splitsen ons eerste hoofddeel in twee onderdelen:

- a. De Persoon.
- b. Zijn strijd.

Zijn wij, mijn hoorders, begonnen in onze voorafpraak te melden van het zalige feit, dat de hoge God lust had tot verzoening en gemeenschap met de gevallen mens. Het worde ons geschonken, in dit morgenuur eeuwige liefde en Goddelijk recht te beschouwen in Gethsémané. Hij Zelf schenke ons tot dat einde Zijn lieve en onmisbare Geest. Wij beschouwen dan de Strijder in Zijn gezegende oorsprong en onnaspeurlijke liefde. Het was toehoorders, het eeuwig welbehagen van de Godheid Zich te verheerlijken in het zaligen van zondaren; en ware dit onmogelijk, tenzij Zijn gerechtigheid genoeg werd gedaan. En, geliefden, hetgeen wij u zo vaak verkondigen, dat er onder de schepselen in de hemel of ook op de aarde, niet één gevonden werd, dat een reine Godheid behagen kan, of aan Zijn gerechtigheid voldoening kon geven. En mijn hoorders, de indruk in de ziel van de mens, van een vertoornde Godheid is zó algemeen, dat schier het ganse mensdom noestig werkzaam is, om zich welbehaaglijk te maken door allerlei soorten van offeranden, Micha 6:6 en 7. Is dan alles van geen waarde ter voldoening voor zonde en schuld, God Zelf zal uit het bloed, dat naar verzoening dorst, een offerande, welke Hem aangenaam is, bereiden. Gods Eigen lieve en gezegende Zoon, nam dit onvergelijklijk werk op Zich, om hemel en aarde te verenigen, God en mensen te verzoenen. In een plechtige en heerlijke eeuwigheid aanvaardde Hij hetzelve op het aanbiddelijk voorstel van de gezegende Drie-eenheid, Dewelke Zich in Haar raadslagen verklaarde tot behoud van ellendige zondaren. Dit heerlijk en nooit te doorgronden ontwerp, ontworpen zijnde toen nog niets in aanwezig was dan alleen het gelukkig Wezen in een plechtige en voor ons verstand onbevattelijke eeuwigheid. De Vader, en de Zoon, met de Heilige Geest, beraamde de middelen ter verlossing, om de eisen van de hemel en de belangen van stervelingen te behartigen. Geliefden, laat ons dit gezegend ontwerp een weinig nader beschouwen.

Het eerste, wat onze overweging waardig is, zal zijn: *een beledigde Godheid*. De Eeuwige, de Schepper aller dingen, had naar Zijn aanbiddelijke raadslagen de mens voortgebracht uit het niet, en schiep Hij hem naar Zijn beeld en gelijkenis. O, aanbiddelijke goedheid van de gezegende Schepper! Heerlijke weldaad ten opzichte van het schepsel, te mogen delen in de gelijkenis van God. Een pand, hem gegeven ter bewaring, tot eer en luister van Hem, Die hem tot aanzijn geroepen had. En voor de

bezitter een schat, die, indien wel aangelegd, meer dan honderdvoudige vrucht 77 zou voortbrengen. Een eeuwige zaligheid zou het heerlijk loon van zijn arbeid zijn. Doch, geliefden, niettegenstaande al de ontvangen weldaden van de hemel, de eer, macht en heerlijkheid hem geschonken, Adam en wij in hem, verbraken de plechtige overeenkomst, door overtreding van de wet en schending van het verbod: *ten dage als gij daarvan eet zult gij de dood sterven*. O, vrienden, vreselijke daad, ontzettende gevolgen! Vreselijke daad.

?? Ten eerste: *ongeloof aan zijn heerlijke Schepper* deed hem de hand uitsteken naar de verboden vrucht, door schandelijke eerezucht gedreven om God gelijk te zijn in Zijn onnavolgbare eigenschappen. Deed hem de vrucht stelen waar de Majesteit van de hemel aan verbonden was.

?? Ten tweede: *vermetele trotsheid*. Nauwelijks was de mens uit de staat van niet opgekomen, of hij deed zijn best om zijn Schepper gelijk te zijn. Hij wilde God beroven van Zijn eeuwigheid, om zonder einde te leven; van Zijn oppermacht, om zelf onafhankelijk te gebieden, van Zijn wijsheid, om zonder uitzondering alles te weten.

?? Ten derde: *schrikkelijke ondankbaarheid*. Hij was bestemd tot erfgenaam aller dingen, en nochtans smeedde hij het ontwerp naar een betere geluksstaat. Wat dunkt u, geliefden, in het midden van zulk een verscheidenheid en overvloed, door een begeerte naar de verboden vrucht verhit te worden, en een gebod zó redelijk en niet zwaar, zo schandelijk te verbreken? Moet dat de naam niet dragen van een smadelijke verachting van zijn milde Weldoener en grote Schepper?

?? En daarom was het ten vierde: *een openlijk verachten van de Majesteit van de hemel*, en een kleinachting van de Goddelijke rechtvaardigheid waarvan de gevolgen aller ontzettendst zijn. De Majesteit van de hemel beledigd, de heilige Godheid ontstoken in toorn, Ps. 90:7, 11. Hij moet Zich wreken wegens Zijn heilige eigenschappen. Zonde, dood en eeuwig verderf zal de vrucht van de overtreding en de wraak van een rechtvaardig God zijn.

En mijn hoorders, ik doe u de vraag: zou het schepsel zijn Schepper van onrecht kunnen beschuldigen als Hij nimmer deze aarde in gunst had bezocht? Is het niet billijk en overeenkomstig Zijn Majesteit als Hij ons geeft wat wij verdiend hebben? Is het niet onbetamelijk, Zijn heilige en reine Schepper te beschuldigen en met Hem te twisten? Jes. 45: 9. En toch hoe onbetamelijk het ook zij, het is helaas het rampzalig werk van de gevallen natuur. Totdat God uit eeuwige liefde hem komt te overwinnen, de vlekkeloze reinheid van Zijn deugden hem komt te ontdekken en hem Zijn onkreukbare gerechtigheid toont. Dan, ja dan, geliefden, in dit heiligdom van de hemel, zal de ellendige sterveling zich schuldig kennen, zich verfoeien wegens zijn walgelijke onreinheid, Job 39: 37, "Zie ik ben te gering; wat zou ik u antwoorden? Ik leg mijn hand op mijn mond." En Kap. 42: 5, 6, "Met het gehoor des oors heb ik van u gehoord, maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as." En dit, geliefden, is het onuitsprekelijke voorrecht van Gods gunstgenoten, aan deze zijde van de eeuwigheid, zijn Schepper en Rechter recht toe te kennen. O, dat buigen voor God, voor dat heerlijke Wezen, het Goddelijk wraakzwaard te kussen! O dan kan God ons geen kwaad meer doen. O, vrienden, die het recht lief heeft, erkent en billijkt de straf. Dezulken zijn niet te goed voor de hel. Doch genoeg. De aanbiddelijke Schepper zal Zijn schepping niet eeuwig prijs geven. Hij Zelf zal Zichzelf een weg banen tot Zijn eeuwige glorie en heerlijkheid. En o geliefden, hierin vermaakt zich de ganse kerk, voor wie dit eeuwige wonder opgelost is, en zij aanbidt Hem en verliest zich in het onnaspeurlijk wonder, dat rampzalige ellendelingen door Hem Zelf

vergeving van zonden, een eeuwige verlossing van helse pijnen, eeuwige dood en 78 verderf; en verkrijgen eeuwige zaligheid. En zij zijn het beste in hun element op deze aarde als zij naar 1 Petrus 2:9, verkondigen mogen de deugden Desgenen Die hen uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht.

Maar geliefden, laat ons voortgaan, opdat wij komen tot de Man van smarten, tot Gethsémané, de dierbare en lieve Lijder in de bange hof, om hem eerst uit Zijn verheven oorsprong u voor te stellen. En, geloof mij, wij staan verbaasd:

- a. Over de grootheid van Zijn Persoon.
- b. De heerlijkheid van Zijn eigenschappen.
- c. De onnaspeurlijkheid van Zijn liefde.

En vrienden, hier past wat de apostel Paulus schreef aan de gemeente te Filippi, Kap. 2:6-8: "Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode evangelijk te zijn," enz. O, dierbare, zoete en waardige Heere! Ja, volk van God, zulk Eén is onze Liefste, ja zulk Eén is onze Vriend, gij dochters van Jeruzalem. Nog één ogenblik hoorders. Beschouwden wij een beledigde Godheid, die 's hemels rechten zou handhaven. Maar, geliefden, eeuwige ontferming trad te voorschijn in de Drie-enige. Zeker is *liefde en welbehagen* hiervan de aanbiddelijke oorzaak in de Eeuwig Levende. Eeuwige ontferming. Had Jehovah gezorgd voor de eer van Zijn deugden, grondeloze liefde en eeuwige erbarming gaf Zijn lieve Zoon, Joh. 3: 16. Dat dierbaar geschenk waarover hemel en aarde verbaasd staan.

Geliefden, mag ik u even vragen: kent u Hem? De Lieweling van Gods vaderhart, de grote Schat voor arme ellendigen. O, volk van God, toen u gebukt lag tussen twee rijen van stenen en zwart waart door de dienstbaarheid, kwam Hij tot u, u aankondigende het jaar van het welbehagen des Heeren, een eeuwige vrijheid, door Zijn bloed.

Gaf God dan door oneindige liefde Zijn Zoon, Jezus Christus aanvaardde als de Zoon van God de borgtocht, had oneindige liefde om uit te voeren 's Vaders plan. De ganse kerk met haar schulden en onreinheid werden op Hem gelegd. En Hij nam dezelve voor Zijn rekening.

En geliefden, men heeft wel eens gevraagd, waarom de tweede Persoon dit grote werk op Zich nam. En ik denk, het zij met eerbied gezegd, dat dit voorvloeit uit Zijn bijzondere betrekking op ons.

?? Ten eerste: *Hij is hun gezegende Schepper*. Immers heeft God, Die de Bron is waaruit alle ding te voorschijn kwam, door Hem de hemel, de aarde en de mens geschapen, Joh. 1:3, "Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt, dat gemaakt is." Zij is dus het wettig eigendom van Hem. Ze zijn Zijner handen werk. En toehoorders, hoe ook verwoest door de zonden, Hij zal betonen Heere en Meester van 't gans heelal te zijn, en haar bouwvallen weder op te richten.

?? Ten tweede: *de gezegende betrekking tussen Hem en hen bestond ook in het zoonschap*. 't Is waar, geliefden, Hij is de eeuwige Zoon, Gods Eénggeborene, Die was, is en zijn zal van aller eeuwen eeuwigheid, Die met de Vader zegt: Ik leef in eeuwigheid. Zodat Hij in die opzichten alleen Zoon is en geen broederschap heeft. Doch ook zij waren *zonen* door schepping, Lucas 3: 38b, "Adam, de zoon van God." Ook Adam had geen aardse vader. God was de Bron en Auteur van zijn aanwezen; en waar de mens zijn adelbrief verscheurde en zondaar werd, en zijn gezegende Schepper zijn Rechter; zo zal Gods Zoon zondaren door Zijn Middelaarsbediening tot kinderen formeren, opdat zij eeuwig zonen zullen zijn.

- ?? Ten derde: de heerlijke betrekking tussen Hem en hen bestond ook in de ⁷⁹ *gemeenschap aan het beeld van God*. Hij is het uitgedrukte Beeld van Gods zelfstandigheid, naar Hebr. 1:3, waarin Hij, het zij met eerbied gezegd, *het wezen van de Vader vertoont*, en door hetzelfde openbaart. Hij en Hij alleen als Gods natuurlijke Zoon, kan de Oneindige vertegenwoordigen, en Hij is, naar Kol. 3:15, *het Beeld des onzienlijken Gods*. Ook zij waren deelgenoten van het beeld van God. Evenwel met dit oneindig onderscheid: Hij in de *gestaltenis* van God, zij naar de *gelijkenis* van God. Ook was voor ons de weldaad groot, dragers te mogen zijn van hetzelfde; hetwelk wij niet uit zullen breiden.
- ?? En eindelijk ten vierden: want geliefden, er is een betrekking tussen Hem en hen, dewelke nog een andere oorzaak heeft. Was onze Heere de Middelaar van schepping, Hij werd ook de Middelaar van de Verlossing. En als zodanig is de betrekking:
1. In Goddelijke liefde tot Hem en ons, Ef. 1:4a, "gelijk Hij ons uitverkoren heeft *in Hem* voor de grondlegging der wereld."
  2. Deelgenoot aan dezelfde natuur, Hebr. 2:14, "Overmits dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks, datzelfde deelachtig geworden," enz.
  3. Deelgenoot in een zelfde staat. Onder de wet naar Gal. 4:4, "Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet."
  4. Aan hun ellenden, Jes. kap. 53, "doch Hij in alles zonder zonde." Doch genoeg hoorders.

Blinkt in dit alles niet luistervol Gods wonderbaar bestel en eeuwige wijsheid? Was dit van Hem Die dit grote werk ondernam geen wonderbare liefde; al Zijn heerlijkheid dewelke Hij bij de Vader had verlatende? 't Is waar toehoorders, Hij betrouwde ze in 's Vaders handen, om na volbrachte arbeid dezelve weer te ontvangen. Joh. 17:5, "En nu verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelven met die heerlijkheid, die Ik bij U had eer de wereld was." Doch niettegenstaande dit, was Zijn neerbuigende liefde zó groot, dat de apostel in de straks aangehaalde plaats in Filippenzen getuigt: "Maar Hij heeft Zichzelve vernietigd, de gestaltenis eens Dienstknechts aangenomen hebbende"; en 2. Kor. 8: 9. Hij is dan God om God genoegdoening te geven, en Hij werd Mens om te kunnen lijden. De Onlijdelijke wordt lijden onderworpen, de Onsterfelijke wordt sterfelijk. Lodensteyn zingt hierover:

*Wilt gij 't geheim verstaan, 'k beding:
Sluit d' ogen toe, en hoor dan wat ik zing...*

Zie dan hier, gunstgenoten van de Heere, welk een heerlijke Persoon en waardige Lijder, en Zijn lijden zelfs een aangename offerande ter voldoening aan God en verlossing van zondaren. Het is meer dan tijd, geliefden, dat wij ons tweede onderdeel beschouwen:

II.

Zijn strijd. *En in zware strijd zijnde*. Hij was dan Mens geworden, geliefden, waarlijk Mens; dat Goddelijke wonderwerk, hetwelk de hel in beroering bracht, en zijn gezanten uitzond om het te betwisten. Arius, om Zijn Godheid te bestrijden; Apollinaris, bisschop van Laodicea, om Zijn zuivere mensheid weg te nemen; om van latere niet te melden. Maar, toehoorders, wat ook de hel uitgedacht heeft of uitdenken zal, Gods Geest zal Zijn kerk onderwijzen in de gezegende kennis van onze Middelaar

tot eeuwige zaligheid. De tijd der verdraagzaamheid voorbij zijnde, Rom. 3:25, en 80 die der wrake aangebroken, naar Zach. 13:7, "Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen de Man, Die Mijn Metgezel is." Jezus dan met Zijn jongeren vertrok naar de Olijfberg, in de hof Gethsémané. O, toehoorders, Eden en Gethsémané, beide een hof. De eerste de sierlijkste plaats van de aardse schepping, de mens zijn schatten wegwerpente; Gethsémané, plaats van de duisternis, toneel van strijd, jammer en ellende. O, worstelplaats van liefde en recht! In Gethsémané werd Edens hof herwonnen! En geliefden, eer wij verder gaan ter beschouwing van de strijd, herinneren wij u, wat wij gezegd hebben ten opzichte van de Lijder, dat Hij was waarachtig Mens, heilig Mens, onnozel Mens. Opdat u niet zou denken en zeggen: Hij was God. Nee, toehoorders, als zodanig hebben wij u verkondigd, dat Hij niet lijden kon. Daarom moest Hij worden wat Hij niet was, deelachtig worden wat Hij niet bezat, Hebr. 8:3 "waarom het noodzakelijk was, dat ook Deze wat had, dat Hij zou offeren." En dat Zijn lijden waarlijk lijden, Zijn smart waarlijk smart, en Zijn angst waarlijk angst was. Dit werd zichtbaar op de ontdekking van de toorn van de hemel. Hoor maar Zijn bange uitroep, Markus 14:34 en Matth. 25:37, 38: "Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe", en in ons Kap. vers 42: "Vader, of Gij wilde deze drinkbeker van Mij wegnemen."

Laat ons de gewichtvolle strijd en vreselijke benauwdheden enigszins naderbij beschouwen. Wij herinneren u even het werk dat hij ondernomen had.

1. Gods toorn dragen, zó dat een eeuwige toorn uitgeput en voldaan zou zijn.
2. De vloeken van de wet zó ondergaan dat er geen vloek meer over bleef, en de eis van de wet zó te gehoorzamen, dat ze niets meer eisen kan.
3. De duivel overwinnen en zijn tormenten lijden zó, dat de oude slang als overwonnen aan Zijn voeten ligt en alle kracht heeft verspild aan de gezegende Zoon van God.
4. De eeuwige dood te doden, zó dat de dood gedood is door Hem voor Zijn gunstgenoten.
5. En ten 5de: eeuwige gelukzaligheid de Zijnen te schenken.

1. *Gods toorn dragen.* In Gethsémané's bange hof ontdekte en trad te voorschijn een vertoornde Majesteit, om de wraak van de hemel te wreken, wegens de schending van Zijn vlekkeloze deugden door het snood bedrijf van de zonde, en de eis van een rechtvaardig Rechter, eisende voldoening voor de gemaakte schuld. Vraagt u, toehoorders, wat is toch Gods toorn? Zijn heilige majestueuze en oneindige afkeer van de zonde, vloeiende uit oneindige liefde tot Zijn heerlijk Wezen. Zo kunt u enigszins vatten, dat het God natuurlijk is tegen de zonde te toornen. O, heerlijke deugd in Jehovah, waarin reine schepselen zich eeuwig zullen vermaken! Maar ook vreselijke deugd voor de zondige en gevallen mens. Want, geliefden, de onreine kan bij Hem niet verkeren. En Jehovah's heilige deugden werpen hem buiten Zijn gezegende gemeenschap, 't welk is de eeuwige dood. Jezus Christus als onze dierbare Borg lag hier als schuldig en onrein, vertegenwoordigende Zijn gehele gemeente. Gods reine deugden bestraalden Hem. De toorn van de Eeuwige brak op Hem los. O, vreselijk ontzettend Gethsémané! Hier lag de Leeuw uit de stam van Juda. Hoort Hem kermen: "Ik ben een Worm en geen Man, en Ik ben uitgestort als water, en al Mijn beenderen zijn vaneen gescheiden; Mijn hart is als was; het is gesmolten in het midden Mijns ingewands." O, vrienden, wat pijn en smart heeft de zonde veroorzaakt! Als u er iets van kent in de weg van de bevinding, het verbergen van Gods vriendelijk aangezicht, ontstoken gramschap van de hemel te

dragen. Dat de hemelen de fronselen van Zijn toorn en grimmigheid 81 openbaren, de schepping als verbolgen is en de aarde u schier niet langer dragen kan en u bij elke trede dreigt in te zwelgen. En de ontzaglijke eeuwigheid haar poorten ontsluit om u te ontvangen...! En vrienden, hoevelen van ons geslacht zijn en komen in die staat van ellenden zonder ooit of immer er uit verlost te worden! Zij lijden eeuwige pijn, maar voldoen niet. O, als ik mij zo uitdrukken mag, na een miljoen van eeuwen zijn zij pas aan 't begin. O, ontzaglijke eeuwigheid!

En, volk des Heeren, onze gezegende en dierbare Heere draagt de oneindige toorn zó, dat Gods toorn zich uitput, en voldoening vindt in Hem. Zeker zou Gods oneindige toorn Hem verteerd hebben, ware Hij bloot mens geweest; maar wij hebben juist hierom vooraf Zijn heerlijke Persoon geschetst, de oneindige waardij van Zijn Persoon: God en Mens. En hierom kon Hij in de tijd de eeuwige straf wegnemen en Zijn tijdelijk lijden een oneindige waardij in de Vierschaar van God zijn. O, bang Gethsémané! O, bittere zonde! O, dierbare Borg!

2. *Gods heilige wet*, zo stout door ons geschonden, trad met haar geduchte vloek op Hem aan, en de ontzaglijke vloeken daalden neder op Hem, Die Zelf geen zonde kende, doch in de plaats van schenders van de wet, het ongenoegen van de hemel en de wraak van een rechtvaardig God moest dragen. En toehoorders, zó, dat de wet al haar vloeken op Hem losliet en de wet, uitgevloekt op onze gezegende Heere, geen vloeken overig behield, maar Hij ze alle wegnam. Doet hierbij de eis van de wet om in alles God te gehoorzamen, Hem te lieven in zulk een staat van jammeren en ellenden. Maar Hij heeft volbracht en is gehoorzaam geweest tot de dood, ja tot de dood van het kruis, zodat de wet niets meer heeft te eisen, maar Hij dezelve heeft opgelost. Hij was gekomen onder de wet, naar Gal. 4:4. De laatste kwadrantpenning werd van Hem geëist.

En als u denkt toehoorders, dat Hijzelf rein, onnozel en onschuldig was, o, wat heeft dan de gezegende Heere de zonde in haar ongekende snoodheid en laagheid gepeild, Gods brandende toorn tegen dezelve recht gevat, de vurige pijlen van Gods heilige wet ontstoken door 's hemels wraak diep gevoeld! En toch geliefden, Hij deed Zijn mond niet open van verbittering. Want gewis een gevallen natuur waarin God Zijn goedheid verbergt, Zijn gramschap ontdekt, de vrees van de straf in wanhoop doet overgaan, berst uit in woede en braakt ontzettende lastering. Hiervan is zeker een voorbeeld in de duivelen, die eeuwig de Fontein van gelukzaligheden vervloeken. Doch naar Jes. 53:7 "Als dezelve geëist werd, toen werd Hij verdrukt, doch Hij deed Zijn mond niet open," enz.

3. Ten derde: *de eeuwige dood*. O, geliefden, ontbonden te zijn van alles wat goed, gelukkig en zalig is, door het beminlijk Opperwezen verstoten en buiten Zijn zalige gemeenschap geworpen. Is God het beminlijk Licht hetwelk de ziel zoet, zacht en weldadig aandoet; en als u overweegt dat het oneindig wijze Wezen, zó het redelijk schepsel schiep, in de grondbeginselen van Zijn natuur, dat Gods gunstrijke gemeenschap alleen hun leven was, en de losmaking van die edele banden het uiterst verderf zou zijn. En ofschoon *ondersteunende* invloeden stand hielden, de *gunstrijke* invloeden waren opgeschort. Zo is dan Jezus' ziel ingedaald in dat stikdonkere land, dat land zonder ordeningen, afgesneden uit het land van de levenden, in meer dan Egyptische duisternis. O, vrienden, en dit alles tot aan het uiterste, zo, dat de eeuwige dood haar krachten aan Hem verspild heeft en er geen dood meer is voor Zijn lievelingen. "Dood, waar is uw prikkel, hel waar is uw overwinning?"

O, vrienden, wie zal woorden vinden om te schetsen deze rampstaat? Als u er 82 ietwat van kent, verlost u des Heeren, o dan zult u nooit vergeten weggeworpen te worden door een reine Godheid en dat wegzinken en indalen in die ontzaglijke verdoemenis, eeuwige donkerheid omringde u. Stikdonkere eeuwige nacht omving u. Maar o, vrienden, het "Vader Ik wil niet dat deze in het verderf dale, ook voor hem heb Ik verzoening gevonden" hielp u uit. Hij smaakte de eeuwige dood, en daar werd Hij ten Borg, tot een gezegende Goël. Daar ging Hij u voorbij en zag u. En ziet uw tijd was de tijd der minne, "zo breidde Ik Mijn vleugelen over u uit en dekte uw naaktheid" naar Ezech. 16:8.

O verrassend en gezegend ogenblik! Zeker zullen zij Hem eeuwig prijzen en verheerlijken! Ethans zang is de hunne: "Ik Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên". O, vrienden, deze dood, ontzaglijke dood, daarmee heeft Hij geworsteld en heeft ze vernietigd. O, gezegende Heere, lieve Borg, zoete Jezus! Hij die in de schoot van de Vader was, Hij onnozel. O, vrienden, dit is liefde waar alle scheepsel voor verstomt, de hemel zelf voor verbaasd staat, Rom. 5: 7, 8.

4. Ten vierde. *Strijd tegen de duivel*. Dit was Zijn eer, naar vers 53. Trad het monster van de hel te voorschijn, Joh. 14:30b, een eeuwige nederlaag zal zijn deel zijn. Had Satan door de zonde in de wereld te brengen zich de mens onderworpen; macht ontvangen in deze benedenwereld; wel geen volstreckte, nochtans als strafopleggend voor de gevallen mens was hij de uitvoerder van de Goddelijke gerechtigheid, onder de Goddelijke toelating. Zijn heerschappij wordt ons aangewezen in 't Goddelijk getuigenis, zie Gen. 3:15, Jes. 49:24, 25; en Joh. 12:31. De overste der wereld. De rampzalige strijd van deze aartsvijand met zijn legioenen openbaarde zich in Edens paradijs, tegen de drager van de gelijkenis Gods. En daar hij meende deze benedenwereld tot de plaats van zijn eeuwige heerschappij te maken. Spoedig werd hij in zijn helse mening teleurgesteld; en de Almachtige zal zijn verwachting verijdelen. God verschijnt; verschijnt aan Zijn trouweloos scheepsel, openbarende liefde, gunst, genade en barmhartigheden; ontdekt Zijn raadslagen, wordt een belovend God, Gen. 3:15. Het mensengeslacht wordt door Hem in tweeën gesplitst: vrouwe- en slangezaad. Nooit geliefden, in der eeuwen eeuwigheid zijn deze twee tot éénheid te brengen. Was de Verlosser beloofd, Hij werd gedragen door Zijn eigen zaad. Hier neemt bij vernieuwing de strijd een aanvang en breekt in vernieuwde woede los. Abel zal het voorwerp van zijn wraak zijn, om Gods plannen te verijdelen, in het vernietigen van de heilrijke beloften. Doch tevergeefs. Jehovah verwekt een plaatsvervanger, zo heet het Gen. 4: 25, "En Adam bekende wederom zijn huisvrouw, en zij baarde hem een zoon, en zij noemde zijn naam Seth (= in de plaats getreden); want God heeft mij een ander zaad gezet voor Abel." Geliefden, zouden wij alles aanhalen, het zou te lang ophouden. Denk aan Israël onder Farao, Jakob en Ezau, Izébel, de tijd der Makkabeeën, Herodes, enz. Zijn rampzalige heerschappij over ziel en lichaam van de mensen. En waar de evangelist ons vermeldde, dat onze Heere de boze geesten uitwierp, is voorspel van wat te wachten staat: een eeuwige uitwerping. Doch genoeg. Hier in Gethsémané is het Zijn ure. Met vernieuwde krachten en helse woede, vergezeld met tormenten, dat akelig monster eigen, valt hij onze Goël aan, om zelfs een reine, onnozele Jezus te persen tot het vervloeken van de eeuwige Rechter van hemel en aarde, Hem te bewegen tot het lasteren van de reine Godheid. Maar, geliefden, Hij deed Zijn mond niet open, Hij deed geen onrecht, en bedrog was in Zijn mond niet. O, lieve Goël, o, zachtmoedig Lam. Zulk een Lam is het altaar waardig. Zulk een Lam is God aangenaam. Hij verklaarde onder de

vreselijkste tormenten van hem wiens naam Legio is Zijn hoogachting voor de 83 reine deugden van de Godheid, Zijn zuivere liefde tot Gods recht, de billijkheid van haar wraak. Het belang voor hen wiens zaak Hij ondernomen had, doet Hem alles trotseren. En de slang moge op de rots rondkruipen en zijn sporen nalaten, inbreken kan hij niet.

5. En nog een weinig tijds, toehoorders, als ook Golgotha gepasseerd zal zijn, zal Hij het plechtig bekend maken aan Zijn zaad: "Ziet Ik ben dood geweest en Ik leef. Ik heb de sleutel der hel en des doods. "En zo, geliefden, leed onze lieve Verlosser de helse pijnen, voldeed 's hemels gerechtigheid, verteerde Gods toorn, vernietigde de dood, ontroofde zijn vaten, en bluste het helse vuur voor hen. Nog eens roepen wij uit: *zulk Een is onze Liefste, ja, zulk Een is onze Vriend, gij dochters van Jeruzalem!*

Wij gaan over tot ons Ite punt: *Een biddende Hogepriester. En in zwaren strijd zijnde bad Hij te ernstiger.* Wij overwegen dan:

- a. De Bidder.
- b. Zijn gebed.
- c. Het voorwerp tot Wie Hij bad.

Ten 1e *De Bidder.* Onze gezegende Lijder in de bange hof, in de vreselijkste smart, onder de grootste angsten, Zijn plechtig en innig gebed uitstortende deed dit als Hogepriester van het Nieuwe Testament. O vrienden, het is hier alles van Goddelijke oorsprong. Hebr. 5:5, "Alzo heeft ook Christus Zichzelf niet verheerlijkt om Hogepriester te worden, maar Die tot Hem gesproken heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd." Hiertoe was Hij dus gezalfd, met de kostelijkste olie, namelijk met de Heilige Geest. En geliefden, even een opmerking: in die zalving van Hem is ook Zijn zaad gezalfd. En dezelfde Geest die in het Hoofd werkzaam was tot verzoening, wordt ook in hen werkzaam tot verzoening, als Hij hen komt bewerken tot een gezegende gemeenschap met een Drie-enige God. Hij was dan werkzaam voor Zijn volk in de zaken die bij God te doen zijn. En Zijn Persoon, ambt en werk is zo waardig en dierbaar, heeft zo'n waardige plaats in het hart van de Vader, dat Jezus Zelf getuigt: "Hierom heeft Mij de Vader lief," en "Vader, Ik wist dat Gij Mij altijd hoort." Maar, geliefden, wij mogen ons tweede punt wegens tijdgebrek niet zover uitbreiden.

2. *Zijn werk.* De apostel verklaart ons de omstandigheden waar de evangelisten over zwijgen, Hebr. 5: 7 "Die in de dagen Zijns vleses gebeden en smekingen tot Degene die Hem uit de dood kon verlossen met sterke roeping en tranen geofferd hebbende en verhoord zijnde uit de vreze." Zijn ernstiger gebed, en hier en straks op Golgotha, was vergezeld 1 met vreze, 2 met tranen, 3 met sterke roepingen. En het getuigt van de grote nood, vreselijke angst, brandende liefde. Zijn plechtig gebed bestond dan in een waardig, hartelijk, innerlijk smeken, geperst door de bange nood en vrees, uit innerlijke liefde, voor hen die Hij hier vertegenwoordigde. O geliefden, Hij wil er niet uit, uit de smart, tenzij Hij verhoring ontvangt voor de zijnen. O, Hij laat niet af, Hij wil Zelf geen leven, als Zijn lievelingen niet leven, geen verlossing tenzij zij verlost zijn.

En in al die smarten, onder al dit gekerm, in de bange hof Zijn discipelen in slaap gezonken. Petrus, slaapt gij? Och, vrienden, Petrus betoonde in alles meer vuur te bezitten dan licht, en nu was het vuur gedoofd, het licht geblust. Bleef Hij dan alleen over, hetwelk gewis Zijn smarten vergrootte, hier werd waar: "Ik heb de pers alleen getreden." Zijn smekingen waren dan om aangenomen te worden

met hen, Zijn gebed was voor hen, hun hoop verging met Hem, Ps. 69. En 84 vrienden, dat de nood hoog steeg, ja zo hoog als wij arme stervelingen nooit bevatten zullen. De evangelist getuigt: "Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloeds." Zijn smekingen, Zijn gekerm, het noodgeschrei drong door tot in de troon van Hem, die de schuldige niet onschuldig houden kan. O, vrienden, wat heeft onze dierbare Heere geworsteld! O, Zijn smekingen waren: *o, Vader, hier lig Ik met Mijn volk in de grootste smarten. Banden des doods hebben Mij omvangen, beken Belials verschrikken Mij. O, Vader, zij hebben het zich waardig gemaakt, de hemelen zijn getuige van Uw recht! Maar, o, Vader, Ik ben hun Borg; wat zij geroofd hebben, geef Ik U in hun plaats. Ja, Vader, alzo is geweest het welbehagen voor U! Uw gerechtigheid is gerechtigheid. Ik draag Uw heilige wet, die Gij de sterveling zet, in 't binnenst ingewand. O, Vader, verlos Mij dan met de mijnen! Oneindige straf was Uw heilige eis, en Ik draag dezelve. De afgrond roept tot de afgrond bij het gedruis van Uw watergoten.*

En zeker, geliefden, ook in dit gedeelte van Zijn zielenlijden, heeft Hij de straf gedragen en Gods eis uitgeput, waarvan het gevolg was: "en verhoord zijnde uit de vreeze", enz. En ofschoon het lijden nog niet voltooid was, o, nee; van Gethsémané naar Golgotha, waar het volbracht zal worden, bekend gemaakt. Nochtans wat dit zielenlijden aangaat was vervuld; en wij zingen: *Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen!*

Geliefden, wat is de zonde toch aller ontzettendst in de ogen van de vlekkeloos Heilige! Dat u toch kennis mocht krijgen aan, en gemeenschap met Hem, Wiens lijden en smart God een welbehaaglijke offerande is! O, vreselijk zal het zijn te vallen in de handen van een levende God! God Zelf opene uw ogen voor de reinheid van uw Schepper, en de snoodheid van uw zonde; de gestrengheid van 's hemels recht, en de grootheid van uw schuld; eeuwige liefde schenke u dit. O, dat en dat alleen maakt Jezus Christus dierbaar, gepast en noodzakelijk voor rampzalige zondaren.

Zo was dan ook het gebed een deel van Zijn offerande tot vervulling aan 's hemels eisen. Was het overeenkomstig de eeuwige onderhandeling tussen de Eiser en de Aanvaarder, voldeed het de Goddelijke natuur, Dewelke naar voldoening dorstte. Zo voldeed onze Jezus, in het bang Gethsémané, dat ontzettend gedeelte van het door Hem opgenomen werk, om het straks te voltooien en te sluiten met de sterke uitroep, dat hemel, aarde en hel verbaasd zullen staan.

3. Geliefden, laat ons een enkel ogenblik beschouwen: *het Voorwerp van het gebed.* In Zijn plechtige nadering tot het heiligdom, naderde Hij tot Hem, Die de rechten des hemels handhaafde, en liefde tot de uitverkorenen bezat. God Zelf had dit aangekondigd, Jer. 30: 31, "En zijn Heerlijke zal uit Hem zijn, en Zijn Heerser uit het midden van Hem voortkomen, en Ik zal Hem doen naderen en Hij zal tot Mij genaken, want Wie is Hij die met Zijn hart Borg wordt, om tot Mij te genaken, spreekt de Heere" En, geliefden, Wie zal klimmen op de berg des Heeren? En Wie zal staan in de plaats Zijner heiligheid! Alleen Hij, Die rein van handen en zuiver van hart is. De apostel Paulus in de aangehaalde plaats noemt God bij Zijn eigenschappen. Die machtig was om Hem uit de dood te verlossen, tot een rechtvaardig Richter en een machtig God, die Hem helpen, verhoren en verlossen kon, en dit gewisselijk deed. Laat ons hetzelfde een weinig overwegen.

- I. *De Hemel zelf had er het hoogst belang in.* Immers God Zelf had eeuwige 85 liefde geopenbaard, tot Zijn schepping en de vaten van de Barmhartigheid, om uit genade en barmhartigheid, door gerechtigheid Zich een weg te banen tot eeuwige heerlijkheid van Zijn deugden, om door de offerande van Zijn Zoon een eeuwige verzoening tot stand te brengen. Zo naderde dan de Man die Zijn Metgezel was tot een verbolgen God, maar ook tot Hem met Wie het verbond was aangegaan. Hij kende hen beide, de Borg en Zijn zaad, en als de ware Hogepriester droeg Hij hen in Zijn dierbaar hart. Zodat, geliefden, de heerlijkheid en luister van Goddrie-enig was samengevlochten met het werk van onze gezegende Middelaar.
- II. *Ten opzichte van de uitverkorenen.* God Zelf had hen lief met een eeuwige liefde, verlossing was aangekondigd, een eeuwige vrijheid van zonde, dood en verderf was beloofd. De borgtocht zelf was het gewrocht van de Goddelijke raadslagen, de overeenstemming van de Goddelijke personen. Het geëiste werd gegeven. Hij naderde voor Zijn gemeente met het gevorderde rantsoen tot een rechtvaardig God. En, geliefden, kon een rechtvaardig God meer eisen, dan de gevraagde voldoening aan Zijn recht. Had onze dierbare Heere niet, in gehoorzaamheid aan 's hemels wet en recht, de ontzaglijke toorn gedragen, de tormenten van de hel getrotseerd, onderworpen aan de eeuwige dood, over dezelve getriomfeerd in al Zijn angsten, smarten, vrees en benauwdheden. Een rechtvaardig God; gezegende eigenschap in het aanbiddelijk Opperwezen. O, vrienden, dit is die deugd, waar ieder schuldig sterveling voor siddert en beeft. En geliefden, een enkele opmerking: wat heeft dat gezegend Wezen een arbeid in het hart van Zijn gunstgenoten, eer de ziel onder die deugd komt te bukken en aan de rechtvaardigheid van God onderworpen is! O, als dat gebeurt, het vlakvallen voor zijn Rechter, o, dan is een schepsel niet te goed voor de hel. Nog eens: heerlijke deugd in God; zij haast zich om de schuldige te straffen maar spoedt zich om de onschuldigen te redden. Trad onze Heere tot een rechtvaardig God, Zijn smekingen zullen aangenomen worden en Hij zal voor Zijn schapen het eeuwige leven verkrijgen. En het gebed, het pleiten, de smekingen van onze dierbare Hogepriester zal als een liefelijk reukwerk voor Gods aangezicht zijn. Zó aangenaam, dat een vlekkeloze Majesteit een reuk van rust, genoeg en voldoening er in rieken zal. O, gewichtvolle toegang. Hij werd niet afgewezen. O, aangenaam Reukwerk, waarin de Godheid een behagen scheidt. O, waardig Reukwerk, waarin de kerk God aangenaam zij. En geliefden, uit eeuwige goedheid, door onkreukbare gerechtigheid werd Zijn lijden en smart, en Zijn smekingen aangenomen.
- III. *Hijzelf had er het hoogste belang in.* Hem was loon toegezegd. Hoor maar wat de apostel getuigt, Hebr. 12: 2, "Ziende op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke voor de vreugde die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand van de troon van God."
1. *Naar verlossing.* En in Zijn toegang met smekingen, op grond van Zijn smartvol en waardig lijden was Zijn ernstig verlangen naar verlossing uit pijn en smarten. O, Hij was mens, zowel als God. De smarten waren ondragelijk, en toch door Hem gedragen. Het gewichtvolle "Mij dorst!" aan de kruispaal was ook naar het einde van Zijn smart. En, geliefden, beschouw wat de Heilige Geest hiervan voorzegt heeft door dichters en Profetieën. Het bang geroep, de bittere klachten, het vreselijk gekerm door persende benauwdheden, en dit alles werd werkelijkheid!

En ik ben verzekerd, toehoorders, dat allen die Hem kennen, in de 86 gemeenschap van Zijn lijden, hun ingewanden ontstoken worden, naar Zach. 12:10.

2. *Verlangend naar het heerlijk loon.* Joh. 17:5, "en nu verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelf met de heerlijkheid, die Ik bij U had eer de wereld was"; hetwelk bestond: de aanneming in 's hemels gunst, de zoete gemeenschap met Zijn Vader, een verzoend God te aanschouwen en te genieten de vrucht van Zijn arbeid. De zalige toelaching van een bevredigd God Wiens deugden door Hem zo treffelijk zijn verheerlijkt. De eer en lof van de hemelbewoners. Het ontvangen van de troon van de hemel, de kroon van de heerlijkheid, welke de Vader Hem zou schenken. De scepter van Zijn heerschappij over de einden van de aarde, naar Ps. 89: 28, "Ook zal Ik hem ten eerstgeboren Zoon stellen, ten hoogste over de koningen der aarde", en vs. 30, "En Ik zal Zijn zaad in eeuwigheid zetten en Zijn troon als de dagen der hemelen."

3. Zijn innig verlangen was: *Zijn zaad te aanschouwen als Zijn arbeidsloon*, om met hen te pronken voor het aanschijn van God. O, vrienden, de Vader aanschouwt ons steeds op Zijn dierbare borstlap, dat eeuwige lieve hart, waarin Hij ons bemint. Wij werden met Hem gezet in de hemel; en, geliefden, nog een wijle tijds, en wij zullen Zijn heerlijkheid aanschouwen en ons plechtig voor Hem neerbuigen.

4. Zijn verlangen is tot op heden: *de gehele schepping hersteld te zien* in meer dan haar oorspronkelijke luister, dezelve te aanschouwen als het werk van Zijn handen. Als straks vervuld zal zijn, wat de dichter zong Ps. 104:35, "De zondaren zullen van de aarde verdelgd worden en de goddelozen zullen niet meer zijn. Loof den Heere, mijn ziel, halleluja!"

Toehoorders, hebben wij dan in 't kort beschouwd: 1. De bidder, 2. Zijn gebed, 3. Tot Wie Hij bad, en het belang er in van God Zelf, van de kerk, en van Christus Zelf. Ons rest nog, kort te beschouwen:

III. *De heerlijke vrucht.*

Spijze ging uit van de eter, zoetigheid van de sterke. 't Is waar toehoorders, Golgotha zal het vreselijk drama sluiten en zonder hetzelfde geen voltooide voldoening, Gethsémané en Golgotha horen bijeen, ja, meer nog. De ganse tijd van Zijn leven op aarde, van de kribbe tot het "Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn Geest" één werk, één geheel, één offerande van liefde. Nee, geliefden, niet pas in de hof werd Hij schuldig, maar in de aanneming van onze natuur ontving Hij dezelve. Zó dat het niet gescheiden worden kan. Nochtans was elk gedeelte volmaakt, elk gedeelte voldoende, elk gedeelte een zegen voor Zijn gemeente. Wij splitsen de vrucht in tweeën:

- a. Voor het gehele lichaam.
- b. Voor elke persoon in 't bijzonder.

De heilrijke vrucht van Jezus' dierbaar lijden en sterven voor het gehele lichaam is:

* ten eerste, de verwerving van de Heilige Geest. Onmogelijk kon een onverzoend God in gunst tot de aarde komen. En vraagt u hoe dan onder het Oude Testament geliefden, op grond van Christus eeuwige borgtocht. Hij is het Lam dat geslacht is van de grondlegging der wereld, en ofschoon de schuld, niet stoffelijk en formeel gekweten was, de apostel verklaart ons in de brief aan de Rom. 3: 25, dat God de zonden vergaf onder verdraagzaamheid. En als ik mij zo mag uitdrukken, God kon geduld oefenen, want God stond tegenover God door het plechtig verbond; geduld oefenen tot de tijd,

bestemd in Zijn eeuwige raadslagen; de volheid van de tijd, waarin de tijd der 87
verdraagzaamheid ten einde liep en die van de gerechtigheid intrad. Op grond van de
eeuwige borgtocht van de Zoon van God zong de kerk van het Oude Testament:

*"De schuld Uws volks hebt G' uit Uw boek gedaan;
ook ziet Gij geen van hunne zonden aan."*

Als dan onze gezegende Heere Zijn gewichtvol werk voltooid had, zond Hij Zijn
verworven Geest, Joh. 14: 16, 17, met vers 26.

* 2. Instelling van het ambt. De Heilige Geest als vrucht van Christus arbeid, treedt als
plaatsvervanger op. Christus zal opvaren, en Zijn majesteit zal nederdalen om Zijn
lichaam te dienen, Joh. 14: 13, 14. Een ambt, waar Hij Zichzelf vertegenwoordigt, om
te zijn een levende bediening uit God. Hij zal scheppend optreden in Christus' lichaam,
hetwelk van nature dood, van God gescheiden en vervreemd is. Christus Zelf zal door
Hem Zijn knechten roepen met een hemelse roeping, hen bekwaam maken tot dat
gewichtvolle werk, en Zelf met hen zijn om het woord des koninkrijks te zaaien ter
vergadering van Zijn rijk. Zo, dat zij Zijn werk werken en met Hem in de zoetste en
nauwste vereniging staan, om Zijn wil te kennen.

En geliefden, de tijd is aanstaande, welke Jesaja aankondigt, Kap. 11:9: "Men zal
nergens leed doen noch verderven op de ganse berg Mijner heiligheid; want de aarde
zal vol van kennis des Heeren zijn, gelijk de wateren de bodem der zee bedekken." En
Psalm 98. **O, vrienden, wat liggen wij onder heerlijke beloften!** Verzamelt ze zelf uit
Gods getuigenis. En mijn hart zucht tot Hem, Die trouw en waarheid heeft tot de
gordel Zijner lenden: "*och, dat Israëls verlossing uit Sion kwame*", naar Ps. 53:7, en de
bede van de dichter, Ps. 44:27: "*Sta op, ons ter hulp en verlos ons om Uwer
goedertierenheid wil.*"

* 3. Ten opzichte van elk vat van barmhartigheid in 't bijzonder. Het eeuwig heil,
hetwelk de Middelaar verwierf op deze aarde, zal Hij schenken aan al Zijn schapen,
Jezus Christus dan het Hoofd van Zijn gemeente zijnde, zo zijn wij in Hem volmaakt,
vertegenwoordigende hen alle, zowel in Zijn smarten en ellenden, als in Zijn
heerlijkheid. Toen Hij opstond uit de doden, stonden zij op uit de doden. Toen Hij
opvoer ten hemel, voeren zij op ten hemel. "En zij werden met Hem gezet in de
hemel." Edoch, dit was en is in Hem, als hun vertegenwoordigend Hoofd. Doch niet in
hun ziel; o nee. Zij komen ter wereld door een natuurlijke geboorte. Uit den bloede, uit
de wil des vleses, uit de wil des mans is hun natuurlijke oorsprong. "Uit de aarde
aards." 't Is waar, geliefden, de geleerden spreken, en twisten soms, over geestelijk
leven bij de natuurlijke geboorte, hetwelk dan door de doop verzegeld wordt.
Niettegenstaande dat dit plaats heeft in sommigen, denk aan Johannes, toch is dit geen
regeliefden Dood geboren, vervreemd van God, is de gewone regel van het menselijk
geslacht, Ef. kap. 2. Al de schatten in Hem verborgen, worden door God Zelf aan hen
geschonken, door een gezegende gemeenschap tussen het Hoofd en de leden tot stand
te brengen.

Laat ons het kort beschouwen.

?? De eerste weldaad uit hun heerlijk Hoofd is: geestelijk leven tot stand brengen in
de ziel. Dit is het ondoorgronde werk van de Heilige Geest.

?? De tweede weldaad, hem tot kennis en gemeenschap te brengen met de gezegende
Middelaar van het N.T. tot rechtvaardigmaking.

?? De derde weldaad: de rechtvaardigmaking zelf en de heerlijke weldaad van het
kindschap.

?? De vierde weldaad: de reiniging en heiligmaking.

88

?? En het einde het eeuwige leven. 1. In de hemel zonder lichaam. 2. Na de opstanding met ziel en lichaam beide. O, vruchtbare dood van onze gezegende Heiland! Geliefden, we overwegen elke weldaad in het bijzonder, doch beknopt.

De Heilige Geest een Geest des levens in hen zijnde, wordt hun Onderwijzer. Gewichtvolle dingen komt Hij te onderwijzen:

a. *Ten opzichte van het heerlijk Opperwezen.* Dat de Allerhoogste het eeuwig goed is; een dierbaar Wezen, in Welks gemeenschap de eeuwige gelukzaligheid bestaat. Bij hen wordt waarachtig Ps. 34:9a, "Zij smaken en zien, dat de Heere goed is." Het bewustzijn van de ziel van Hem is zo zoet, dierbaar en verheven, dat het verstand het niet vat, noch haar tong de waarde kan uitspreken. De ziel strekt zich uit naar Hem. O vrienden, wat een geheime trek naar God, wat een verborgen liefde tot, en een brandend verlangen naar Zijn eeuwige gemeenschap.

En, toehoorders, hier hebt u het verborgen onderscheid tussen belijdenis en praktijk, tussen leven en dood, Orpa's en Ruth's, Schibboleth en Sibboleth. Menigeen dewelke niets anders bezit dan een dode belijdenis. De klok slaat bij hen anders, dan hij wijst. Hun hoofd volgestampt met letterkennis, de tong vaardig om grote dingen te roemen; en, vrienden, een lege ziel waar geen grein liefde of hoogachting voor het eeuwige Wezen te vinden is. Wat zeg ik, een bittere vijandschap en haat. Geliefden, geloof mij, dat zijn de grootste vijanden van het levend Godsgeslacht. Terecht heeft Huntington zich uitgesproken, als hij schreef: "Algemene liefde heeft alles lief, maar zij haat mij." Liefde, innerlijke liefde tot God is het werk van Goddelijk leven in de ziel.

b. *Gods Geest onderwijst hen in de ontzaglijke kloof die er is tussen Hem en hen.* O, smartvolle gewaarwording, o, treurige ontdekking, een heerlijk God te missen. En toehoorders, laat u toch niet wijs maken dat dit ongelof is. Het is het gezegende werk van een verrezen Zaligmaker door Zijn Geest in hun ziel, die hen overredend toont hun ware staat voor God. Hier begint de ziel zijn ongeluk te ontdekken en te beschreien, hetwelk zo ontzaglijk en gewichtvol is dat er niets op arde is, hetwelk haar enige troost of lamenis kan toebrengen.

Wat onderscheid geliefden, tussen het levend geloof, waar het vat der barmhartigheid deelgenoot van is, of het koude, beredenerend geloof van de tijdgelovigen! En toehoorders, het schijnt wel of dit geslacht uitgestorven is. Ik vraag u, hoort u in onze dagen hun ellendige naam noemen of hun rampzalige werkzaamheden vermelden? Het schijnt, let wel, het *schijnt*, of ze geen bestaan meer hebben. Allen zijn goed kerks, alle gelovigen. Verdenken mag u niemand; foei, dat is liefdeloosheid, jegens zijn evenmens...! Laat u niet misleiden, geliefden, het is dit geslacht, die spotten met het gekerm naar Jehovah, lachen om het enghartige van levende zielen, welke worstelen om een eeuwige behoud en bevangen zijn door vrees, van Gods gunstrijke tegenwoordigheid te zullen derven. Het is dat rampzalige volk, hetwelk niet de minste bevindelijke kennis van God bezit. Noch nooit een hartelijke innerlijke zucht naar Jehovah geslaakt omdat Hij waardig is. Maar laat ons eindigen. Het zijn dan tenslotte die ongelukkigen, die preken, spreken en praten over alles; zij kunnen overal bij, niets te hoog, niets te laag, niets te ver, niets te heilig; en daarom stelen zij Christus uit de Bijbel; praten over een Christus uit de Bijbel. Maar, geliefden, zeker is het, Christus zal tot hen zeggen: "Gaat weg van mij ... Ik heb u nooit gekend."

- c. Onderwijst Jehovah's Geest hen in de kloof, niet minder onderwijst Hij hen in ⁸⁹ *de kennis van hun zonden en dat wel aan dagelijkse zonden, geslachtszonden waardoor zij onrein in de wereld komen*, en komen tot de kennis van de bron waar alles uit voortvloeit, hun ellendig Verbondshoofd. En, geliefden, vraagt gij waarom toch, die ellendige kennis van hun verdorven staat en toestand. O, vrienden, het is Hem om hen te doen. Het is Hem te doen om plaats te maken voor Zichzelf. Het is Hem te doen om hen deelgenoten te doen zijn aan Zijn dierbaar lijden en sterven. Het is Hem te doen om hen hun gerechtigheid weder te geven. Het is Hem te doen om hen in 's Vaders armen te voeren; ja, het is Hem te doen om Zijn duurgekochte bruid, als een wedergift uit 's Vaders handen te ontvangen. Kennis van zonden dan als de vrucht van Jezus Christus' arbeid, opdat Hij alleen gepast, dierbaar en noodzakelijk wordt. O vrienden, die hier kennis aan krijgt: een verdorven hart, hetwelk in volle vlam staat om uit te breken in de snoodste gruwelen, en een kermende ziel tot God om bewaring; liefde tot en haat tegen de zonde. Zie hier de strijd op het slagveld van de ziel. Het gekerm tot God, het dorsten naar verlossing van de rampzalige heerschappij van de zonde. O, mochten dezulken dit lezen. O, vrienden, tot uw bemoediging dient: *dat God uw geschrei hoort*. Hoort wat de Heere getuigt Exod. 2: 23b "En hun gekrijt over hun dienst kwam op tot God, (vers 24) en God hoorde hun gekerm, en God gedacht aan Zijn verbond met Abraham, Izak en Jakob, (vs. 25) en God zag de kinderen Israëls aan, en God kende hen." En tenslotte: o, vrienden, die het zondigen tegen God moede wordt, wat dierbare beloften hangen over uw hoofd. Ps. 68:14, "Al laagt gij tussen twee rijen van stenen zo zult gij toch worden als vleugelen ener duive, overdekt met zilver en welker vederen zijn met uitgegraven géluwen goud".
- Hij zette maar Zijn arbeid voort opdat gij uw gerechtigheid verliest, om als een ellendige slaaf van de zonde, die het nooit verder zal brengen als u hatelijke en verdoemelijk te maken voor de vlekkeloos Heilige en onkreukbaar Rechtvaardige. En toch niemand anders wordt gezaligd. Niemand anders zal het gezegend aangezicht zien van Hem die een Vriend is van zondaren. O, maakt Hij onze zonden bekend; Christus' Geest ontdekt de Heere des hemels en der aarde als een heilige Majesteit, dewelke niet alleen uitwendige vroomheid eist, maar een rein hart; "want uit het hart zijn de uitgangen des levens", en Jehovah getuigt: "Zijt heilig, want Ik ben heilig." Niet alleen in aangename gestalten, maar ook in akelige wangestalte. Niet alleen als wij waken, maar ook als wij door het nachtelijk leven geregeerd worden. Gods eis is een onafgebroken liefde tot Zijn heilig Wezen, naar de regel van Gods heilige wet. Gods gezegende Geest, de vlekkeloze reinheid van het heerlijk Opperwezen ontdekkende, is ze een rampzalig monster, onrein van het hoofd tot de voet; gans melaats. En dezulken vinden hun legerplaats in Ps. 38.
- En geliefden, dat reine licht steekt alles in brand. O, geliefden, gelijk de hete julizon zijn brandende stralen schiet op de mesthoop en haar stinkende walmen teruggeeft, zulk een ellendige stank der onreinheid geeft de ziel op. En zeker, toehoorders, hier zal de verbondsbelofte bewaarheid worden: "Ik zal maken dat zij een walging aan zichzelf hebben." Geen plek waar dat licht niet schijnt. O, de vreselijkste zonden borrelen op met zulk een kracht, dat zij voldoening eisen. De schandelijkste lusten branden in dat ontvlamd gemoed, dat ontstoken wordt door het rad van hun geboorte. En toch, geliefden, onder dat alles een verborgen trek naar God, naar reinheid, naar gemeenschap met Hem. O, Hem eeuwig te derven is de hel zelf. Het plechtig geroep: "*Genâ, o God, genâ,*" dringt zelfs tot in de Troon. Het angstig gekerm: "O God, schep mij een rein hart en vernieuw in het binnenste van mij een vaste geest", Ps. 51: 2.

De gerechtigheid des hemels ontdekt zich in zulk een rampzalig zondaar en wel in twee opzichten:

1. Gerechtigheid veroordeelt hen.
2. Gods gerechtigheid heeft haar eisen.
  1. *Gods veroordelend recht.* O, vrienden, veroordeeld te worden tot de dood, Gods brandende toorn over zulk een onreine misdadiger, een rampzalige eeuwigheid wordt in de ziel geopenbaard. De aankondiging van alles wat vreselijk is, wordt door hem vernomen. Doch, geliefden, was het Hem te doen een plaats te bereiden voor Zichzelf. Een plechtig, ja een gezegend ogenblik breekt aan. Er is een dag, dat de mens zijn Maker zien zal, naar Jes. 17:7. Gods ontmoeting, ziedaar, geliefden, het plechtig ogenblik. O, geduchte ontmoeting. Gerechtigheid van de hemel veroordeelt hem. De heiligheid van Hem, Die te rein is om gemeenschap te oefenen met zulk een bezoedelde ellendeling, sluit hem buiten Zijn heerlijke gemeenschap. De gezegende uitwerking van deze plechtige ontmoeting is: *een welgevallen krijgen in de straf van zijn ongerechtigheden.* En vrienden, zulk een houdt niet op, o neen; het gekerm, het gesmeek tot Hem, Die ook machtig is hen te verlossen: *o, God, is er nog een weg, een middel om de welverdiende straf te ontgaan en weder tot genade te komen?* En nog eens geliefden, Gods ontmoeting, ziedaar het plechtig ogenblik, waarvan de gezegend uitwerking is, dat Jehovah in ontferming Zich ontdekt. En Hij, die oneindig is, de zondaar nodigt ter beschouwing van Zijn deugden. Oneindige macht ontdekt zich aan de schuldige sterveling, eeuwige Goedheid openbaart zich aan het schuldig hart. Onbegonnen liefde en tere Barmhartigheid treden te voorschijn. O, eeuwig wonder! Het onmogelijk verdwijnt, en eeuwig mogelijk wordt ontvouwd. God kan God blijven, en rampzaligen verlossen! Jezus Christus, Gods dierbare Zoon, ontdekt Zich. En, geliefden, hier heeft de eerste ontmoeting plaats van Bruidegom en bruid. O, wondervolle ontmoeting! Verbazend paar: *de Heere des hemels en een stofbewoner!* De Almachtige bij een machteloze. Hemelse rijkdom en aardse armoede. Goddelijke reinheid en een bezoedelde ellendeling. De schat, waardig om 's hemels eisen te voldoen, en een schuldig ter dood veroordeeld misdadiger. O, vrienden, gezegende ontmoeting, Hem te aanschouwen, Die God voldoening en de sterveling het eeuwige leven geeft. En hier verlaat de kerk Egypte en hier kan ze zingen:

*O God, toen Gij met Majesteit
Uw Israël hebt uitgeleid,
En op Uw heil doen hopen.*

Is dan de onmogelijkheid in mogelijkheid veranderd, o, de hemel roept hen toe: "Zie het lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt."

2. *Gerechtigheid in haar eis.* Heeft eeuwige ontferming de Weg des heils ontsloten, Zijn gerechtigheid vordert voldoening, hetwelk de ziel geopenbaard is. De gezegende vrucht van Jezus Christus' lijden, sterven en dood, zal het waardig rantsoen zijn, waar de Rechter van hemel en aarde eisend optreedt. En zeker geliefden, zolang dit openstaat is er geen vrede noch gemeenschap met God denkbaar. Kent u het verlangen, het dorsten naar God en Zijn zalige gemeenschap? Op Golgotha ontmoeten een rechtvaardig God en een schuldig zondaar elkaar. O, dierbaar kruis, o, stof van vreugd! Daar, ja daar alleen wordt de hitte van Zijn gramschap geblust, een eeuwige vrede gesloten.

En, toehoorders, waar Zijn waardige en dierbare dood het enige rantsoen is, voor zonde en schuld ter voldoening, worden zij met God verenigd. Doch genoeg.

d. *De vrucht van Jezus' dood strekt zich verder uit tot reiniging en heiligmaking.* De kerk is verlost van hun schuld en deelgenoot geworden aan het eeuwige leven, hetwelk een opgestane Heere hen schenkt door de rechtvaardigmaking; dewelke wij niet uitgebreid hebben, om als de Heere ons tijd, licht en lust geeft, in het bijzonder hier over te handelen. Ik zeg nog alleen, waar de ziel in Gods vierschaar gedaagd wordt, Jezus Christus voor hen tot God nadert en eeuwige verzoening tot stand brengt, een eeuwige verlossing hen schenkende. O, zalige weldaad, door Hem vrijgemaakt, van zonde, duivel, dood en eeuwige verdoemenis, Rom. 5. En Ps. 116 is hun dankpsalm, "Wat zal ik met God gunsten," enz. Maar laat ons naar ons einde spoeden. Heiligmaking, waarde toehoorders, om dezelve te overwegen. Wij beschouwen dan wat heilig zijn inhoudt:

1. *Ten opzichte van God zelf.* De heilige Schrift leert ons ten opzichte van Jehovah, dat de heiligheid in het heerlijk en verheven Opperwezen is. Die majestueuze, vlekloos reine natuur van de Eeuwiglevende, waardoor Hij van al het geschapene gescheiden is; mitsgaders Zijn plechtig gescheiden zijn, en natuurlijke afkeer van alles wat onrein is. Ten opzichte van het eerste lezen wij, Jes. 6: 1-3. Het driemaal *heilig* wordt Hem plechtig en deftig toegezongen door de heerlijke troongeesten. En zeker is dit het vermaak en de eeuwige blijdschap van die zalige hemelgeesten. Hun vereniging met Zijn aanbiddelijke wil, en tevens hun oneindige afstand van Zijn natuurlijke majesteit en vlekloze reinheid. Job 15:15 "Zie, op Zijn Heilige zou Hij niet betrouwen," enz. En de apostel Paulus, 1 Tim. 6:15 "Die alleen onsterfelijkheid heeft en een ontoegankelijk licht bewoont," enz. En gunstgenoten des Heeren, ook wij zullen verwaardigd worden, Hem te aanschouwen in Zijn heerlijke eigenschappen en plechtig voor Zijn Majesteit ons neer te buigen. Ps. 138:2 "Ik zal mij buigen naar het paleis Zijner heiligheid." En, toehoorders, deze geduchte en heerlijke deugd van het gelukzalig Wezen Gods is voor ieder, die onrein is, de grootste verschrikking. Geloof mij, al stond de hemelpoort open, geen schuldig en onrein schepsel zou moed noch lust gevoelen om dit heiligdom binnen te treden. O, die ontzaglijke glans van Zijn heiligheid sluit hen buiten Zijn heerlijke gemeenschap. En ontsteekt in het gevallen schepsel de vreselijkste onreinheid, een vreselijke afkeer van een reine Godheid. Zelfs op deze lage aarde, geliefden, waar God Zich ontdekt in de vergadering der heiligen, zal Farizeese heiligheid verteerd worden en de beoefenaar vluchten. O, de angst slaat dezulken om het hart, en vijandschap en haat ontvlamt in hun onrein gemoed. Van hen die rein zijn in hun ogen, maar van hun drek niet gewassen zijn. Dan, ja dan gaat die ellendige lasteren, wat hij niet kan verdragen; bespotten wat hij niet kent. Hetwelk de ontzaglijke voorbode is van zijn eeuwige uitsluiting van het dierbare, reine en heilige Wezen.
2. *Ten opzichte van Gods werken.* Heilig is Jehovah in de hemel, onder de hemelingen, Ps. 89: 7. Want wie mag in de hemel tegen de Heere geschat worden? Wie is de Heere gelijk onder de kinderen der sterken? Heilig is Hij op

deze aarde, in Zijn onnaspeurlijke gangen der voorzienigheid, over 92 koninkrijken en volken, over de wereld en zijn gunstgenoten, in zegeningen en oordelen, leven en dood. O, wat diepten zijn hier. Gods oordelen zijn een diepe afgrond, naar Ps. 36. En, geliefden, wij buigen ons voor Hem neder en erkennen dezelve over onze personen, en des dichters hulde aan zijn Schepper zij de onze: "Heilig zijn, o God, Uw wegen", enz. De heiligheid werd afgeschaduwed onder het Oude Testament. Priesters, Levieten, ark, altaar, tabernakel en tempel, welke afgezonderd werd voor Jehovah en Zijn dienst.

Maar laat ons beschouwen de vrucht van 's Heilands sterven.

Heeft Christus in Zijn lichaam de zonde gedragen, naar 1 Petrus 2: 24 en Rom. 6:10. Dit deed Hij geliefden, niet alleen ten opzichte van de schuld, maar zeer zeker ook ten opzichte van de onreinheid. O, schulden en ongerechtigheid, moest Hij wegnemen, een onnaspeurlijk geheim. Hij deed dit zonder Zelf besmet te worden. Laat ons tot duidelijkheid dit gewichtvolle werk splitsen:

1. In Hem.
2. In ons.

* Ten eerste. *In Hem.* Toen onze gezegende Verlosser èn in Gethsémané èn op Golgotha leed en stierf, werd Hij door Gods heilig oog beschouwd als een onreine zowel als een schuldige. Immers Hij vertegenwoordigde ons in beide opzichten. En geliefden, in de aanneming van onze natuur in de benedenste delen der aarde trad Hij, Die heilig was en bleef, in onze staat en toestand. Alle verstand van geschapen wezens schiet hier te kort om te bevatten het geheim; om te bevatten welk een ontzettende smart voor een heilig Heere; om te bevatten de peilloze liefde, om de drek van onze zonden weg te dragen. En geliefden, als u enigszins God kent zult u iets vatten, dat de glans van Jehovah's onbezoedelde reinheid en vlekloze heiligheid voor Hem schier ondragelijk was. En toch, eeuwig zij Hij geprezen, het ondraaglijke heeft Hij gedragen. Toen dan onze dierbare Heere hier onder worstelende was, verteerde Hij al onze onreinheden, nam ze weg door de dood te sterven. Rom. 6:10 "Want wat Hij gestorven is, dat is Hij der zonde eenmaal gestorven." In Hem dus losgemaakt van alle vuil. Want geliefden, dit is immers de dood: losmaking, scheiding maken. Hiertoe nam Hij dan onze natuur aan, opdat Hij de zonde teniet zou doen. Zó, dat de ganse kerk als straks Zijn lijden en werk voltooid zal zijn, en hij, nadat hij uit de beek van smarten en ellenden gedronken zal hebben, het hoofd omhoog zal heffen, naar Ps. 110:7 "in Hem volmaakt zal zijn." Kol. 2: 10a "En gij zijt in Hem volmaakt." Zó, geliefden, dat het ganse lichaam in haar waardig en heerlijk Hoofd volkomen gerechtvaardigd en volmaakt heilig is. En Christus' bruid door de Vader schuldeloos en onbevlekt beschouwd wordt. Zó, dat 's Vaders getuigenis is: *Hoe schoon zijn uw gangen in uw schoenen, gij Prinsendochter!*

* Ten tweede: *in ons.* Het gehele lichaam deelgenoot wordende aan Zijn heiligheid welke Hij verwierf, van de kleinste tot de grootste, naar Ps. 115:

*Elk die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot,
Wordt van dat heil, die weldaân deelgenoot.*

Doch, geliefden, wat onnaspeurlijke wijsheid is verspreid over al Gods werken. Als u overweegt Gods onnaspeurlijk bestuur.

a. De een wordt het leven geschonken, om nooit met de wereld buiten zich in aanraking te komen, weet niets van deze aarde noch van haar ellende, gaat, bijna zo

spoedig als hij kwam naar een plechtige eeuwigheid. Ook is Christus voor hen 93 de Poort. Zeker geliefden, Hij is voor oud en jong de Poort om door Hem te gaan in het hemels Jeruzalem, waar de dageraad van de eeuwigheid hen bestraalt. Zeker, onze lieve kleinen staan ook onder hen, waar de dichter van gewaagt Ps. 87:5,

*Dan wordt Mijn Naam met lofgejuich geprezen,
Dan zullen daar de blijde zangers staan,
De speelliën op de harp en cymbel slaan,
En binnen u al Mijn fonteinen wezen.*

O, toehoorders, wat een zalige troost, een innige blijdschap, bewust te mogen zijn, de zaligheid van uw weggenomen zaad!

b. Anderen wordt hier op aarde leven medegedeeld, uit eeuwige liefde hunwaarts. Sommigen worden oud, breken niet door, en komen niet tot de personele kennis of gemeenschap met onze dierbare en gezegende Heere, aan deze zijde der eeuwigheid. Leven deze in Gods gunst op hun plaats, dan openbaart het zich. In gevoel van gemis, begeerte en uitgangen, honger en dorst, naar het zalige Wezen Gods. Een verborgen trek naar heiligmaking.

c. Sommigen worden beweldadigd, met de kennis van Hem Die een vriend is van tollenaars en zondaren, die reikhalzend uitzien, om door Hem verlost, door Hem tot God gebracht, door Hem geheiligd, om met Hem verenigd te worden, Spr. 8:21 "Opdat ik mijn liefhebbers doe beërven dat bestendig is." En toch, geliefden, hoeveel zijn er dewelke toch hun begeerten aan deze zijde van de eeuwigheid niet verkrijgen. Doch niettegenstaande dit, het zal eenmaal waar worden: o, Christus zal uw Borg worden door onweder voortgedreven ongetrooste, en Hij zal uw stenen gans sierlijk leggen. Ook zult u zingen: *"Dit is, dit is de poort des Heeren."* O, gelukkig is hij, die zichzelf niet kan redden, o, veel beter zijn ganse leven doodbrakend te zijn, dan een valse rust te zoeken. Immers laat de Heere Zich niet onbetuigd. Hij is en blijft toch uw grootste Schat. "Zo Hij mij doodde nochtans zal ik op Hem hopen."

En ik doe u de vraag: is het niet veel veiliger uw ganse leven onvoldaan, uw ganse leven bevreesd, Davids bede de uwe te zijn, naar Ps. 139, dan duizenden bij duizenden welke zichzelf op 't register zetten, zichzelf verzekeren? Zij die spotten met uw klachten, lachen om uw behoefte. Het hunkeren van uw ziel, naar ontdekking Gods en openbaring van Jezus Christus, naar zalige en vriendelijke toelaching van de hemel, voor geestdrijverij uitkrijten. Die zichzelf helpen door het Woord, omdat zij menen het eeuwige leven in hetzelfde te hebben. Die, die hun mond vol hebben: *"het moet naar Gods Woord zijn."* En, geliefden, dezulken hebben de minste behoefte niet naar de gezegende Auteur van de Schrift, noch naar de tedere ontdekking van Zijn eeuwige liefde of een lijdende Immanuël. Zij, die roepen: *van de kerk, van orde*, enz. Geloof mij, toehoorders, zulken zijn vreemdelingen van God, de kerk kennen zij niet, en op hen past Jes. 29:13. En zij willen Gods orde onder hun orde brengen. O, rampzalige!

Maar, liefhebbers des Heeren, haat altijd dat kwaad. En de Heere houde u bij Zijn weg en bij Zijn orde! Hij Zelf zal u leiden naar Zijn raad en u brengen op de weg waar de dwazen niet dwalen.

Maar laat ons voortgaan. Weinigen gebeurt het hier op aarde in het bewuste leven, dewelke een bewuste overgang kennen uit Adam in Christus, waar onze dierbare Heere de Borgtocht aanvaardt, en zij in Hem mogen schuilen voor de wraak van de

Bloedwreker. Enkelen zijn er, waar de grote Borg Zijn gewichtvol werk 94 voltooit en hen brengt in de gemeenschap van de Vader, en zij hun kinderdeel en kinderrecht ontvangen, erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus te zijn. En geliefden, wij zouden er nog meer aan kunnen toevoegen, doch genoeg. Alleen van hen die uit het huisgezin gebracht zijn tot Hem, om met Hem één plant te worden in de gelijkmaking van de dood in hun onderscheiden gestalten u voor te stellen, zou te ver afleiden.

Ziet dan, geliefden, het onderscheid door Gods soevereine bedeling tussen de een en de ander. En zeker, naar de verscheidenheid van de trappen in de kennis van God hier op aarde zal gewis de trap van de kennis zijn in de gelukzalige eeuwigheid, naar Dan. 12:3. Niet zó, hoorders, dat de rijkste in gaven de meeste kennis zou bezitten, nee; gaven zijn altijd voor een ander, en het is zeker onze dwaasheid om met gaven te pronken. Gaven zijn voor de kerk, en blijven aan deze zijde van de eeuwigheid. Maar dezulken met welke Jehovah de diepste wegen houdt, het zuiverst loutert, het meest komt te doden. Die, welke hier het meest van God en Christus leerden kennen. Gij begrijpt dus: geen professorale geleerdheid; maar die wijsheid, die de bezitters het eeuwige leven geeft, naar Pred. 7:12.

Maar, geliefden, ik bemerk uw onvoldaanheid, en u vraagt mij, wat is of waarin bestaat de heiligmaking? Vooraf zeggen we, dat wij niet bedoelen de heiligheid van ons Hoofd, welke de ganse kerk eigen is, zoals wij u straks opnoemden. En, geloof mij, elk mens verklaart zijn legerplaats en kennis van God en geliefden, tot uw onderwijs. Het gebeurt soms als u levende mensen ontmoet, dewelke bedeed zijn met gaven. Dat zij met hun gaven hun persoon verbergen; nooit zult u hen persoonlijk er uit horen spreken, uit hun dagelijkse ervaringen, ontmoetingen met God. Deze staan gewoonlijk boven alles verheven. Heiligmaking van de ziel zal bestaan in een gelijkvormig maken aan ons Hoofd. Dit is het gewichtvolle werk van de Heilige Geest ons zowel in de stand als staat met Christus te verenigen. Dit is wat de apostel Paulus schrijft, Gal. 2: 20, "Ik ben met Christus gekruisigd en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons Gods, die mij liefgehad heeft, en Zichzelven voor mij overgegeven heeft." Het doden van eigen zin, wil en lust, en een najagen van alles wat God welbehaaglijk is. Dit is het grote oogmerk van God, en van Christus Jezus' lijden, smart en dood, om ons weder te brengen tot onze Oorsprong. Het grote werk van Jezus' verworven Geest. Daartoe leed Hij om der zonde wil, om ons een eeuwige verlossing te schenken, en ons bekwaam te maken, dat Gods heiligheid ons niet verteert, Zijn gerechtigheid ons niet veroordeelt. O, gezegende en dierbare Immanuël. Smartvol en toch zo dierbaar lijden, hetwelk ons van het eeuwige lijden verlost!

Tussenzang: Ps. 22: 12

TOEPASSING

Geliefden, u is wederom het grote werk van God verkondigd. Hebt u opgemerkt toehoorders, het vreselijke van de zonde, de geduchtheid van de Goddelijke gerechtigheid, het vreselijke van God te ontmoeten? Wij hebben het u verkondigd in 't smartvolle lijden van Gods gezegende Zoon. En ik doe u de vraag: hebt u er ooit

kennis mee gemaakt? O, ik bedoel niet of u al eens benauwd geweest zijt. Ik zou 95 haast zeggen, dan waart gij hier niet. Nee, vrienden, het is geen wonder als de mens benauwd wordt. En, geloof mij, als God Zijn algemene goedheid opschortte van ons geslacht, wanhoop en angst greep haar aan. O, u zou de dood zoeken, maar hem niet vinden.

Ik vrees, dat bij velen benauwdheid de grond van hun hoop is; een arglistig hart, dat u terzijde afleidt. U bent in uw mening *een kleintje*. Maar arm mens! Als u oprecht handelt met u zelf, zult u wel eens ontdekken, dat *zij* uw vrienden niet zijn. Kan het zijn, God opene uw ogen, en Hij schenke u een ander levensbeginsel! Anders zal het vreselijk zijn, te vallen in de handen van de levende God. En uw hoop zal blijken te zijn een huis van de spinnenkoppen. "Alzo zijn de paden van allen, die God vergeten; en de verwachting van de huichelaars zal vergaan", naar Job 8:13.

Gunstgenoten van de Heere, die u uitstrekt naar een zalige eeuwigheid! Hij Zelf bereide plaats in uw ziel, opdat u het dierbaar Lam van God voor uw schuldige ziel leert kennen. En wij hebben het u verkondigd. Het ontdekt en openbaart Zich aan schuldigen en ontreinen. Gods lieve Geest, overtuige u van zonde, gerechtigheid en oordeel, en plaatse u voor de heilige spiegel, die u al uw onreinheden toont. Hij binde u, opdat u niet weg kunt lopen. O, vrienden, de arme mens doet alles, opdat hij zichzelf niet zien zal, spant al zijn vermogen om dit te ontgaan. Wij bidden u van Christus' wege, alsof God door ons bade, laat u met God verzoenen. De Heere geve u licht, opdat u uw vijandschap tegen God moogt zien, en u onder Hem moogt buigen en Hem recht en gerechtigheid moogt toekennen.

O, als u dan verwaardigd wordt om te zien, dat bij Hem alle dingen mogelijk zijn, en Zijn eeuwige deugden voor u ontdekt, en dat gezegend Lam aan u ongelukkige zal openbaren. En toch, het zal waar worden, uw ogen zullen de Koning aanschouwen. O, verrassend ogenblik! Gezegende openbaring! Zijn dierbare dood zal het eeuwig rantsoen voor uw ziel zijn, en een eeuwig leven de vrucht van Zijn arbeid.

Bekommerden in ons midden! Die vrezen, nog één der dagen door de hand van de helse Saul om te komen, hebt u het voorrecht gehad Hem te zien, Die alleen uw hemelhoge schuld voldoen, uw onreine ziel kan reinigen en u met Hem verzoenen, Die alleen uw ziel verzadigen kan. Bent u waarlijk bekommerd, is of wordt het achterste bij u weggenomen, bent u doodbrakende? Ziet u de oneindige afstand tussen u en het vlekloos reine Wezen, een gesloten toegang tot Hem met Wie u gemeenschap oefende in 't paradijs? Houdt de cherub met uitgetrokken zwaard u op plechtige afstand? Houdt Jezus Zich ver van uw ziel; betwijfelt u vaak Zijn liefde, alles wat u van Hem gezien, gevoeld en genoten hebt? Waar dan wel bijkomt de kennis en plechtige indruk van Gods soevereiniteit, dat een mens veel kan zien en ervaren en toch verloren gaan. O, waar dit waarachtige is, is bekommerd zijn geen beuzeling om mee te spelen, gelijk helaas bij zo velen het geval is, wiens bekommering hun rijkdom, en wiens twijfel kenmerk is van genade. Dit is in de grond niets minder dan spotten met ellende.

Vrienden of vriendinnen, bent u waarachtig bekommerd? O, wat is dan Christus waardig, dierbaar, gepast en noodzakelijk! Niet achterwaarts ziende; dezulken zijn nog onbekwaam voor het koninkrijk Gods. Strekt u uit naar gemeenschap met Hem, o, dan zal het nog erger met u worden. O, als u nagaat het subtiele van uw hart, om toch niet uw leven te verliezen, om uit het leven in het leven te gaan, zonder de vreselijke dood te passeren. Het ga zoals 't wil, u moet voor Hem verschijnen, tegen Wie u overtreden hebt, de plaats betreden, waar u uw adelsbrief zo schandelijk verscheurd hebt. Hem

erkennen, die u recht gemaakt heeft; erkennen, dat de straf de misdaad niet te 96
boven gaat. O, voor Hem buigen en plechtig Hem hulde doen.

En, geloof mij als Jehovah de hoogste waarde krijgt in uw ziel dan is verdoemenis niet hard, ofschoon het vreselijk is. Want, ach vrienden, die achter de dood leven zien kan, is nog nooit voor God geweest. Nee, toehoorders, dat is zulk een eeuwige verrassing, als leven en onverderfelijkheid geopenbaard wordt, daar waar de dood verdiend is; geopenbaard wordt dáár waar Gods gezegende Zoon de borgtocht aanvaardt, waar de ziel afgesneden is uit het land van de levenden. God schenke u, dat u al het uwe verliest. En zeker, geliefden, u bezit veel meer wat gij *niet* ziet als *wel* ziet. Gods recht worde geopenbaard in uw ziel! Hij passe de bedreigde dood toe op uw ziel, opdat er werk kome voor Hem, Die u liefhebt, en alzo de schellen van Zijn Hogepriesterlijke rok gehoord mogen worden. O, hoe zalig is het volk dat dát geklank kent! Opdat Hij u vrij make van uw Rechter, en uw bekommelingen verwisseld worden in zalige zekerheden. O, het zal zekerlijk waar worden: "Ik zal hen verlossen van de dood." Dan zult u zingen van de wegen des Heeren.

Volk des Heeren in ons midden. Staat u niet verbaasd over Gods liefde en wijsheid? Liefde, dat Hij u vrijelijk beminde; duizend maal duizenden gaan eeuwig verloren, en toch u waart niets waardiger, niets heerlijker. O, welk een grote liefde heeft de Vader u bewezen, dat u Zijn kind mag zijn. Wat een onnaspeurlijke liefde tot ons! Hij schonk Zijn eigen Kind, Hij heeft Hem niet gespaard. Wij hebben het u verkondigd, wat smarten, wat pijnen, wat angst heeft Hij geleden. O, Hij werd geslagen in het huis van Zijn liefhebber. En de wijsheid van God in het bereiden van zulk een dierbaar Lam...!

Nu, reisgenoten naar de eeuwige zaligheid, de weg naar het Sion Gods ligt door de diepte, onnagaanbare, peilloze diepten, pijnen en folteringen, in- en uitwendig. Maar, gezegende veiligheid, Hij is Borg, ook voor de reis, zowel als voor het einde. Die hier met Hem lijden, om straks met Hem verheerlijkt te worden. Wat vertroostende weldaad, dat hier alles vergankelijk is, en de vergankelijkheid ons oplossen zal in het onvergankelijke. Nog een weinig tijds, en Christus Jezus, onze dierbare en zoete Zaligmaker, zal ons opnemen in eeuwige heerlijkheid. O, dan zullen wij Hem zien gelijk Hij is. En het Lam zal de Kaars zijn, waardoor de eeuwige Godheid de zalige hemel zal verlichten. O, onze Leidsman zal ons leiden tot de Fontein der wellusten, en ons zaliglijk drinken uit Dezelve. Alle geheimen ontsloten, de begeerten van onze ziel verkregen, zullen we huppelen van zielenvreugd. En we eindigen met de lofzang van de ouderlingen en de ganze kerk: *het Lam, Dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging. Amen!*

Slotzang: Ps. 69:13